

**İLKÖĞRETİM 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ DİZİMİ
İLE EDEBÎ SÖZ DİZİMİNİN (REŞAT NURİ GÜNTEKİN)
KARŞILAŞTIRILMASI
(UŞAK ÖRNEĞİ / YAZILI ANLATIM)**

Hale KARABULUT

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN**

**Afyon
Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Mayıs-2006**

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

İLKÖĞRETİM 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDAKİ SÖZ DİZİMİ İLE
EDEBÎ SÖZ DİZİMİNİN (REŞAT NURİ GÜNTEKİN) KARŞILAŞTIRILMASI
(UŞAK ÖRNEĞİ / YAZILI ANLATIM)

HALE KARABULUT
Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
MAYIS 2006

Danışman: Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Bu çalışmada Reşat Nuri Güntekin'in 20 eserinden 1500 cümle, ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin yazılarından da 1500 cümle olmak üzere toplam 3000 cümle söz dizimi açısından incelenerek edebî söz dizimimizle öğrencilerimizin söz dizimi karşılaştırılmıştır. Çalışma altı bölümden oluşmaktadır:

Birinci bölümde yapılan çalışmanın neden gerekli olduğu, çalışmanın amacı ve nasıl yapıldığı ,

İkinci bölümde söz dizimi üzerine yazılmış kitaplar ve çalışmalardan hareketle terim ve kavramların açıklanması,

Üçüncü bölümde Reşat Nuri Güntekin'in hayatı ve eserleri hakkında bilgi,

Dördüncü bölümde Reşat Nuri Güntekin ve ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin söz dizimlerinin incelenmesi sonucunda ortaya çıkan tablolar ve yorumlanması,

Beşinci bölümde Reşat Nuri Güntekin ve ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin söz dizimlerinin karşılaştırılması,

Altıncı bölümde sonuç bulunmaktadır.

Çalışma kaynakça ve eklerin verilmesiyle sona ermiştir.

Bu çalışmanın sonucunda öğrencilerin edebî söz dizimine öğelerin kullanılma sıklığı bakımından yaklaştığı, yüklem geleneksel olarak, edebî söz diziminde ve öğrencilerde sonda, yüklem şeklinde bulunduğu, öge sayısı arttıkça aynı tipteki cümlelerin kullanımının düştüğü görülmüştür

ABSTRACT

The Comparison Between The Sequence Of Words İn Writings Of Primary School
Forth Grade Students And Words Sequence Of Literary(Reşat Nuri Güntekin)
(Uşak Type / Written Expression)

Hale KARABULUT
The Head Of Turkish Language Department
Afyon Kocatepe Üniversity İnstitute of Social Sciences
May-2006

Supervisor: Professor Gürer GÜLSEVİN

In this study, 1500 sentences from Reşat Nuri Güntekin's 20 works and 1500 sentences from the writings of 4. grade students of primary school were taken and totally 3000 sentences were examined from the point of word order so literary word order and the students word order were compared. This study consists of six parts:

In the first part, the necessity of the study, it's aim and how it was done are explained.

In the second part, the books written about word order, concepts and terms are explained.

In the third part, Reşat Nuri Güntekin's life and works are introduced.

In the forth part, after examining Reşat Nuri Güntekin's word order and 4. grade students word order , the tables and interpretation are given

In the fifth part the comparison of Reşat Nuri Güntekin and 4. grade students word order is given

In the sixth part, results and suggestions are introduced.

Study ends with sources and adds parts.

As a result of study; students see the literary word structure as frequent use of words. Verb is traditionally used at the end of the sentence in literary word order and is usage of students and as the function of verb

It is seen that as the number of words increases, the usage decreases.

TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI

İmza

Jüri Üyeleri:.....
.....
.....
.....
.....

Türkçe Eğitimi anabilim dalı, yüksek lisans öğrencisi Hale KARABULUT'un "Reşat Nuri Güntekin'in Eserlerindeki Söz Dizimi ile İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Söz Diziminin Karşılaştırılması" başlıklı tezi ..... günü saat..... Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliğinin İlgili Maddeleri Uyarınca değerlendirilerek kabul edilmiştir.

İmza

ÖNSÖZ

Dilin önemi her fırsatta dile getirilmesine rağmen dil çalışmaları henüz yeterli sayıda değildir. Bu alanda yapılabilecek çalışmalara yardımcı olabilmek, dilimizin gelişimini, meydana gelen değişimleri gözlemleyebilmek amacıyla bu çalışma yapılmıştır. Bu çalışmanın hedefi, Türkçenin söz dizimi üzerinde oluşan problemleri ortaya koymak veya bunlardan bazılarını çözüme ulaştırmak değildir. Çalışmamızın amacı Türkçenin yazarlarımız ve ilköğretim öğrencileri tarafından nasıl kullanıldığının söz dizimi açısından ortaya konmasıdır. Bunun için de edebiyat çevresi tarafından kabul görmüş edebiyat ve Türkçe kitaplarında eserlerine yer verilen Reşat Nuri Güntekin ve ilköğretim 4. sınıf öğrencilerini seçtik. Aslında bu çalışma bir bütünün parçasıdır. Çünkü bu bütünü oluşturmak üzere beş kişi çalışmaktadır. Böylelikle ilköğretim 4,5,6,7 ve 8. sınıfların söz dizimi ve çeşitli yazarların söz dizimi bir araya getirilerek daha kapsamlı bir çalışma ortaya konabilir.

Reşat Nuri Güntekin'in ve ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin söz dizimini incelemek için önce gramer kitaplarından sonra da makalelerden Türkçenin söz dizimi hakkında bilgiler topladık. Bu bilgileri çalışmamızda temel ölçü kabul ettik. Daha sonra bu bilgiler ışığında cümleleri öğelerine ayırdık, yüklemeleri fiil veya isim olması bakımından değerlendirdik. Bu çalışma sırasında cümlelerin yüklem yeri bakımından dizilişleri de ortaya çıkmış oldu. Bütün incelenen cümleler buldukları söz dizimi grubu içerisinde kaçınıcı cümle oldukları da belirtilerek tablo haline getirilmiştir.

Çalışmanın eksikliklerinin hocalarımız ve diğer arkadaşlarımız tarafından tamamlanacağına ve daha kapsamlı sonuçlara ulaşılacağına inanıyoruz.

Çalışmamda büyük yardımlarını gördüğüm tez danışmanı olan hocam Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN'e teşekkürlerimi borç bilirim. Ayrıca yüksek lisans derslerinde bilgi ve tecrübeleri ile bizlere yol gösteren hocalarıma teşekkürlerimi sunarım.

Hayatımdaki her alanda olduğu gibi bu çalışma sırasında da benden desteklerini esirgemeyen, bana araştırma zevkini aşılayan aileme teşekkürü bir borç bilirim.

Hale KARABULUT

26.05.2006

ÖZGEÇMİŞ

Hale KARABULUT

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans: 2003 Afyon Kocatepe Üniversitesi, Uşak Eğitim Fakültesi, Türkçe Öğretmenliği Bölümü, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Lise: 1998 Burdur Çavdır Lisesi

İş / İstihdam

2003- Türkçe Öğretmeni: Uşak Atatürk Lisesi

Alınan Burslar

1999-2003 Milli Eğitim Bakanlığı Bursu

Kişisel Bilgiler

Doğum Yeri ve Yılı: Patnos(Ağrı), 15 Kasım 1981

Cinsiyet:Kadın

Yabancı Dil

İngilizce

KISALTMALAR

Ö:Özne

T:Tümleç

N:Nesne

Z:Zarf

Y:Yüklem

CDU:Cümle dışı unsur

Sos. Bil. Ens.: Sosyal Bilimler Enstitüsü

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	ii
ABSTRACT.....	iii
TEZ JÜRİSİ VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	iv
ÖNSÖZ	v
ÖZGEÇMİŞ	vi
TABLolar	vii
KISALTMALAR	viii

BİRİNCİ BÖLÜM

1.GİRİŞ

1.1 Problem Durumu.....	1
1.2 Çalışmanın Amacı.....	2
1.3 Çalışmanın Yöntemi	3

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKÇE DİL BİLGİSİ KİTAPLARINDA VE YAPILAN ÇALIŞMALARDA CÜMLE DİZİMİ

2.1 Cümle.....	4
2.2 Cümlelerin Öğeleri	6
2.2.1 Yüklem	6
2.2.2 Özne	6

2.2.2.1 Gerçek Özne	7
2.2.2.2 Gizli Özne	7
2.2.2.3 Sözde Özne	7
2.2.2.4 Açıklamalı Özne	7
2.2.2.5 Pekiştirilmiş Özne	7
2.2.2.6 Ortak Özne.....	8
2.2.2.7 Karşılaştırmalı Özne.....	8
2.2.3 Nesne	8
2.2.4 Yer Tamlayıcısı (Tümleç)	8
2.2.5 Zarf	9
2.2.6 Cümle Dışı Unsur	9

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

YAZARIN HAYATI VE ESERLERİ

3.1 Reşat Nuri Güntekin'in Hayatı	10
3.2 Reşat Nuri Güntekin'in Eserleri	11

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

VERİLERİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1 Reşat Nuri Güntekin'in Eserlerinde Kullandığı Söz Diziminin Genel Sonuç Tablosu ve Yorumları	12
--	----

4.2 İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Yazılarında Kullandıkları Söz Diziminin Genel Sonuç Tablosu ve Yorumları	30
---	----

BEŞİNCİ BÖLÜM

Reşat Nuri Güntekin ve İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Söz Dizimlerinin Karşılaştırılması	45
--	----

ALTINCI BÖLÜM

SONUÇ.....	53
KAYNAKÇA	54
EKLER	57
EK-1:Reşat Nuri Güntekin'in İncelenen Cümleleri.....	57
EK-2:İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin İncelenen Cümleleri	103
Ek-3:İlköğretim 4. sınıf Öğrencilerinin İncelenen Yazılarından Örnekler..	144

1. BÖLÜM:GİRİŞ

1.1. Problem Durumu

Dilin dil bilimciler tarafından bir çok tanımı yapılmıştır. Dil bilimciler dili genel olarak,bir toplumu oluşturan kişilerin düşünce ve duygularının o toplumda ses ve anlam bakımından geçerli ortak ögeler ve kurallardan yararlanılarak başkalarına aktarılmasını sağlayan çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir şeklinde tanımlamışlardır.

Dil, düşüncenin aynasıdır. Düşünce ve duygularımızı bir anlam bütünlüğü içinde ifade ederiz. “Anlamlı dil birlikleri olan kelimelerin, kelime gruplarının, çeşitli yardımcı ögelerin ve çekim eklerinin bir düzen içinde belli kurallara göre bir araya getirdikleri karmaşık dizi cümleyi oluşturur. Böyle bir dizinin kurulmasındaki amaç ise karşılıklı haberleşmeyi sağlayacak anlaşılır bir ifade elde etmek, karşısındakine bir bilgiyi, bir düşünceyi aktarmaktır.”¹ Çocuklarımızın kelime hazinesini, düşünme yeteneğini geliştirmek, gördüklerini, duyduklarını, okuduklarını sözlü ve yazılı olarak doğru bir şekilde anlatmak, toplumu ortak dil olan edebi dilde birleştirmek Türkçe öğretiminin ana hedefleri arasındadır. Çocuk edebi dili edebiyat eserleri sayesinde tanımaya başlar. “Edebiyat eserleri bir toplumun benliğini, kimliğini ve kişiliğini gösteren özel dil metinleridir. Edebiyat dünyamızda öğrencinin düşüncelerini genişletecek ve millî kimlik kazandıracak nitelikte pek çok eser bulunmaktadır. Bu eserler çocuğun eğitimi ve öğretimi için uygun araçlardır.”² Bu araçların öğrencilerin söz dizimini etkilemesi beklenmektedir. İşte bu noktada tezimizin problemini oluşturan şu sorular karşımıza çıkar:

a. Acaba edebî eselerdeki söz dizimi ile öğrencilerin söz dizimi arasında bir fark var mıdır?

b. Bir farklılık varsa bu farklılıklar nelerdir?

---

¹ Hamza ZÜLFİKAR, Zeynep KORKMAZ, Mehmet AKALIN, Ahmet B.ERCİLASUN, İsmail PARLATIR, Tuncer GÜLENSOY, Necat BİRİNCİ, Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri, Yargı Yayınları, No:50, B.6 Ankara, 2003.

²İdris KARAKUŞ, Türkçe ve Türk Dili Öğretimi, Sistem Ofset Yayınları, Ankara, 2000

c. Edebî eserlerdeki cümlelerle ve öğrencilerin yazılarındaki cümlelerde yaygın olarak kullanılan bir söz dizimi var mıdır?

1.2. Çalışmanın Amacı

İlköğretim 4. sınıf düzeyindeki öğrencilerin söz diziminin, edebî dilimizin söz dizimi ile benzer ve farklı yönlerini belirlemek, öğrencilerin söz dizimini edebî dili kullanan Reşat Nuri Güntekin'in söz dizimi ile karşılaştırarak çıkan sonuçları yorumlamaktır.

İlk okuma-yazma eğitimi ile birlikte bireyler cümle yapılarını tanımakta ve zaman içinde kendi cümle yapılarını oluşturmaktadırlar. Bu cümle yapıları kendilerine öğretilen cümle kalıpları şeklinde olabildiği gibi zaman içinde kendine özgü bir yapı da gösterebilmektedir. Türkçe derslerinde karşılarına çıkan edebî yazılar genellikle öğrencilerin kendilerine örnek alarak en doğru şekilde yazmalarını sağlayacağını düşündüğümüz edipler tarafından kaleme alınmaktadır. Ancak bu ediplerle öğrencilerin yazıları arasında nasıl bir korelasyon olduğu tam olarak bilinmemektedir. Bu önemli bilgiye tezimizle ulaşmış olacağız.

Yazarlarımızın eserleri çeşitli yönlerden incelenmesine rağmen edebî söz diziminin tam olarak belirlendiği bir çalışma yoktur. Tezimizde bu önemli eksikliği gidermek için de bir çalışma ortaya koyacağız. Öğrencilerimizin söz dizimi ile yapılacak olan karşılaştırma günümüzün yetişen nesli ile edebî söz diziminin ne derece uyumluluk gösterdiğini de ortaya koyacaktır. Aynı amaca yönelik yapılması düşünülen tezlerin bir parçasını da bu çalışma oluşturacaktır.

1.3.Çalışmanın Yöntemi

Çalışmamızın amacı edebî söz dizimimizi öğrencilerimizin söz dizimiyle karşılaştırmak olduğu için edebî söz dizimize örnek teşkil edecek bir yazar olarak Reşat Nuri Güntekin seçilmiştir. Reşat Nuri Güntekin'in 20 eserinin 17. sayfası başlangıç olarak kabul edilmiş ve her eserin 75 cümlesi incelenmiştir. Toplamda incelenen cümle sayısı 1500'tür. İkinci başlık olarak ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin cümle yapıları ele alınmıştır. Uşak il merkezinden random yöntemle seçilen altı okulda çalışılmıştır. Bu okullar şunlardır: Atatürk İlköğretim Okulu, Ganime Özadam İlköğretim Okulu, Gazi Mustafa Kemal İlköğretim Okulu, Halit Ziya Uşaklıgil İlköğretim Okulu, Uğur Serdaroğlu İlköğretim Okulu ve 23 Nisan İlköğretim Okulu. Bu okullardaki 4. sınıf öğrencilerinden sınıf listesinin son altı sırasında yer alanlara serbest kompozisyon yazdırılarak 1500 cümle incelenmiştir. Bu inceleme için önce gramer kitaplarından sonra da makalelerden Türkçenin söz dizimi hakkında bilgiler toplanmıştır. Bu bilgiler çalışmada temel ölçü kabul edilmiştir. Daha sonra bu bilgiler ışığında cümleler öğelerine ayrılmış, yüklemli fiil veya isim olması bakımından incelenmiştir. Böylece cümlelerin yüklemli yer bakımından dizilişleri de ortaya konmuştur.

Tezimizde;

Reşat Nuri Güntekin'in eserlerinin incelenmesi sonucunda ortaya çıkan cümle tipleri ve ortaya çıkan tablonun yorumları ,

İlköğretim okullarının 4. sınıf öğrencilerinin cümle tipleri ve ortaya çıkan tablonun yorumları ,

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin cümle yapıları ile Reşat Nuri Güntekin'in eserlerindeki cümle yapılarının karşılaştırılması bulunmaktadır.

2. BÖLÜM:TÜRKÇE DİL BİLGİSİ KİTAPLARINDA VE YAPILAN ÇALIŞMALARDA CÜMLE DİZİMİ

2.1.CÜMLE:

Cümle, değişik dil bilgisi kitaplarında değişik şekillerde tanımlanmıştır.

Doğan Aksan: “ Cümle, bir düşüncenin, bir duygunun ya da bir yargının başlı başına anlatımın yarayan ve içindeki sözcüklerin sayısı sınırlı olmayan, dile ait bir birimdir.”³

Muharrem Ergin: “ Cümle, bir fikri, bir düşünceyi, bir hareketi, bir duyguyu, bir hadiseyi tam olarak bir hüküm halinde ifade eden kelime grubudur.”⁴

Haydar Ediskun: “ Cümle, içinde ya bir tek bağımsız yargı, ya da yeteri kadar yan yargıyla bir tek temel yargı bulunan kelime dizisidir.”⁵

Leyla Karahan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir durumu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine cümle denir.”⁶

Tahsin Banguoğlu: “ Kendi kendine yeten bir yargı cümle sayılır.”⁷

Kaya Bilgegil: “ İki unsur arasındaki olumlu veya olumsuz ilgiyi sözü dinleyende soruya yer bırakmayacak şekilde tam olarak haber veya dilek(inşa) yoluyla ifade eden kelimeler dizisine cümle denir.”⁸

Tahir Nejat Gencan: “ Bir duyguyu, bir düşünceyi, bir isteği, bir yargıyı, bir olayı anlatmak için kurulan sözcük dizisine tümce denir.”⁹

---

³ AKSAN, s.124

⁴ Muharrem ERGİN, Türk Dil Bilgisi, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998, s.398

⁵ Haydar EDİSKUN, Türk Dilbilgisi, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004, s.323

⁶ Leyla KARAHAN, Türkçede Söz Dizimi -Cümle Tahlilleri-, Akçağ Yayınları, Ankara, 1993, s.11

⁷ Tahsin BANGUOĞLU, Türkçe'nin Grameri, TDK Yayınları, Ankara, 1990, s.522

⁸ M. Kaya BILGEGİL, Türkçe Dil Bilgisi, Dergah Yayınları, Ankara, 1984, s.12

⁹ Tahir Nejat GENCAN, Dilbilgisi, TDK Yayınları, İstanbul, 1975, s.114

Tuncer Gülensoy: “ Bir hüküm(yargı) bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimli bir fiile veya çekimli bir fiile birlikte kullanılan kelimeler dizisine cümle denir.”¹⁰

Vecihe Hatipoğlu: “ Bir yargıyı bildirmek üzere tek başına kullanılan çekimi bir eyleme veya çekimli bir eylemle kullanılan sözcükler dizisine tümce denir.”¹¹

Hikmet Dizdaroğlu: “ Yargı birimi olan tümce, ya tek bir düşüncüyü, tek bir duyguyu yansıtır; ya da birden çok duygu ve düşünce, tümce kalıbı içinde bir araya gelerek bir temel yargıya bağlanır.”¹²

Metin Karaörs: “ Cümle bir hüküm bildirmek için kullanılan en geniş ve en büyük kelime grubudur.”¹³

Rasim Şimşek: “ Tümce, Aktarılmak istenen herhangi bir düşüncenin, bir duygunun, bir olayın tam bir yargı etrafında toplandığı dizimsel yapıdır.”¹⁴

Dil bilgisi kitaplarında yer alan bu tanımların dışında Emin Özdemir'in makalesinde de şu tanım bulunmaktadır: “Cümle, en yalın bir tanımla, isteğimizi anlatmaya yarayan bir yargı birimidir.”¹⁵

İncelediğimiz gramerler, bildiriler ve çeşitli makalelerde yer alan cümle tanımları, gramerlerin cümle kabullerinin benzer olduğunu göstermektedir.

---

¹⁰ Tuncer GÜLENSOY, Türkçe El Kitabı 1., Kayseri, 1994, s.132

¹¹ Vecihe HATİPOĞLU, Türkçenin Söz Dizimi, DTCF Yayınları, Ankara 1982, s.99

¹² Hikmet DİZDAROĞLU, Tümce Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara, 1976, s.187

¹³ Metin KARAÖRS, Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri, Kayseri, 1993, s.36

¹⁴ Rasim ŞİMŞEK, Örneklerle Türkçe Sözdizimi, Trabzon, 1987, s. 16

¹⁵ Emin ÖZDEMİR, Cümle Kalıpları, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-296

2.2.CÜMLENİN ÖGELERİ

Cümle unsurları fiil, fail, nesne, yer tamlayıcısı ve zarftır. Yani cümlede fiil ile onun gerektirdiği unsurlar bulunur. Şu halde cümle hüküm ifade eden fiil grubudur. Hükümün genişliğine göre cümlede cümle unsurlarından biri, birkaçı veya hepsi bulunur.¹⁶

2.2.1.YÜKLEM

Cümleyi bir yargıyla sonuca hazırlayan ya da cümleyi sonuca bağlayan kelime öbeğidir. Yüklem cümlenin temel ögesidir.¹⁷ Cümlenin en esaslı unsuru, ana unsuru, temel unsuru, cümlenin direğidir.¹⁸ Aslında her yüklem bir cümleyi ifade eder. Yüklem isim veya fiil soylu olabilir.

Onu elinde sepeti, ayaklarında patikleriyle, yine omzumdan indirmeden vagonların önüne kadar götürüyorum.(Kan Davası 97-22)

Ne olsa bir köy çocuğudur.(Kan Davası 148-73)

2.2.2. ÖZNE

Cümlede yüklemden sonra temel ikinci unsur öznedir. Bir cümledeki yüklemi/eylemi yapan, bir başkasına yaptıran ya da yüklemden etkilenen cümle ögesidir.¹⁹ Türkçede özne şahıs ekleriyle temsil edilir. Ancak üçüncü şahısla çekimlenmiş cümlelerde özneyi genellikle kurtarmak amacıyla özel belirleyicilere başvurulur.²⁰

Şu tip öznelerden söz etmek mümkündür.

---

¹⁶ERGİN, s.398

¹⁷EDİSKUN, s.328

¹⁸ ERGİN, s.398

¹⁹ V. Doğan GÜNAY, "Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü" Ankara Üniversitesi Dil Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27

²⁰ Efrasiyap GEMALMAZ, "Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar", Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.10 (1998),s.21

²¹Funda KARA, Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi, Atatürk Üniversitesi, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001, s.322

2.2.2.1 Gerçek Özne: Şekil ve işlev açısından yüklem yapanının tam olarak gösterildiği özne çeşididir.²¹

Aksaraylı Halil, bu adamların ellerinde iki büyük paketle evden çıktıklarını gözüyle görmüştü.(Gökyüzü 61-61)

2.2.2.2.Gizli Özne: Gerçek öznededen farklı olmayan; yalnızca cümlede açık olarak işaretlenmediği için, yüklemdeki şahıs ekleriyle tespit edilebilen öznelerdir.²²

Avrupa'dan yığınla kitap getirmiştin.(Gökyüzü 8-8)

2.2.2.3.Sözde Özne: Edilgen yüklem, gerçek yapıcıya bağlanamazlar. Bu nedenle geçişli edilgen yüklemle kurulan cümlelerin nesnesi genellikle “özne” olarak değerlendirilir ve bir varsayıma dayanması nedeniyle “ sözde özne” diye adlandırılırlar.²³

Bahçesinin bir köşesine temiz beyaz hasırlar serilmişti.(Dudaktan Kalbe 910-9)

2.2.2.4.Açıklamalı Özne: Öznelerin kendilerini açıklayan, niteleyen veya kuvvetlendiren sözcük öbekleriyle oluşturduğu bütüne açıklamalı özne denir.²⁴

Annesi, Melek Hanım, hala yatmamıştı.(Dudaktan Kalbe 921-20)

2.2.2.5.Pekiştirilmiş Özne: Özneyi vurgulayan zarflar, edatlar, tekrarlar ve dönüşlülük zamirleri pekiştirilmiş özne yapar.²⁵

Hikmet Dizdaroğlu bu tür özneyi *kişi adlı ya da bağlaçla berkitilmiş özneye pekiştirmeli özne*²⁶ yaklaşımıyla tanımlamıştır.

---

²² Ayşe BULUT, Refik Halid Karay'ın Memleket Hikayelerinde Söz Dizimi, Atatürk Üniv, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Erzurum, 1999, s.75

²³ ŞİMŞEK, s.78

²⁴ Funda KARA, Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi, Atatürk Üniversitesi, Sos Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001, s.324

²⁵ Muharrem DAŞDEMİR, Dedem Korkut Kitabı'nın Söz Dizimi, Atatürk Üniversitesi. Sos. Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2000, s.171-172

²⁶ DİZDAROĞLU, s. 43-44

Bunların içinde, haşin bir ahlakçı olan Zehra Hanım'ın yanlış anladığı çocuklar da var.(Acımak 1196-70)

2.2.2.6.Ortak Özne: Birden çok iş veya oluşu yapan; birleşik cümleyi oluşturan esas ve yardımcı cümlelerle bağımlı sıralı cümlelerde aynı olan öznelerdir.²⁷

Gülfidan bacı, yangın gecesi şaşkınlıkla bir ayna yakalamış, sandığın bütün eşyasını bırakarak yalnız onu kurtarmıştı.(Miskinler Tekkesi 293-67 / 294-68)

2.2.2.7.Karşılaştırmalı Özne: Karşılaştırma edatları ile kullanılan ve kendinden önceki cümle veya cümlelerdeki eylemlerin yapanlarıyla karşılaştırılan öznedir.²⁸

Ortanca ablam ise lise son sınıfta okumaktadır.(Uğur Serdaroğlu İlköğretim Okulu-922)

2.2.3 NESNE

Fiilin tesir ettiği nesneyi, şahsı, şeyi karşılayan cümle unsurudur. Fiillerin bir kısmı geçişli, bir kısmı geçişsizdir. Yani bir kısmı yapma, bir kısmı olma ifade eder.²⁹ Yüklemler konuşucunun seçimine göre her tümleci alabilmelerine rağmen nesne alabilmek için çatı değiştirirler.³⁰

O vakit politika ile mücerret ilmi birbiriyle gayet kolay uzlaşır şeyler sanıyordum. (Gökyüzü 1-1)

2.2.4.YER TAMLAYICISI(TÜMLEC)

Fiilin mekanını ve istikametini gösteren cümle unsurudur. Her hareketin zaman ve mekan içinde bir yeri ve bir istikameti vardır. İşte yer tamlayıcısı hareketin cereyan ettiği bu yeri ve istikameti ifade eder. Bu unsur da isim cinsinden bir kelime veya

²⁷ Zeynep KORKMAZ, Gramer Terimleri Sözlüğü, Ankara, 1992, s.116

²⁸ BULUT, s.77

²⁹ ERGİN, s.399

³⁰ Muhsine BÖREKÇİ, Atatürk'ün "Nutuk" unda Söz Dizimi, Atatürk Üniversitesi Sos. Bil. Ens., Türk Dili ve Ed. Anabilim dalı Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 1994, s.224)

³¹ ERGİN, s. 400

kelime grubu olur. Fiile yer ve istikamet ekleri olan datif, lokatif ve ablatif ekleri ile bağlanır.³¹

Avrupa'dan yığınla kitap getirmiştım.(Gökyüzü 8-8)

2.2.5 ZARF

Fiilin muhtelif şartlarını ve zamanını gösteren cümle unsurudur. Hareketin nasıl, niçin, ne şekilde, hangi vasıtalarla, hangi sebeple, hülasa, hangi şartlarla yapıldığını veya olduğunu ve hangi zamanda cereyan ettiğini göstermek için zarf unsuru kullanılır. Bu unsur zarf olarak kullanılan isim cinsinden bir kelime veya kelime grubu, bir gerindium veya gerindium grubu veya bir edat grubu olur. Zarf unsurunun sonunda instrumental, eşitlik ve yön ekleri bulunabilir.³²

Muharrem Ergin'in tanımından da anlaşılacağı üzere zarflar zaman, durum, miktar, yer, yön ve soru belirtebilirler. Bu sebeple zarflar çeşit yönüyle zengindir.

Ben de vagonların koridorunda, önüme geleni devirerek, uzun

bacaklarımla trenin arka tarafına doğru bir koşu koparıyorum.(Kan Davası 116-41)

2.2.6 CÜMLE DIŞI UNSUR

Cümlede bu unsurlardan başka bir de bağlama ve ünlem edatları veya ünlem grupları bulunabilir. Fakat bunlar esas hareketle, fiille ilgili olmayan ve cümleye sadece ilave edilmiş bir durumda bulunan unsurlardır. Umumiyetle cümlelerin başlarında, sonlarında ve cümleler arasında bulunurlar. Parantez şeklinde cümle içine girdikleri de görülebilir. Bunlara cümle dışı unsurlar adını veriyoruz.³³

Muharrem Ergin'in cümle dışı unsur tanımından hareketle incelenen cümlelerde cümle dışı unsurlar da gösterilmiş; ancak cümlelerin içine yazılıp da bir ögesi kabul edilmeyen bu unsurlar durumu bize göre incelenmesi gereken bir konudur.

Fakat pencerelerden giren ay ışığı içindeki oda bembeyazdı.(Çalığışu 152-2)

---

³² ERGİN, s. 400

³³ ERGİN, s. 401

3. BÖLÜM: YAZARIN HAYATI VE ESERLERİ

3.1.Reşat Nuri Güntekin'in Hayatı

25 Kasım 1889 tarihinde İstanbul'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi' ni bitirdi (1912). Bursa' da başladığı (1913) öğretmenlik hayatına çeşitli okullarda devam etti. Milli Eğitim müfettişi (1931), Çanakkale milletvekili (1933-43), Paris Kültür Ateşesi ve emekli (1954) oldu, kanser tedavisi için gittiği Londra' da öldü.

Yazı hayatına Birinci Dünya Savaşı sonlarında (1917) başlayan, ilk eseri de Eski Ahabap (uzun hikaye) 1917' de basılan Reşat Nuri, 1918' de tiyatro eleştiri ve araştırmaları yayımlarken bir yandan da hikayeler (Şair Dergisi, 1918/19; Nedim Dergisi, 1919; Büyük Mecmua, 1919) yazıyordu. Çalıkuşu' nun Vakit gazetesinde tefrikasıyla (1922) geniş bir ün kazandı. Çok hareketli bir eser olan Çalıkuşu' nda Anadolu, ilk idealist ve aydın kızı Feride' ye kavuştu, geniş ölçüde romana girdi. Bu roman az okumuş ve aydın, iki sınıfı da, doğal ve canlı diliyle kendine bağladı. Reşat Nuri' nin hemen bütün romanlarında dekor olarak taşra kasaba ve şehirleri çevre, tip, çeşitli problem ve görüşleriyle Anadolu atmosferi görülür. Romanlarında sosyal ve hissi konuları işleyen yazar, küçük hikayelerinde bunların yanına mizahı da ekledi

Yazdığı, çevirdiği, kitap biçimine girmiş veya dergi, gazete sayfalarında, tiyatro repertuarlarında kalmış tüm eserlerinin toplamı yüzü bulur; bunlardan 19 tanesi telif romandır, 7 tanesi hikaye kitabı. Yazdığı, çevirdiği, uyarladığı, oynanmış, basılmadan kalmış oyunlarının sayısı roman ve hikaye kitaplarının sayısını da aşar. 7 Aralık 1956' da Londra' da öldü.

3.2. Reşat Nuri Güntekin'in Eserleri

3.2.1 ÖYKÜ

Recm, Gençlik ve Güzellik (1919), Roçild Bey (1919), Eski Ahabap (Tarihsiz), Tanrı Misafiri (1927), Sönmüş Yıldızlar (1928), Leylâ ile Mecnun (1928), Olağan İşler (1930)

3.2.2ROMAN

Çalıkuşu (1922), Gizli El (1924), Damga (1924), Dudaktan Kalbe (1924), Akşam Güneşi (1926), Bir Kadın Düşmanı (1927), Yeşil Gece (1928), Acımak (1928), Yaprak Dökümü (1939), Değirmen (1944), Kızılıcık Dağları (1944), Miskinler Tekkesi (1946), Harabelerin Çiçeği (1953), Kavak Yelleri (1961), Son Sığınak (1961), Kan Davası (1962), Ateş Gecesi (1953)

3.2.3. OYUN

Hançer (1920), Eski Rüya (1922), Ümidin Güneşi (1924), Gazeteci Düşmanı, Şemsiye Hırsız, İhtiyar Serseri (1925, üç oyun), Taş Parçası (1926), Yeşil Gece (1928), İstiklâl (1933), Hülleci (1933), Yaprak Dökümü (1971), Eski Şarkı(1971), Balıkesir Muhasebecisi (1971), Tanrıdağı Ziyafeti (1971)

3.2.4.GEZİ

Anadolu Notları (1936 iki cilt) ³⁴

Biz tezimizde Reşat Nuri Güntekin'in 20 eserinden yararlandık.

---

³⁴ Nihat ÇELİKER, Reşat Nuri Güntekin, <http://www.biyografi.net/kisiyrinti.asp?kisiid=265>, 26.05.2006

4.BÖLÜM:VERİLERİN İNCELENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

4.1. REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN ESERLERİNDE KULLANDIĞI SÖZ DİZİMİNİN GENEL SONUÇ TABLOSU VE YORUMLARI

CÜMLE TİPİ G.T TÜR

1	Y	77 %5,13	F	41 %2,73	13,32,39,119,187, 244,367, 370,374,466,504,573,599,644, 686,699, 721,731 804,805, 828,890,895, 956,965,969,975,976,1013,1096 1104 ,1110, 1128,1149,1173,1254,1272,1340,1411,14131482, 1483
			İ	36 %2,4	17,100,132,134,265,275,457,463,484,486, 541,548,554,593, 618, 620, 698,701,724,800, 882, 962,1027, 1130,1132,1177, 1197, 1224,1267,1337,1348,1382,1403, 1439,1460,1479
2	Ö+Y	130 %8,66	F	48 %3,2	22,101,139, 151,186,208,237,286, 323,343,353,355,436,442, 447, 512,526, 576,580, 616,650, 692,723,748,762 ,778,788,794,814,819, 837,850,928,944, 978,1003,1005,1039, 1060, 1155,1160,1181, 1265,1336,1415,1451,1468,1491,
			İ	82 %5,46	9,11,62,84,108,118,121, 164, 223,239,266, 338,342,352,356, 365,410,411,445, 458,460,474,487, 545,556,585,586,594, 621,622,629,636,646, 654,659,663, 697,711,714,750, 771 775,776,793,797,807, 808,809,810,811,824, 883, 906,966 , 991,1030,1033, 1053,1054,1077,1115,1134,1137,1178,1186, 1210,1242,1273,1290,1313,1352,1368,1370,1419, 1431,1449,1453,1454,1466,1472,1487,1496
3	Z+Y	70 %4,66	F	65 %4,33	14,36,48,49,103,110,120,193,195,197,210,211, 228,273,274,398,420,428,439, 478, 558,574, 647, 679,709,728,735,751,753,755,760,769,773,784, 798,825, 866,870,894,927,943,961, 985,986,987,999,1014, 1026,1035,1037, 1070,1087,1089,1109,1151,1152,1157,1192, 1263,1268, 1296,1341,1344,1367, 1484
			İ	5 %0,33	148, 326,527,1083, 1293
4	T+Y	48 %3,2	F	43 %2,86	34,107,136, 163,184,192, 308,312,348,354,357,381, 640,668,674, 772,783,827,848,871,917,935,938,939, 984,1046,1050,1055,1065,1071,1088,1102, 1105,1108,1111,1184, 1223,1235,1264,1266, 1350, 1440,1477
			İ	5 %0,33	54,64,550, 1441,1457
5	N+Y	98 %6,53	F	97 %6,46	10,20,30,33,59,63,69,83,99,126,128, 153,159,174,189,191, 238,251,255, 311,318,322,334,369,414,416,426,432,448, 481,516, 546,551,571,619,634,637,649,658, 752,759,766,767,806,812, 823, 830,831,843,862,877, 880,881,886,891,896,908,912, 922,940,945,948, 958, 982,988,996,1007, 1127,1147,1172 1175,1183,1195, 1208,1213,1216,1218,1221, 1226,1244,1246,1250,1271, 1276,1277,1280,1289,1292 1298,1307,1389.1399, 1455,1465,1475,1480,1485
			İ	1 %0,06	518
6	CDU+Y	14 %0,93	F	8 %0,53	179, 364, 643, 739, 875, 1379,1391, 1445
			İ	6 %0,4	310, 470, 485, 617, 1135, 1329
7	Y+CDU	6	F	5 %0,33	712, 725, 726, 816, 1004

		%0,4	İ	1 %0,06	1166
8	Y+N	4 %0,26	F	3 %0,2	1420,1422,1423
			İ	1 %0,06	744
9	Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	719
			İ	0	
10	Y+Ö	3 %0,2	F	1 %0,06	696
			İ	2 %0,13	70,713
11	Ö+T+Y	32 %2,13	F	28 %1,86	18,65,111,142, 161, 263,377, 467,491, 601, 684, 787,790, 829,874,879, 907,911,959, 1153,1162,1191, 1319,1330,1345,1414,1425, 1435
			İ	4 %0,26	303, 736, 1106, 1194
12	Ö+Z+Y	65 %4,33	F	49 %3,26	76,105, 171,230, 317,331,332,337,351,388,413,415,423,429, 525, 533,537,588, 631,671, 722,758,763,779,815,817, 926,964,973,1024,1041,1061,1080,1123, 1142,1180, 1215,1236, 1291,1302,1327,1331,1333,1343,1406,1408,1424,1442,1474,
			İ	16 %1,06	55,209,258, 309,459,462,499,517, 583, 642, 702, 869,1092, 1129,1317, 1392
13	Ö+N+Y	24 %1,6	F	24 %1,6	45,301,390,422,434, 565,581,592, 745, 756,803, 909,952,957, 1144,1148,1163,1167,1310,1332,1361,1372,1380,1418
			İ	0	
14	Ö+Ö+Y	8 %0,53	F	4 %0,26	304,375,483, 641
			İ	4 %0,26	90, 297, 1034, 1248
15	Ö+Y+CDU	5 %0,33	F	1 %0,06	937
			İ	4 %0,26	597, 963, 1150,1174
16	Ö+Y+T	2 %0,13	F	2 %0,13	732,1421
			İ	0	
17	Ö+Y+Ö	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	694
18	Z+Z+Y	45 %3	F	43 %2,86	3,26,37,50,72,144, 188,202,206, 229,246,252,283,292, 350,383, 465,477,494,495, 529,559,600, 611,648,652, 743, 833,856, 979,995, 1090,1107,1165,1179,1211,1249,1259,1260,1270,1347, 1386,1428
			İ	2 %0,13	532, 1164
19	Z+N+Y	50 %3,33	F	50 %3,33	1,38,51,52,74,88,95,124, 287,336,389, 502, 540,560,570,590, 607,614,657, 677,705, 818,820, 834,842,864,873,955,1059,1082,1085,1086,1100, 1114,1125,1139,1145,1156,1171, 1207,1234,1237,1247,1251,1281,1283,1286, 1438,1450,1469

			İ	0	
20	Z+Ö+Y	39 %2,6	F	30 %2	56,73,96,106, 166,172,185,232,285,431, 490, 539, 602,627,635,669, 703,733, 872,887,970,972, 983,1141, 1219,1238,1339,1364,1371,1402,
			İ	9 %0,6	35,234,279,284,582,662, 704, 780, 1206
21	Z+T+Y	41 %2,73	F	40 %2,66	15,19,79,82,89,93,114,123, 156,157,162,204,479, 572,575, 615,670, 749, 768, 858,861,889,934,950,954, 1008,1016,1038,1048, 1052,1069,1143,1182, 1240,1282,1295,1322,1334,1349, 1447
			İ	1 %0,06	1374
22	Z+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	747
			İ	0	
23	Z+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	729
			İ	0	
24	Z+CDU+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1464
			İ	0	
25	T+Ö+Y	47 %3,13	F	24 %1,6	221,298,299, 335,366,403,418, 471,781, 902,910,920,924,925, 992,1009,1031, 1091, 1205, 1328,1346, 1357,1412,1433
			İ	23 %1,53	16,25,141, 154, 248,262, 371,384,433, 452,528,566, 720,741, 836,860,1051, 1154,1196, 1258, 1300, 1416, 1500
26	T+T+Y	5 %0,33	F	4 %0,26	387, 665, 989, 1427
			İ	1 %0,06	168
27	T+Z+Y	12 %0,8	F	12 %0,8	12,42,290,469,498,520, 543, 990,998, 1231, 1304,1354
			İ	0	
28	T+N+Y	12 %0,8	F	10 %0,66	47,175,296, 345,362, 717, 795, 855, 915,967
			İ	2 %0,13	81, 1068
29	T+Y+CDU	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	1426
30	N+Ö+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	112,401,451
			İ	0	
31	N+T+Y	21 %1,4	F	21 %1,4	57,92,205, 207,219,404, 579, 656, 822, 832, 951, 1042, 1067, 1222,1233, 1285,1314,1315,1381,1417, 1462
			İ	0	
32	N+Z+Y	22 %1,46	F	22 %1,46	53,178,240,257,363,368,514, 609, 685,718, 826, 835,929,930,933, 1045, 1072,1294,1303,1323,1356,1385
			İ	0	
33	N+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	109, 1400
			İ	0	
34	N+Y+Z	2	F	2	796, 892

		%0,13		%0,13	
			İ	0	
35	N+Y+CDU	2 %0,13	F	2 %0,13	691,708
			İ	0	
36	Y+Z+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	941
			İ	0	
37	Y+Z+T	1 %0,06	F	1 %0,06	865
			İ	0	
38	CDU+Ö+Y	24 %1,6	F	6 %0,4	43,201,1001, 1209,1318, 1444
			İ	18 %1,2	71,152,165,254,259,395, 555,584,589, 638,639, 977,1044, 1136,1170, 1321,1405, 1459
39	CDU+T+Y	11 %0,73	F	8 %0,53	117,406, 511,666, 730, 1430,1456,1488
			İ	4 %0,2	220,1168,1198
40	CDU+Z+Y	21 %1,4	F	16 %1,06	21,102,122,127,137,147,289, 339,358,424,591, 727, 853, 1204,1358,1363
			İ	5 %0,33	475, 536,1168,1176,1198
41	CDU+N+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	60,226, 715, 1131,1311, 1365, 1476
			İ	0	
42	CDU+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	905
			İ	0	
43	CDU+Y+Ö	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	899
44	Ö+N+Z+Y	10 %0,66	F	9 %0,6	61,66,295,380, 473,501, 680,821,1355
			İ	1 %0,06	1006
45	Ö+N+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	402, 1212,1255
			İ	0	
46	Ö+T+Z+Y	9 %0,6	F	9 %0,6	306,440,449, 898, 919, 1190, 1227,1228, 1404
			İ	0	
47	Ö+Ö+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	399
			İ	0	
48	Ö+T+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	419, 774
			İ	0	
49	Ö+Z+N+Y	21 %1,4	F	21 %1,4	31,182,271,288,333,361,454, 716, 765,799, 878, 942,947, 997,1021, 1146, 1232,1269, 1373, 1448,1481
			İ	0	

50	Ö+T+N+Y	10 %0,66	F	10 %0,66	180,224,329,492,507, 623, 932, 1012, 1193, 1220, 1359
			İ	0	
51	Ö+Z+Z+Y	12 %0,8	F	10 %0,66	314, 321, 519, 707,740, 931, 1203,1262, 1369,1384
			İ	2 %0,13	678,801
52	Ö+Ö+Z+Y	2 %0,13	F	1 %0,06	921
			İ	1 %0,06	568
53	Ö+Ö+Y+T	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	595
54	Ö+Z+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	596
			İ	0	
55	Ö+Z+T+Y	18 %1,2	F	17 %1,13	4,170,222,227,277,305,313,325,624,633,791,851,916,1015,1017,1103,1342
			İ	1 %0,06	242
56	Ö+Z+CDU+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	319
			İ	0	
57	Ö+Z+Y+CDU	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	946
58	Ö+N+Y+CDU	3 %0,2	F	3 %0,2	981,994, 1225
			İ	0	
59	Ö+CDU+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1409
			İ	0	
60	Ö+Z+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	1394
			İ	0	
61	Ö+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1187
			İ	0	
62	Ö+Ö+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1308
			İ	0	
63	Z+T+Ö+Y	14 %0,95	F	9 %0,6	58,145, 233,378, 482, 603, 1011, 1076, 1494
			İ	5 %0,33	23,408, 754,1063,1119
64	Z+Ö+T+Y	10 %0,66	F	9 %0,6	86,397,421, 651,918, 1062, 1387,1396, 1446
			İ	1 %0,06	6
65	Z+Z+T+Y	20	F	19 %1,26	78, 155,158,198,214,215,267,280, 346,405,425, 497, 628,655, 903, 1073,1116, 1275,1288,

		%1,33	İ	1 %0,06	1256
66	Z+Ö+N+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	104,199,412, 608,612, 884, 1437,1486
			İ	0	
67	Z+N+Z+Y	10 %0,66	F	10 %0,66	194,200,218,444, 757, 901, 1120,1121,1230,1338
			İ	0	
68	Z+Z+N+Y	15 %1	F	15 %1	75,203,217,245,294,391, 480,500,515,675, 782, 900,1074,1241, 1497
			İ	0	
69	Z+Z+Z+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	241,268,330,476, 849,949, 1000,1043
			İ	0	
70	Z+T+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	125, 173, 859
			İ	0	
71	Z+O+O+Y	3 %0,2	F	2 %0,13	349, 792
			İ	1 %0,06	577
72	Z+N+T+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	41,598, 1095,1287, 1458
			İ	0	
73	Z+Ö+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	552
			İ	0	
74	Z+N+N+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	282,681,737, 1058, 1278
			İ	0	
75	Z+Z+Ö+Y	7 %0,46	F	6 %0,4	682,786, 845,852,974, 1243
			İ	1 %0,06	44
76	Z+Z+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	936
			İ	0	
77	Z+Ö+Z+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	2,7,24,1022,1029,1032, 1118, 1138,1306,
			İ	0	
78	Z+CDU+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1047
			İ	0	
79	Z+Z+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	1002
			İ	0	
80	Z+CDU+Ö+Y	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	1360

81	Z+N+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	1351
			İ	0	
82	Z+CDU+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	802
			İ	0	
83	Z+Ö+CDU+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	813
			İ	0	
84	Z+T+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	1299,1305, 1499
			İ	0	
85	Z+Y+T+Ö	1 %0,06	F	1 %0,06	695
			İ	0	
86	Z+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	844
			İ	0	
87	Z+T+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	888
			İ	0	
88	Z+N+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1429
			İ	0	
89	T+T+Ö+Y	6 %0,4	F	3 %0,2	385, 710,1028
			İ	3 %0,2	400, 913, 1018
90	T+Z+Ö+Y	8 %0,53	F	6 %0,4	216,386, 510, 846, 1112,1377
			İ	2 %0,13	770, 854
91	T+Z+N+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	8,27,392, 688, 839, 923, 1376
			İ	0	
92	T+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	393
			İ	0	
93	T+T+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	276,396, 561
			İ	0	
94	T+N+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	435
			İ	0	
95	T+N+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	438
			İ	0	
96	T+Z+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	443, 1101,1185

			İ	0	
97	T+N+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	130, 347, 1049
			İ	0	
98	T+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	143, 1140
			İ	0	
99	T+T+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	46,1025
			İ	0	
100	T+Ö+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1084
			İ	0	
101	N+Z+T+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	146,409,417, 645,960, 1056,1094
			İ	0	
102	N+CDU+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	521
			İ	0	
103	N+Ö+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	578
			İ	0	
104	N+CDU+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	261
			İ	0	
105	N+T+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	379, 661
			İ	0	
106	N+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	867
			İ	0	
107	N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	868
			İ	0	
108	CDU+Ö+Z+Y	9 %0,6	F	8 %0,53	225,456,506, 562,625, 893,1093,1393
			İ	1 %0,06	653
109	CDU+Z+Ö+Y	11 %0,73	F	8 %0,53	253,327, 734, 1252,1261,1325, 1467,1471
			İ	3 %0,2	464, 549, 1079
110	CDU+Ö+N+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	493, 1078,1229, 1492
			İ	0	
111	CDU+Z+Z+Y	4 %0,26	F	3 %0,2	40,307, 1158
			İ	1 %0,06	131

112	CDU+N+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	135, 177,606, 693
			İ	0	
113	CDU+T+Ö+Y	4 %0,26	F	2 %0,13	1401,1040
			İ	2 %0,13	
114	CDU+Ö+Y+T	3 %0,2	F	1 %0,06	138
			İ	2 %0,13	
115	CDU+Ö+T+Y	7 %0,46	F	4 %0,26	213,531, 1217, 1473
			İ	3 %0,2	
116	CDU+Z+N+Y	9 %0,6	F	9 %0,6	564, 605, 626,700,789, 1066,1169,1353,1410
			İ	0	
117	CDU+CDU+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	281, 746
			İ	0	
118	CDU+CDU+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	300
			İ	0	
119	CDU+Ö+Ö+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	320, 1036
			İ	0	
120	CDU+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	914
			İ	0	
121	CDU+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	236,993, 1436
			İ	0	
122	CDU+N+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	1366, 1478,1498
			İ	0	
123	CDU+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1397
			İ	0	
124	CDU+Ö+Y+CDU	1 %0,06	F	0	897
			İ	1 %0,06	
125	Ö+Z+Z+N+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	293,382, 488, 563, 742, 1253, 1284,
			İ	0	
126	Ö+T+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	446
			İ	0	
127	Ö+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	524

			İ	0	
128	Ö+Z+Z+T+Y	9 %0,6	F	9 %0,6	316,340,344,359,544, 664, 764, 1316,1388
			İ	0	
129	Ö+T+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	567, 1023
			İ	0	
130	Ö+Ö+Ö+Ö+Y	2 %0,13	F	0	
			İ	2 %0,13	250, 1133
131	Ö+N+Z+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	278, 604, 840
			İ	0	
132	Ö+Ö+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	328
			İ	0	
133	Ö+T+Z+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	372, 841, 980
			İ	0	
134	Ö+N+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	630, 1019, 1407
			İ	0	
135	Ö+Z+T+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	632, 1362
			İ	0	
136	Ö+Z+Z+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	181,672, 761, 1434
			İ	0	
137	Ö+Z+N+T+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	29,1274,1279,1297, 1452
			İ	0	
138	Ö+Z+T+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	876,1335
			İ	0	
139	Ö+Ö+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	5
			İ	0	
140	Ö+T+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	67
			İ	0	
141	Z+Ö+Z+T+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	28,176,430, 1378, 1493
			İ	0	
142	Z+Z+Z+T+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	91,94, 324,437
			İ	0	
143	Z+T+Ö+Z+Y	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	523

144	Z+Z+N+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	489, 1312, 1470
			İ	0	
145	Z+T+Z+Ö+Y	3 %0,2	F	1 %0,06	1214
			İ	2 %0,13	
146	Z+Ö+Z+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	513, 557, 1432
			İ	0	
147	Z+Z+Ö+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	468
			İ	0	
148	Z+Y+T+T+T	1 %0,06	F	1 %0,06	472
			İ	0	
149	Z+N+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	80,1461,1489
			İ	0	
150	Z+Z+N+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	98, 1161
			İ	0	
151	Z+Z+Z+Ö+Y	2 %0,13	F	1 %0,06	530
			İ	1 %0,06	
152	Z+Ö+N+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	553,587, 1326, 1398,
			İ	0	
153	Z+N+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	569
			İ	0	
154	Z+Ö+Z+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	341, 667, 1010, 1188
			İ	0	
155	Z+Ö+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	904
			İ	0	
156	Z+Z+Z+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	953, 1199
			İ	0	
157	Z+Z+Ö+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	971
			İ	0	
158	Z+Ö+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	676
			İ	0	
159	Z+Z+T+Ö+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	1020, 1301
			İ	0	

160	Z+Z+N+Y+CDU	2 %0,13	F	2 %0,13	687,690
			İ	0	
161	Z+T+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1201
			İ	0	
162	Z+T+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1309
			İ	0	
163	Z+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1324
			İ	0	
164	Z+Z+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1081
			İ	0	
165	Z+Z+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1099
			İ	0	
166	Z+CDU+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1124
			İ	0	
167	Z+Z+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	863
			İ	0	
168	Z+Z+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	885
			İ	0	
169	Z+CDU+Z+Ö+Y	1 %0,06	F	0	190
			İ	1 %0,06	
170	Z+N+CDU+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	212
			İ	0	
171	T+Z+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1075
			İ	0	
172	T+T+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1064
			İ	0	
173	T+Z+Z+Ö+Y	1 %0,06	F	0	542
			İ	1 %0,06	
174	T+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	235
			İ	0	
175	N+N+N+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1395
			İ	0	

176	N+Ö+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1057
			İ	0	
177	N+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	97
			İ	0	
178	N+Ö+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	407
			İ	0	
179	N+Z+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	613
			İ	0	
180	CDU+Z+Ö+Z+Y	6 %0,4	F	6 %0,4	167,256,291,394, 1097,1122
			İ	0	
181	CDU+Z+Ö+T+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	160,249,441,1200
			İ	0	
182	CDU+Z+Z+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	453
			İ	0	
183	CDU+Ö+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	508
			İ	0	
184	CDU+Z+Z+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	115,509
			İ	0	
185	CDU+Z+CDU+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	496
			İ	0	
186	CDU+N+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	243
			İ	0	
187	CDU+Ö+T+T+Y	1 %0,06	F	0	260
			İ	1 %0,06	
188	CDU+Ö+Z+Z+Y	1 %0,06	F	0	270
			İ	1 %0,06	
189	CDU+Z+Z+T+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	264, 315, 373, 1239,1390,
			İ	0	
190	CDU+Ö+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	857
			İ	0	
191	CDU+Ö+T+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	360, 1257, 1383
			İ	0	

192	CDU+Ö+T+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	129,610, 1113, 1463
			İ	0	
193	CDU+N+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	689
			İ	0	
194	CDU+T+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	847
			İ	0	
195	CDU+Z+T+Z+Y	1 %0,06	F	0	196
			İ	1 %0,06	
196	CDU+Z+T+Ö+Y	2 %0,13	F	1 %0,06	68
			İ	1 %0,06	
197	CDU+Z+T+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	535
			İ	0	
198	CDU+T+N+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	1159
			İ	0	
199	CDU+Z+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1126
			İ	0	
200	CDU+T+T+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	503
			İ	0	
201	Ö+Z+Z+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	455
			İ	0	
202	Ö+T+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	116
			İ	0	
203	Ö+CDU+N+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	302
			İ	0	
204	Ö+T+Z+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1245
			İ	0	
205	Ö+Z+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1202
			İ	0	
206	Ö+N+Z+CDU+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	183
			İ	0	
207	Ö+Z+Z+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1495
			İ	0	
208	Z+Z+T+Z+Z+Y	1	F	1	534

		%0,06	İ	%0,06	
			İ	0	
209	Z+Z+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	547
			İ	0	
210	Z+Z+Z+T+Ö+Y	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	785
211	Z+Z+Z+N+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	683
			İ	0	
212	Z+Ö+Z+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	376,427
			İ	0	
213	Z+Z+Z+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	450
			İ	0	
214	Z+Z+T+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1098
			İ	0	
215	Z+N+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	77
			İ	0	
216	Z+Z+CDU+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	149
			İ	0	
217	Z+Ö+CDU+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	247
			İ	0	
218	T+T+T+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	133
			İ	0	
219	T+Ö+T+Ö+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	838
			İ	0	
220	N+T+N+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1117
			İ	0	
221	N+Z+T+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	738
			İ	0	
222	CDU+Ö+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	522
			İ	0	
223	CDU+Ö+CDU+Ö+Z+Y	1 %0,06	F	0	
			İ	1 %0,06	461
224	CDU+Ö+Z+N+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	150

			İ	0	
225	CDU+Ö+Z+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	269
			İ	0	
226	CDU+Ö+N+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	660
			İ	0	
227	CDU+Z+N+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1375
			İ	0	
228	CDU+Z+T+T+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	777
			İ	0	
229	CDU+Ö+T+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	706
			İ	0	
230	CDU+N+Z+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	231
			İ	0	
231	Z+Ö+N+Z+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	673
			İ	0	
232	Z+Z+Z+T+T+N+N +Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	140
			İ	0	

Reşat Nuri Güntekin'in söz dizimi incelendiğinde 232 çeşit cümle ile karşılaşmıştır. Bu cümle türlerinin %8,66 'lık kısmını Ö+Y türündeki cümleler oluşturmaktadır. Bunu %6,53 oranla N+Y tipindeki cümleler ve %5, 13 oranıyla Y' den oluşan cümleler takip etmektedir. Sadece 1 kez kullanılmış olan 120 tane cümle bulunmaktadır .

Yüklemi fiilden oluşan en çok cümle tipi N+Y 'dir. Buradaki fiil yüzdesi %6,46'dır. Bunu %3,26 oranla Ö+Z+Y tipindeki ve % 3,2 oranla Ö+Y tipindeki cümleler takip etmektedir. Yüklemi isimden oluşan en çok cümle tipi ise Ö+Y'dir. Buradaki isim yüzdesi %5,46'dır. Bunu %2,4 oranla Y tipindeki ve %1,53 oranla T+Ö+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Cümle dışı unsur olarak adlandırılan ögenin sayısının hiç de azımsanmayacak kadar çok olduğu göze çarpmaktadır. Bu unsurlar genellikle fakat, ama, ve gibi bağlama edatları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Cümle çeşitlerinin genellikle iki ögeli olan cümle tiplerinde yoğunlaşmış olduğu dikkat çekmektedir. Bu da yazarımızın anlatımlarında çok fazla ayrıntıya girmediğini göstermektedir. Çünkü ayrıntı arttıkça öge sayısı da artmaktadır. (Gördüm./ Ben gördüm./ Ben Ali'yi gördüm./ Ben Ali'yi bahçede gördüm./ Ben Ali'yi bahçede otururken gördüm./ Ben Ali'yi dün bahçede otururken gördüm.)

Tablo incelendiğinde sadece yüklemden oluşmuş cümle sayısının 77 (%5,13) olduğu görülmektedir.

İki ögeli cümlelerden en çok kullanılan cümle tipi Ö+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 130 (%8, 66) olduğu görülmektedir. Bunu 98 (%6,53) tane ile N+Y ve 70 (%4,66) tane ile Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Üç ögeli cümlelerden en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 65 (%4,33) olduğu görülmektedir. Bunu 50 (%3,33) tane ile Z+N+Y ve 45(%2,86) tane ile Z+Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Dört ögeli cümlelerden en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+N+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 21 (%1,4) olduğu görülmektedir. Bunu 20 (%1,33) tane ile Z+Z+T+Y ve 18(%1,2) tane ile Ö+Z+T+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Beş ögeli cümlelerden en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+Z+T+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 9 (%0,6) olduğu görülmektedir. Bunu 7 (%0,46) tane ile Ö+Z+Z+N+Y ve 6 (%0,4) tane ile CDU+Z+Ö+Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Altı ögeli cümlelerden en çok kullanılan cümle tipi Z+Ö+Z+Z+T+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 2 (%0,13) olduğu görülmektedir. Bunların dışındaki altı ögeli cümleler bir tanedir.

Yedi ögeli zaten bir tane cümle tipi bulunmaktadır. O da Z+Ö+N+Z+T+Z+Y şeklindedir.

Sekiz ögeli cümle tipi yoktur.

Dokuz ögeden oluşan cümle tipi sayısı da birdir. O da Z+Z+Z+T+T+N+N+Y+CDU şeklindedir.

**4.2.İLKÖĞRETİM 4.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN YAZILARINDA
KULLANDIKLARI SÖZ DİZİMİNİN GENEL SONUÇ TABLOSU VE
YORUMLARI**

	CÜMLE TİPİ	G.T	TÜR		
1	Y	52 %3,46	F	37 % 2,46	100,127,129,137,152,222,248,288, 426,442,451,494,496,580,581,582,583 ,584,585,595,610,611,612,613, 702,732,737,748,779,800,844,853,879, 1066, 1263, 1341,1410
			İ	15 % 1	247,334,349, 419,420,421,475,551, 744,757,791, 997, 1181,1182,1215
2	Ö+Y	214 %14,26	F	89 % 5,93	4,5,21,27,31,34,41,66,101,107,108,116,164,165,197,201 ,233,267,285,294,304, 306,308,346,353,374,382,391,392, 413,453,478,506,528,544,566,571,592,594,598, 629,645,660,666,727,733,738,767,799,806,823,929,941, 977,981,1009,1017,1043, 1067, 1098,1114,1116,1124,1131,1134,1135,1138,1146,1147, 1148,1156, 1194,1217,1233, 1247,1260,1267,1305,1307,1308,1328,1352,1353,1355, 1381,1412,1417,1418,1422,1467
			İ	125 % 8,33	52,85,88,90,91,92,93,123,149,189,190,193,196,207,232, 241,246,263,269,278, 351, 356,395,396,412,418,422,454,476,477,482,484,488,499, 505,506,516,524,529,530,536,538, 539,546, 562,567,578,579,587,600,608,614,617,624,639,690,691, 695,699,715, 742,746,750,758,765,796,814,846, 893,895,900, 916,917,918,919,921,922,925, 927,931,932,933,934,935,936,939,943,944,945,946,948, 949,950, 961,1004,1011,1013, 1071,1072,1090,1111,1121,1125,1129,1151,1175,1179, 1186, 1208,1232, 1275,1303,1312,1333,1334,1335,1336, 1340,1350,1364,1365,1376,1385,1466,1468
3	Z+Y	76 % 5,06	F	65 % 4,33	13,17,25,42,87,118,136,160,161,178,180,215,260,272,2 95,316,327,339, 411,443, 448,470,471,486,487,495,509,570,622,632,654,686,706, 716,728,735,741,771,778,785, 816,820,852, 880, 975,1005,1006,1058,1070, 1075,1097 ,1112,1130,1145,1235,1250,1273,1281,1318, 1407,1409,1426,1448,1476,1485
			İ	11 % 0,73	39,258,309,315,333, 751,826,894, 952,1019, 1073
4	T+Y	72 % 4,8	F	70 % 4,66	2,10,65,68,69,77,80,112,130,147,169,170,184,216,229,3 50,354,360,367,399, 400,401, 444,459,468,540,552,554,557,563,573,575,619,621, 631,652,665,689,694, 697,749,801,848,854,856,858,861,888, 963,972,980,982,986,1000,1028, 1080, 1108,1164,1189,1192,1193,1195,1256,1257,1311, 1356,1371,1419,1421,1474
			İ	2 % 0,13	218, 947

5	N+Y	86 % 5,73	F	83 % 5,53	43,98,144,159,177,198,208,223,236,238,239,280,322,330,335,337,369, 373,403,427, 469,493,518,541,558,559,576,641,663,664,745,756,768, 772,784,787,809,841,842, 857,860, 984,991,992,1001,1002,1032,1033,1037, 1115,1123,1190,1239,1240,1252, 1254,1268,1276,1277,1283,1284,1285,1286,1287,1288, 1289,1295,1296,1297, 1298,1299,1324,1338, 1363,1372,1382,1434,1442,1462,1464,1465,1483,1486
			İ	4 % 0,26	409,447,553,569
6	CDU+Y	23 % 1,53	F	21 % 1,4	64,75,128,240,249, 456,461,463,474,510, 586, 673,762,773,774,831,905,1046 1052, 1225,1405
			İ	2 % 0,13	696,766
7	Y+N	1 % 0,06	F	1 % 0,06	60
			İ	0	
8	Y+Ö	2 % 0,13	F	1 % 0,06	1014
			İ	1 % 0,06	542
9	Ö+T+Y	57 % 3,8	F	55 % 3,66	11,14,51,70,106,109,156,167,186,192,194,244,254,271, 277,305,342,379,384, 393,405, 503,577,589,603, 651,713,797, 906,907,908,911,930,937,938,951, 967,968,987,999,1012,1036, 1140,1202,1203,1209,1231,1253,1262,1323, 1378,1401,1416,1423,1457
			İ	2 % 0,13	489,514
10	Ö+Z+Y	62 % 4,12	F	51 % 3,4	23,24,30,115,134,155,166,227,257,302,336,362,386, 415,464,526,531, 649,662,709, 807,813,892, 912,955,1008,1031,1047,1062, 1092,1102,1122,1188,1204, 1245,1246,1258,1269,1326, 1348,1359,1360,1366,1368,1373,1383, 1384,1386,1398,1432,1497
			İ	11 % 0,73	122,185, 424,588,615,616, 825,891, 920,926, 1270
11	Ö+N+Y	57 % 3,8	F	57 % 3,8	32,36,37,38,48,54,99,102,103,119,145,154,205,219,266, 320,345,359,375,376,378, 404, 452,455,460,462,465,466, 657,672,729,836, 904,914,940,1010,1022,1024,1029, 1101,1157,1158,1169,1255,1314,1319,1343,1344,1346, 1349,1358,1367, 1420,1459,1470,1480,1493
			İ	0	
12	Ö+Ö+Y	1 % 0,06	F	1 % 0,06	1133
			İ	0	
13	Ö+Y+CDU	3 % 0,06	F	3 % 0,06	865,874,876
			İ	0	
14	Ö+Y+T	3 % 0,2	F	2 % 0,13	163, 708
			İ	1 % 0,06	1478

15	Ö+Y+Z	4 %0,26	F	3 %0,2	364, 832, 1064
			İ	1 %0,06	324
16	Z+Ö+Y	64 %4,26	F	49 %3,26	141,142,157,172,183,212,292,296,299,377,380,388, 523,543,591,597,604,609, 638,687,734,769,793,851,871, 910,915,942,969,1007,1065, 1099,1103,1104,1126,1137,1141,1142,1144,1150,1191, 1211,1238, 1280,1327, 1354,1370,1392,1492
			İ	15 %1	89,317, 440,446,527,545,547,548,550,625,626 , 996,1055, 1184, 1406
17	Z+Z+Y	30 %2	F	29 %1,93	46,58,131,206,217,284,303,314,321,323,325,366,408,43 0,450,500,549, 643,684,705,725,726,764, 989,1026, 1084,1199,1213, 1402,1424
			İ	1 %0,06	343
18	Z+T+Y	66 %4,4	F	66 %4,4	7,20,44,71,96,110,151,199,200,204,209,234,237,251,28 7,326,332,355,402, 429,511,519, 633,640,642,659,667,679,711,714,760,761,763,780,808, 830, 835,849,850,868,886, 923,966,971,974,990,993,995,1021,1059,1061,1063, 1079,1081,1105,1113,1163,1166,1264,1271,1310,1330, 1397,1425,1488
			İ	0	
19	Z+N+Y	48 %3,2	F	47 %3,13	9,18,78,95,120,220,228,256,273,281,340,381,389,397, 458,473, 681,736,805,815,843, 953,964,983,1015,1025,1034,1045, 1085,1106,1242,1249,1251,1278,1279,1290,1294,1315, 1322,1325, 1362,1380,1403,1428,1452,1463,1484
			İ	1 %0,06	410
20	Z+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	630
			İ	0	
21	Z+Y+Ö	2 %0,13	F	2 %0,13	126,1018
			İ	0	
22	T+N+Y	21 %1,4	F	21 %1,4	140,225,253,383, 431,437,513,574, 676,682,688,698,712,776,1083,1086,1088,1316, 1443,1460,1482
			İ	0	
23	T+Z+Y	16 %1,06	F	15 %1	221,250,255,331,358, 677, 1095,1143,1165,1187,1317, 1357,1400,1447,1449
			İ	1 %0,06	704
24	T+T+Y	10 %0,66	F	10 %0,66	174,242, 782, 1082,1087,1198,1379,1431,1438,1477
			İ	0	
25	T+Ö+Y	30 %2	F	16 %1,06	111,162,191,279, 555,568,572, 671,720,859, 954,957,958,959,1040, 1408
			İ	14 %0,93	138,148,195,224,235,371, 520,532, 678,685,721, 1110, 1472,1475
26	T+CDU+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	480

			İ	0	
27	T+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	135
			İ	0	
28	T+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	1033
			İ	0	
29	T+Y+Ö	1 %0,06	F	1 %0,06	1128
			İ	0	
30	N+Z+Y	22 %1,46	F	22 %1,46	45,94,365, 428,434,498,508,564, 693,792,817,824,827,829, 1030, 1172,1176,1180,1196,1282,1293, 1351
			İ	0	
31	N+T+Y	12 %0,8	F	12 %0,8	372,407,438,1091,1153,1155,1237,1332, 1342,1415,1489,1491
			İ	0	
32	N+Ö+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	533, 1051, 1167,1227
			İ	0	
33	N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1132
			İ	0	
34	N+Y+Ö	1 %0,06	F	1 %0,06	53
			İ	0	
35	N+Y+T	5 %0,33	F	5 %0,33	56,62,63, 634, 1456
			İ	0	
36	N+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	113
			İ	0	
37	CDU+Ö+Y	20 %1,33	F	15 %1	104,300,352, 515,522,525,661, 731,770,810,1023,1127,1230,1265, 1361
			İ	5 %0,33	289,457,512,521,556
38	CDU+Z+Y	9 %0,6	F	8 %0,53	40,84,143,146,368, 747,1200,1435
			İ	1 %0,06	187
39	CDU+T+Y	14 %0,93	F	14 %0,93	67,259,261,387,596,648,653,656,781,789,1207, 1291, 1345,1387
			İ	0	
40	CDU+N+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	22,74,298,481, 924,1050,1300,1445
			İ	0	
41	Ö+Z+N+Y	13 %0,86	F	13 %0,86	8,158,243, 683,692,724,730,803,845,902, 1210,1243,1248, 1374,1450,1469
			İ	0	
42	Ö+T+N+Y	11	F	11	29,114,132, 416, 777, 998,1035, 1177,1241,1259, 1411,

		%0,73		%0,73	
			í	0	
43	Ö+Z+Z+Y	8 %0,53	F	6 %0,4	33,49,231, 1154,1170, 1451
			í	2 %0,13	889,890
44	Ö+Z+T+Y	12 %0,8	F	12 %0,8	35,50,213,275,283, 467, 674,740,811,847, 979,1044, 1197,1212,1221,1266,1306,1320, 1437,
			í	0	
45	Ö+T+Z+Y	6 %0,4	F	6 %0,4	57,153, 818,883, 1139,1160
			í	0	
46	Ö+N+T+Y	6 %0,4	F	6 %0,4	72,264, 655,812, 1218, 1471
			í	0	
47	Ö+N+Z+Y	11 %	F	11 %	86,312, 423,433, 1168,1309, 1375,1377,1394,1436,1453 ,1487
			í	0	
48	Ö+Ö+Z+Y	1 %0,06	F	0	
			í	1 %0,06	561
49	Ö+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1089
			í	0	
50	Ö+Z+Y+CDU	2 %0,13	F	1 %0,06	755
			í	1 %0,06	870
51	Ö+Z+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	743
			í	0	
52	Ö+Z+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	786
			í	0	
53	Z+Z+Z+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	3, 795,828,839, 1078,1162, 1455
			í	0	
54	Z+Z+N+Y	16 %1,06	F	16 %1,06	6,117,175,179,211,245,297,329,390, 490,618, 862, 1039, 1206, 1404,1433
			í	0	
55	Z+T+N+Y	6 %0,4	F	6 %0,4	59,344,385, 739, 1117,1120
			í	0	
56	Z+T+Ö+Y	10 %0,66	F	7 %0,46	61,274, 565,602, 647, 1178,1216
			í	3 %0,2	286,394, 507
57	Z+Z+T+Y	19 %1,26	F	19 %1,26	76,121,348,370, 436,501, 628,650,707,754, 962,1020,1069, 1094,1107,1185,1222,1223, 1494
			í	0	

58	Z+Ö+T+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	82,176, 864, 1048,1068, 1093,1096, 1388
			i	0	
59	Z+Ö+N+Y	17 %1,13	F	17 %1,13	97,139,181,282,291,318,357, 560,599, 701,822, 1041,1042,1056, 1074,1228, 1498
			i	0	
60	Z+N+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	210,313, 1292
			i	0	
61	Z+N+Ö+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	270, 445, 877,887
			i	0	
62	Z+Ö+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	301
			i	0	
63	Z+T+Z+Y	6 %0,4	F	6 %0,4	341, 718,790, 994, 1077, 1440
			i	0	
64	Z+Z+CDU+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	310
			i	0	
65	Z+Z+Ö+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	171, 590, 636,976, 1304
			i	0	
66	Z+Ö+Z+Y	6 %0,4	F	3 %0,2	1226, 1393,1399
			i	3 %0,2	
67	Z+N+T+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	973,1057,1060, 1321
			i	0	
68	Z+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1100
			i	0	
69	Z+N+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	363
			i	0	
70	Z+T+Y+N	2 %0,13	F	2 %0,13	441,492
			i	0	
71	T+Ö+Z+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	83, 627, 928, 1339, 1430
			i	0	
72	T+T+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	319, 1444
			i	0	
73	T+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	502, 855, 1161
			i	0	

74	T+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	635
			i	0	
75	T+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	680
			i	0	
76	T+Z+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	700,783,819
			i	0	
77	T+Ö+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	759, 1496
			i	0	
78	T+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	901
			i	0	
79	T+Ö+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	956, 1414
			i	0	
80	T+N+Y+Ö	2 %0,13	F	2 %0,13	73,124
			i	0	
81	T+Ö+Y+Ö	1 %0,06	F	1 %0,06	1329
			i	0	
82	N+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	668, 1234,1236
			i	0	
83	N+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	833
			i	0	
84	N+Z+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	838, 1473
			i	0	
85	N+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	504
			i	0	
86	N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	328
			i	0	
87	CDU+Z+N+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	16, 414, 753,821, 1119
			i	0	
88	CDU+Z+T+Y	8 %0,53	F	8 %0,53	19, 276,775,804, 1109,1171, 1458,1495
			i	0	
89	CDU+T+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	47, 620
			i	0	

90	CDU+N+T+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	81, 517, 1439, 1479
			İ	0	
91	CDU+N+Z+Y	7 %0,46	F	7 %0,46	293, 439, 670,837,863,882, 1244
			İ	0	
92	CDU+Ö+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	347, 605, 1016
			İ	0	
93	CDU+Z+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	311,338,1173
			İ	0	
94	CDU+Ö+N+Y	5 %0,33	F	5 %0,33	425, 869, 913,1261, 1500
			İ	0	
95	CDU+Ö+Z+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	28,435,601, 1201
			İ	0	
96	CDU+Z+Ö+Y	4 %0,26	F	3 %0,2	26,168, 1136
			İ	1 %0,06	
97	CDU+T+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	64, 1219, 1369
			İ	0	
98	CDU+CDU+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1347
			İ	0	
99	CDU+T+Y+Z	1 %0,06	F	1 %0,06	637
			İ	0	
100	CDU+T+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	802
			İ	0	
101	CDU+Ö+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1395
			İ	0	
102	CDU+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	307
			İ	0	
103	CDU+T+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	79
			İ	0	
104	Ö+Z+N+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	105, 472, 1337
			İ	0	
105	Ö+T+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	150

			İ	0	
106	Ö+T+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	173
			İ	0	
107	Ö+N+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	182,203
			İ	0	
108	Ö+T+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	188
			İ	0	
109	Ö+Z+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	265,960,978
			İ	0	
110	Ö+Z+N+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	361,537,1446
			İ	0	
111	Ö+Z+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	606
			İ	0	
112	Ö+N+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	669
			İ	0	
113	Ö+Z+T+Z+Y	3 %0,2	F	2 %0,13	710,988
			İ	1 %0,06	840
114	Ö+Ö+T+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	717
			İ	0	
115	Ö+Ö+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	970
			İ	0	
116	Ö+Z+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1220
			İ	0	
117	Ö+Z+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1313
			İ	0	
118	Ö+Z+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1413
			İ	0	
119	Ö+Ö+Z+Y+CDU	2 %0,13	F	0	
			İ	2 %0,13	866,867
120	Z+Ö+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	12
			İ	0	
121	Z+Z+Z+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	15,125,398

			İ	0	
122	Z+N+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	133, 1490
			İ	0	
123	Z+T+Ö+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	202
			İ	0	
124	Z+Z+Z+N+Y	4 %0,26	F	4 %0,26	406, 417, 885, 1301
			İ	0	
125	Z+Z+Z+Z+Y	1 %0,06	F	0	214
			İ	1 %0,06	
126	Z+T+Ö+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	268, 1174
			İ	0	
127	Z+Ö+Z+N+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	226, 1038
			İ	0	
128	Z+Ö+T+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	479,485, 1118
			İ	0	
129	Z+Ö+T+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	703, 1391
			İ	0	
130	Z+Z+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	719
			İ	0	
131	Z+Ö+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	722
			İ	0	
132	Z+Z+N+Ö+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	752, 1396
			İ	0	
133	Z+Ö+N+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	899, 1159
			İ	0	
134	Z+Z+Ö+T+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	965, 1229,1331
			İ	0	
135	Z+Z+T+Ö+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	985, 1274
			İ	0	
136	Z+T+T+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1027
			İ	0	
137	Z+N+Ö+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1149
			İ	0	

138	Z+Z+Ö+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1272
			İ	0	
139	Z+Z+T+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	1183,1205
			İ	0	
140	Z+Z+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1214
			İ	0	
141	Z+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1461
			İ	0	
142	Z+Z+CDU+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1427
			İ	0	
143	Z+Ö+N+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	55
			İ	0	
144	Z+Z+T+Y+N	1 %0,06	F	1 %0,06	534
			İ	0	
145	Z+Z+N+Y+T	1 %0,06	F	1 %0,06	646
			İ	0	
146	T+Ö+N+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	252
			İ	0	
147	T+Ö+Ö+Ö+Y	1 %0,06	F	0	903
			İ	1 %0,06	
148	T+N+Z+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1224
			İ	0	
149	T+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1481
			İ	0	
150	N+T+Z+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	909
			İ	0	
151	CDU+Ö+N+Z+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	290, 1053
			İ	0	
152	CDU+Ö+Z+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	449
			İ	0	
153	CDU+Z+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	491
			İ	0	
154	CDU+Z+N+Ö+Y	1	F	1	535

		%0,06		%0,06	
			İ	0	
155	CDU+Z+T+Ö+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	872
			İ	0	
156	CDU+Z+Ö+Z+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	878,896, 1054
			İ	0	
157	CDU+Ö+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	881
			İ	0	
158	CDU+Ö+Z+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	897
			İ	0	
159	CDU+Ö+T+Y+CDU	1 %0,06	F	1 %0,06	884
			İ	0	
160	CDU+Z+N+Z+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	623
			İ	0	
161	CDU+Ö+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	658
			İ	0	
162	CDU+Z+Ö+N+Y	3 %0,2	F	3 %0,2	788, 1302, 1499
			İ	0	
163	CDU+Ö+T+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	798
			İ	0	
164	Ö+Z+Z+Z+T+Y	2 %0,13	F	2 %0,13	834, 1454
			İ	0	
165	Ö+Z+N+Y+Z+N	1 %0,06	F	1 %0,06	898
			İ	0	
166	Z+Z+Ö+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1389
			İ	0	
167	Z+Ö+N+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1
			İ	0	
168	Z+Ö+Z+T+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	230
			İ	0	
169	Z+Ö+Z+Z+T+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1429
			İ	0	
170	T+CDU+N+N+N+Y	1 %0,06	F	1 %0,06	1441

			İ	0	
171	T+T+Ö+Ö+Ö+Y	1	F	0	
		%0,06	İ	1	607
				%0,06	
172	T+Ö+N+Z+T+Y	1	F	1	1049
		%0,06	İ	0	
173	CDU+Z+Z+Z+Z+Y	1	F	1	794
		%0,06	İ	0	
174	CDU+Z+Ö+T+N+Y	1	F	0	
		%0,06	İ	1	895
				%0,06	
175	CDU+Z+N+Y+N+N	1	F	1	875
		%0,06	İ	0	
176	CDU+Z+Z+T+Y+CD U	1	F	1	873
		%0,06	İ	0	
177	CDU+Z+Ö+Z+T+Y	1	F	1	1076
		%0,06	İ	0	
178	CDU+Z+T+Ö+Z+Y	1	F	1	593
		%0,06	İ	0	
179	CDU+Ö+Z+Z+T+Y	1	F	1	1390
		%0,06	İ	0	
180	Ö+Z+Ö+Z+Ö+Z+Y	1	F	1	483
		%0,06	İ	0	
181	Z+Z+Ö+Z+Z+T+Y	1	F	1	723
		%0,06	İ	0	
182	Z+T+Ö+T+Ö+T+Y	1	F	1	262
		%0,06	İ	0	
183	Z+Ö+Z+N+Z+T+Y	1	F	1	1152
		%0,06	İ	0	

İlköğretim 4. sınıf öğrencilerinin söz dizimi incelendiğinde 184 çeşit cümle ile karşılaşmıştır. Bu cümle türlerinin %14,26'lık kısmını Ö+Y türündeki cümleler oluşturmaktadır. Bunu %5,73 oranla N+Y tipindeki cümleler ve %5,06 oranıyla Z+Y' den oluşan cümleler takip etmektedir.

Yüklemi fiilden oluşan en çok cümle tipi Ö+Y 'dir. Buradaki fiil yüzdesi %5,93'tür. Bunu %5,53 oranla N+Y tipindeki ve % 4,4 oranla Z+T+Y tipindeki cümleler takip etmektedir. Yüklemi isimden oluşan en çok cümle tipi ise Ö+Y'dir. Buradaki isim yüzdesi %8,33'dür. Bunu %0,93 oranla T+Ö+Y tipindeki ve %0,73 oranla Z+Y ve Ö+Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Cümle dışı unsur olarak adlandırılan ögenin sayısının hiç de azımsanmayacak kadar çok olduğu göze çarpmaktadır. Bu unsurlar genellikle fakat, ama, ve gibi bağlama edatları olarak karşımıza çıkmaktadır.

Cümle çeşitlerinin genellikle iki ve üç ögeli olan cümle tiplerinde yoğunlaşmış olduğu dikkat çekmektedir. Bu da ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin anlatımlarında çok fazla ayrıntıya girmediğini göstermektedir. Çünkü ayrıntı arttıkça öge sayısı da artmaktadır. (Gördüm./ Ben gördüm./ Ben Ali'yi gördüm./ Ben Ali'yi bahçede gördüm./ Ben Ali'yi bahçede otururken gördüm./ Ben Ali'yi dün bahçede otururken gördüm.)

Tablo incelendiğinde sadece yüklemden ibaret olan cümle sayısının 52 (%3,46) olduğu görülmektedir.

İki ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Ö+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 213 (%14,26) olduğu görülmektedir. Bunu 86 (%5,73) tane ile N+Y ve 76 (%5,06) tane ile Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Üç ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Z+T+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 66 (%4,4) olduğu görülmektedir. Bunu 64 (%4,26) tane ile Z+Ö+Y ve 62(%4,12) tane ile Ö+Z+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Dört ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Z+Z+T+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 19 (%1,26) olduğu görülmektedir. Bunu 17 (%1,13) tane ile Z+Ö+N+Y ve 16(%1,06) tane ile Z+Z+N+Y tipindeki cümleler takip etmektedir.

Beş ögeli cümlelerde 4 (0,26) tane ile karşımıza Z+Z+Z+N+Y cümle tipi en fazla karşımıza çıkmaktadır.

Altı ögeli cümlelerde en çok kullanılan cümle tipi Ö+Z+Z+Z+T+Y'dir. Bu şekilde oluşmuş cümle sayısının 2 (%0,13) olduğu görülmektedir. Bunların dışındaki altı ögeli cümleler bir tanedir.

Yedi ögeli cümle tiplerinin her birinden bir tane örnek vardır.

Sekiz ve dokuz ögeli cümle tipi yoktur.

**5.BÖLÜM:REŞAT NURİ GÜNTEKİN VE İLKÖĞRETİM 4. SINIF
ÖĞRENCİLERİNİN SÖZ DİZİMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI**

**5.1.YÜKLEMLERİN İSİM VE FİİL OLMASI YÖNÜNDEN
KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKLEMİN TÜRÜ	REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	ÖĞRENCİLERİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)
<i>FİİL</i>	1214 (%80,66)	1268 (%84,53)
<i>İSİM</i>	286 (%19,06)	232 (%15,46)
TOPLAM	1500	1500

Yazarımız eserlerinde %80,66 oranında fiile yer verirken öğrencilerimiz %84,53 oranında yer vermiştir. Bu oranlar açıkça yüklemi fiil olan cümlelerin kullanımının yaygın olduğunu göstermektedir. Yüklemi isim olan cümlelerin kullanımı Reşat Nuri Güntekin'in eserlerinde %19,06 iken öğrencilerde %15,46' dır. Bu rakamlar birbirine paraleldir. Bu kendini ifade etmede fiillere daha çok başvurulduğunun da göstergesidir diyebiliriz.

**5.2.ÖĞE SAYISINA GÖRE REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN VE ÖĞRENCİLERİN
KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİNİN SAYI YÖNÜNDE
KARŞILAŞTIRILMASI**

ÖĞE SAYISI	GENEL SONUCU	ÖĞRENCİLERİN GENEL SONUCU
<i>1 ÖĞELİ</i>	<i>1 Tip Cümle</i>	<i>1 Tip Cümle</i>
<i>2 ÖĞELİ</i>	<i>9 Tip Cümle</i>	<i>7 Tip Cümle</i>
<i>3 ÖĞELİ</i>	<i>33 Tip Cümle</i>	<i>32 Tip Cümle</i>
<i>4 ÖĞELİ</i>	<i>81 Tip Cümle</i>	<i>63 Tip Cümle</i>
<i>5 ÖĞELİ</i>	<i>76 Tip Cümle</i>	<i>60 Tip Cümle</i>
<i>6 ÖĞELİ</i>	<i>30 Tip Cümle</i>	<i>16 Tip Cümle</i>
<i>7 ÖĞELİ</i>	<i>1 Tip Cümle</i>	<i>4 Tip Cümle</i>
<i>8 ÖĞELİ</i>	<i>Yoktur.</i>	<i>Yoktur.</i>
<i>9 ÖĞELİ</i>	<i>1 Tip Cümle</i>	<i>Yoktur.</i>

Tabloda birbirine paralel artış ve azalışlar dikkat çekmektedir.

Sadece yüklemden ibaret olan cümlelere hem yazarımız hem öğrencilerimiz oldukça fazla yer vermiştir. Bu da öğrencilerimizin ve yazarımızın çok fazla ayrıntıya girmeden sadece yapılan eylemi belirttiğini göstermektedir.

İki öge ile kurulabilecek çoğu cümle tipine hem yazarımız hem öğrencilerimiz yer vermiştir.

Üç ögeli cümle tipi sayısı yazarımızda ve öğrencilerimizde birbirine çok yakındır.

Dört öğeden oluşan cümle tiplerinde kullanımın zirveye çıktığını bunu beş ögeli cümle tiplerinin takip ettiğini görmekteyiz. Altı ögeli cümlelerin kullanımında bu sayının birden düştüğünü 7, 8, 9 ögelilerde kullanımın neredeyse hiç olmadığını görmekteyiz. Yazarımızın öğrencilerimize göre daha çok ögeli cümleler kullanması bizim beklentilerimiz arasındadır. Ancak yedi ögeli cümlelerin kullanımında ilköğretim okulu öğrencilerinin daha çok başvurduğu dikkat çekmektedir.

5.3YÜKLEMİN SONDA KULLANILMASINA GÖRE REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN VE ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

YÜKLEMİN YERİ	REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)	ÖĞRENCİLERİN CÜMLELERİNİN GENEL SONUCU(%)
SONDA BULUNAN	194 (%83,62)	159 (%86,41)
SONDA BULUNMAYAN	38 (%16,37)	25 (%13,58)
TOPLAM	232	184

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi cümlelerde genellikle yüklemi sona koymak bir alışkanlık haline gelmiştir. Özellikle bu alışkanlık kendini yazılı metinlerde göstermektedir. Hem yazarımız hem öğrencilerimiz yüklemi sona koyma eğilimindedirler. Buradan hareketle denilebilir ki, söz dizimimizde sonda bulunan hakim unsur yüklemidir.

5.4.KULLANDIKLARI ÖĞE BAKIMINDAN REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN VE ÖĞRENCİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

ÖĞE TÜRÜ	REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN KULLANDIĞI ÖGELERİN GENEL TOPLAMI(%)	ÖĞRENCİLERİN KULLANDIKLARI ÖGELERİN GENEL TOPLAMI(%)
YÜKLEM	232 (%22,59)	184 (%23,17)
ÖZNE	138 (%13,43)	126 (%15,86)
ZARF	289 (%28,19)	201 (%25,31)
TÜMLEÇ	155 (%15,09)	129 (%16,24)
NESNE	123 (%11,97)	101 (%12,72)
CÜMLE DIŞI UNSUR	88 (%8,56)	53 (%6,67)
TOPLAM	1025	794

Tablodaki artış ve azalış oranlarının birbirine paralel gitmesi dikkat çekicidir. Bu tablodan da anlaşılacağı gibi söz diziminde kelimeleri seçerken genellikle zaman, durum, yön, miktar belirten kelimelere yer verilmektedir. Zarf kullanma oranı yazarımızda %28,19 iken, öğrencilerimizde %25,31'dir. Yazarımızda %22,59 ve öğrencilerimizde %23,17 oranıyla zarfı yüklem izlemektedir ki, bu yüklem sayıları zaten her yüklem bir cümle sayıldığı için cümle sayıları ile eşittir. Daha sonra karşımıza tümleç kullanımının çokluğu çıkmaktadır. Bu yazarımızda %15,09 oranındayken öğrencilerimizde %16,24 oranındadır. Bunları yazarımızda %13,43 , öğrencilerimizde %15,86 oranıyla özne takip etmektedir. Daha sonra sırasıyla yazarımızda %11,97 ve

öğrencilerimizde %12,72 oranıyla nesnelere, yazarımızda %8,56 ve öğrencilerimizde %6,67 oranıyla cümle dışı unsurlar izlemektedir.

5.5. REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN VE İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLAMA ŞEKLİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

CÜMLEYE BAŞLANILAN ÖGE	REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖGE GENEL TOPLAMI (%)	İLKÖĞRETİM ÖĞRENCİLERİNİN CÜMLEYE BAŞLADIĞI ÖGE GENEL TOPLAMI (%)
ÖZNE	50 (%21,55)	39 (%21,19)
ZARF	76 (%32,75)	59 (%32,06)
TÜMLEÇ	24 (%10,34)	27 (%14,67)
NESNE	21 (%9,05)	14 (%7,60)
CÜMLE DIŞI UNSUR	54 (%23,27)	42 (%22,82)
YÜKLEM	7 (%3,01)	4 (%1,63)
TOPLAM	232	184

Zarfların baskın kullanımı kendini cümle başlarında da göstermektedir. Reşat Nuri Güntekin cümlelerine % 32,75 oranında zarfla başlarken öğrenciler %32, 06 oranıyla cümleye zarfla başlamaktadır. İkinci olarak cümleye başlamada kullanılan en fazla öge cümle dışı unsurdur. Bu Reşat Nuri Güntekin'de %23,27 iken öğrencilerde %22,82'dir. Her zaman cümle başı unsur olarak düşünülen özne ise bu sıralamada üçüncü sıradadır. Reşat Nuri Güntekin cümle başında özneyi %21,55 oranında, öğrenciler %21,19 oranında kullanmıştır. Cümle başında tümleç kullanımı Reşat Nuri Güntekin' de %10,34, öğrencilerde %14,67'dir. Cümle başında Reşat Nuri Güntekin

%9,05 oranında, öğrenciler ise %7,60 oranında nesneye yer vermiştir. Her zaman cümle sonu unsur olarak düşünülen yüklem cümle başına alındığı örneklere hem yazarda hem öğrencilerde rastlamak mümkündür. Yüklem yazarda başa geldiği %3,01 oranında cümle varken bu oran öğrencilerde %1,63'tür.

5.6.REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN VE ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIKLARI CÜMLE TİPLERİ BAKIMINDAN KARŞILAŞTIRILMASI

KULLANIM SIRALAMASI	REŞAT NURİ GÜNTEKİN'İN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)	ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIĞI CÜMLE TİPİ (%)
1	Ö+Y (%8,66)	Ö+Y (%14,26)
2	N+Y (%6,53)	N+Y (%5,73)
3	Y (%5,13)	Z+Y (%5,06)

Ö+Y türündeki cümleler hem Reşat Nuri Güntekin'in eserlerinde hem de öğrencilerin yazılarında dikkat çekmektedir. Yazar Ö+Y türündeki cümleleri %8,66 oranında kullanırken öğrenciler %14,26 oranında kullanmıştır. Bu da çok fazla ayrıntıya girmeden fiili ve failini belirten cümlelerin kullanımının öğrenci ve yazarımızda baskın olduğunu göstermektedir. İkinci olarak en fazla kullanılan cümle tipinin N+Y olduğunu görmekteyiz. Bu cümle yazarımızda %6,53 oranında kullanılırken öğrencilerimizde %5,73 oranında kullanılmıştır. Üçüncü olarak en fazla kullanılan cümle türü %5,13 oranıyla yazarımızda Y olurken öğrencilerimizde %5,06 oranıyla N+Y olmuştur.

5.7.YAZARIN VE ÖĞRENCİLERİN ARTAN ÖGELERE GÖRE EN ÇOK KULLANDIKLARI ÖGE TİPİ

ÖGE SAYISI	YAZARIN EN ÇOK KULLANDIĞI ÖGE TİPİ	ÖĞRENCİLERİN EN ÇOK KULLANDIĞI ÖGE TİPİ
1 ÖGE	Y (%5,13)	Y (3,46)
2 ÖGE	Ö+Y (%8,66)	Ö+Y (%14,26)
3 ÖGE	Ö+Z+Y (%4,33)	Z+T+Y (%4,4)
4 ÖGE	Ö+Z+N+Y (%1,4)	Z+Z+T+Y (%1,26)
5 ÖGE	Ö+Z+Z+T+Y (%0,6)	Z+Z+Z+N+Y (%0,26)
6 ÖGE	Z+Ö+Z+Z+T+Y (%0,13)	Ö+Z+Z+Z+T+Y (%0,13)
7 ÖGE	Z+Ö+N+Z+T+Z+Y (%0,06)	HEPSİ 1 TANEDİR. (%0,06)
8 ÖGE	YOK	YOK
9 ÖGE	Z+Z+Z+T+T+N+N+Y+CDU (%0,06)	YOK

Bir ögeli cümle olarak karşımıza sadece yüklemden ibaret olan cümle tipi çıkmaktadır. Tek ögeli cümle oranı yazarımızda %5,13, öğrencilerimizde %3,46'dır.

İki ögeli cümlelerde en çok kullanılan öge sıralanışı Ö+Y şeklindedir. Bu öge yazarımız tarafından %8,66 oranında kullanılırken öğrencilerimizde bu oranın artarak %14,26' ye ulaştığı görülmektedir.

Üç ögeli cümle kullanımında yazarımız tarafından en çok tercih edilen Ö+Z+Y türündeki cümlelerdir. Bu tür cümleler %4,33 oranında yer almaktadır. Öğrencilerimizin üç ögeli cümleler içinde en çok tercih ettiği sıralanış ise %4,4 oranıyla Z+T+Y' dir.

Yazarımızın dört ögeli cümlelerde en fazla tercih ettiği sıralanış %1,4 oranıyla Ö+Z+N+Y'dir. Öğrencilerimiz ise %1,26 oranıyla Z+Z+T+Y sıralanışını daha fazla kullanmışlardır.

Öge sayısı arttıkça cümle tipi kullanılma oranı düşmektedir. Beş ögeli cümle olarak %0,6 oranıyla yazarımız Ö+Z+Z+T+Y sıralanışını seçerken öğrencilerimiz Z+Z+N+Y sıralanışındaki cümle tipini %0,26 oranında kullanmıştır.

Altı ögeli cümlelerde yazarımız tarafından en çok kullanılan sıralanış %0,13 ile Z+Ö+Z+Z+T+Z olurken öğrencilerimizde %0,13 ile Ö+Z+Z+Z+T+Y olmuştur.

Yedi ögeli cümlelerin hepsi bir tanedir. Sekiz ögeli cümle bulunmamaktadır. Dokuz ögeli cümle ise yazarımızda bir tane bulunmaktadır.

SONUÇ

Reşat Nuri Güntekin ve ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin söz dizimindeki benzerlikler dikkat çekicidir. Yapılan inceleme ve karşılaştırmalar bize şu sonuçları vermiştir:

- Reşat Nuri Güntekin’de tespit edilen farklı dizimdeki cümle tipleri 234 iken ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin 183 tanedir. Bu da yazar ile öğrenciler arasındaki üslup farkını ortaya koymaktadır.
- Yüklemin türünün fiil olarak seçimi hem Reşat Nuri Güntekin’de (%80,66) hem 4. sınıf öğrencilerinde (%84,53) dikkat çekmektedir. Bu konuda Türkçenin geleneksel yapısına uyum sağlanmıştır.
- Reşat Nuri Güntekin’de ve 4. sınıf öğrencilerinde genellikle yüklem sonda kullanılarak kurallı cümlelere yer verilmiştir.
- Cümle tipleri genellikle 4 öğenin yan yana getirilmesiyle oluşturulmuştur.
- En çok kullanılan cümle tipi Ö+Y’dir. Hem öğrenciler hem de yazar kısa ve yalın cümleler kurmayı tercih etmişlerdir.
- Söz dizimi sırasında en çok kullanılan öge zarftır. Ayrıca cümleye başlarken en çok tercih edilen öge de zarftır. Bu da zarfların söz diziminde önemli bir yere sahip olduğunu göstermektedir.
- Cümle dışı unsur olarak adlandırılan sözcük ve sözcük öbeklerinin cümle içinde kullanımı yadsınamayacak kadar çoktur.

Bu çalışmanın eksiklerinin hocalarımız ve diğer arkadaşlarımız tarafından tamamlanarak daha kapsamlı sonuçlara ulaşılacağına inanıyoruz.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

- AKSAN, Doğan, *Her Yöniyle Dil: Ana Çizgileriyle Dilbilim*, Ankara, 1995.
- BANGUOĞLU, Tahsin, *Türkçenin Grameri*, Baha Matbaası, İstanbul, 1974.
- BİLGEGİL, M. Kaya, *Türkçe Dilbilgisi*, Dergah Yayınları, İstanbul, 1984.
- DİZDAROĞLU, Hikmet, *Tümce Bilgisi*, TDK Yayınları, Ankara, 1976.
- EDİSKUN, Haydar, *Türk Dilbilgisi*, Remzi Kitabevi, İstanbul, 2004.
- ERGİN, Muharrem, *Türk Dil Bilgisi*, Bayrak Yayınları, İstanbul, 1998.
- GENCAN, Tahir Nejat, *Dilbilgisi*, Ayraç Yayınları, İstanbul, 1975.
- GÜLENSOY, Tuncer, *Türkçenin El Kitabı*, Bizim Gençlik Yayınları, Kayseri, 1999.
- HATIPOĐLU, Vecihe, *Türkçenin Söz Dizimi*, DTCTF Yayınları, Ankara, 1982.
- HENGİRMEN, Mehmet, *Türkçe Dilbilgisi*, Engin Yayınları, Ankara, 1995.
- KARAHAN, Leyla, *Türkçede Söz Dizimi*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.
- KARAÖRS, Metin, *Türkçenin Söz Dizimi ve Cümle Tahlilleri*, Kayseri, 1993.
- KORKMAZ, Zeynep, *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Ankara, 1992.
- ŞİMŞEK, Rasim, *Örneklerle Türkçe Sözdizimi*, Trabzon, 1987.
- ZÜLFİKAR, Hamza, *Türk Dili ve Kompozisyon Bilgileri*, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 1990.

DERGİLER

GEMALMAZ, Efrasiyap, “*Standart Türkiye Türkçesi(STT) İçin Dilbilgisi Uygulamalarında Kullanılacak İşaret ve Kısaltmalar*”, Atatürk ün Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.10 (1998),s.21.

GÜNAY, V. Doğan, “*Eylemi Gerçekleştirici Öznenin Kimliği ve Gücü*” Ankara Üniv. Dil Dergisi, S. 72 (Ekim 1998), s.5-27.

KARAHAN, Leyla, “*Yapı Bakımından Cümle Sınıflandırmaları Üzerine*”, Türk Dili Dergisi, Temmuz 2000, s.16.

ÖZDEMİR, Emin, *Cümle Kalıpları*, Türk Dili S.184, TDK Yayınları, Ankara, 1967, s.292-296.

YÜKSEK LİSANS TEZLERİ

AKPINAR, Elif, *Dede Korkut Kitabının Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,, Erzurum 1997.

BULUT, Ayşe, *Refik Halid Karay'ın Memlekete Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1999.

EMİRİKCİ, Süleyman Hilmi, *Tenbîhü'l-Gabî Fî Rü'yeti'n-Nebî Adlı Eserde Söz Dizimi*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Denizli 1997.

ERTÜRKSOY, Hümevra, *Yahya Kemal'in “Aziz İstanbul” Eseri Üzerine Söz Dizimi İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon 2004.

KARA, Funda, *Sait Faik'in Kısa Hikayelerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 1996.

ORHAN, Emine, *Orhan Veli'nin Şiirlerinde Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2002.

ÖZKAN, Mehmet Ali, *Mustafa Kutlu'nun Bu Böyledir Hikaye Kitabı Üzerine Söz Dizimi İncelemesi*, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2003.

SİLİ, Yasemin, *İlköğretimin 6., 7., 8. Sınıflarında Türkçe Derslerinde Okutulan Ders Kitaplarındaki Bazı Metinlerin Söz Dizimi Bakımından Karşılaştırılması*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2002.

YAYLA, Hasan Kağan, *Dede Korkut Kitabı Söz Dizimi Araştırması*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale 2002.

YILMAZ, Çağlayan, *Atabetü'l-Hakayık'ın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum 2003.

DOKTORA TEZLERİ

DAŞDEMİR, Muharrem, *Dedem Korkut Kitabı'nın Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2000.

KARA, Funda, *Namık Kemal'in Mektuplarında Söz Dizimi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Basılmamış Doktora Tezi Erzurum, 2001.

EKLER

EK-1:Reşat Nuri Güntekin'in İncelenen Cümleleri

GÖKYÜZÜ

- 1-1 O vakit politika ile mücerret ilmi birbiriyle gayet kolay uzlaşır şeyler sanıyordum.
- 2-2 Hasanpaşa karakolunun hatıraları eski kuvvetini kaybettiği için dilim de oldukça açılmıştı.
- 3-3 Hele emniyet ettiğim birkaç uyanık arkadaşla bulunduğum zaman bülbül gibi ötüyordum.
- 4-4 Avrupa'da Jön Türkler'in çıkardığı gazeteler muntazaman Trablus'a gelirdi.
- 5-5 Bunları ağzımın sıkılığına emniyet edilen birkaç bildik yanında yüksek sesle okumak, gece toplantılarında Abdülhamit'e sövüp saymak bana politikacılık, komitacılık gibi görünürdü.
- 6-6 Cinci hocalar nasıl muska ile, dua ile cinleri kovarsa ben de lakırdı ile memleketten müstebitleri kovacağıma kaniydim.
- 7-7 Bir taraftan ilim işleri de politika ile atbaşı gidiyordu.
- 8-8 Avrupa'dan yığınla kitap getirmiştim.
- 9-9 Odam kütüphane gibiydi.
- 10-10 Mektep programı şeklinde bir program yapmışım.
- 11-11 Hepsi tamamdı.
- 12-12 Bunları üşenmeden okuyor(dum).
- 13-13 Not ediyordum(dum).
- 14-14 Hatta ezberliyor(dum).
- 15-15 Böylelikle kendi kendimi yetiştirdiğime inanıyordum.
- 16-16 Trablus'ta, Vahap isminde sürgün bir mühendis vardı.
- 17-17 Elli yaşlarında, uyanık ve zeki bir adamdı.
- 18-18 Bu Vahap, odama "Teşebbüs-i Şahsi Darülfünunu" diye bir ad takmıştı.
- 19-19 "Ne ala! Herkes ilmi mekteplerde mahdut kafalı hocalardan okur, sen doğrudan doğruya ehlinden; Aristo, Eflatun, Kant, Kont gibi birinci sınıf dahilerden okuyorsun?" diye beni teşvik ederdi.
- 20-20 Teşvik ederdi diyorum
- 21-21 Amma belki de alay ediyordu da
- 22-22 Ben farkında olmuyordum.
- 23-23 Hatta hiçbir işe yaramamış bir adam olmamda böyle harar doldurur gibi bin türlü karışık şeyle tıka basa doldurmanın da çok tesiri olduğuna hiç şüphe yok.
- 24-24 Üçüncü senenin sonuna doğru taşkınlığım gene son dereceye çıkmıştı.

- 25-25 Yakında yeni bir belaya uğrayacağıma hiç şüphe yoktu.
- 26-26 Rastgele padişahın, rejimin aleyhinde atıp tutuyor(dum).
- 27-27 Vilayette adeta 'Meşveret' gazetesinin acenteliğini yapıyordum.
- 28-28 O kadar ki Trablus'taki arkadaşlarımdan bir kısmı adeta benimle konuşmaktan çekinmeye başlamışlardı.
- 29-29 Üç aydan beri hasta yatan mühendis Vahap, bir gece beni evine çağırttı.
- 30-30 "- Çok ileriye gidiyorsun zannederim. Kulağıma bazı fena şeyler çaldı: Seni jurnal emişler. Vilayet, hakkında tahkikat yapıyormuş. Aman, gözünü aç...Fizan'ı boylayacak gibi görünüyorsun." dedi.
- 31-31 İnsan, koşa koşa yokuştan inerken birdenbire aşağıdaki tehlikeyi görüp durayım der.
- 32-32 Duramaz.
- 33-33 Yolunu değiştiremez.
- 34-34 Tepine tepine inmekte devam eder.
- 35-35 Vahap, bu korkunç havadisi verirken, ben de aynı haldeydim.
- 36-36 Bir türlü kendimi tutamıyor(dum)
- 37-37 "Adam sende... Ne çıkar? Umurumda bile değil..." diye sinirli sinirli gülüyor(dum)
- 38-38 "Kemend-i cangüdüz ejderi kahrolsa celladın..."
"Top olsa atılsa bağrıma arz..." diye Kemal'den beyitler okuyordum.
- 39-39 Okuyordum
- 40-40 Amma o gece sabaha kadar uyuyamadım.
- 41-41 Gözümü yumup biraz geçer gibi oldum mu kendimi Hasanpaşa karakolunda görüyor(dum)
- 42-42 Yatağın içinde boyumca fırılıyordum.
- 43-43 Yarabbi, sen bilirsin!
- 44-44 Politika kahramanlığı, hürriyet mücadelesi hakkında o zaman ne güzel fikirlerim vardı.
- 45-45 Sen ağzına geleni söyleyeceksin.
- 46-46 Kendinden, gerçek fedakârlıktan, vatan için ölmek saadetinden bahsedeceksin.
- 47-47 Oturduğun yerden önüne geleni kesip biçeceksin.
- 48-48 Buna karşı kimsenin sana işlemeye hakkı olmayacak.
- 49-49 Bir kılına bile hata gelmeyecek.
- 50-50 Dört gün dehşetli bir korku içinde yaşadım.
- 51-51 Beşinci günün akşamı evime döndüğüm zaman odamın kapısı kırılmış, birçok gizli kitap ve gazetelerimin yazıhanenin gözündeki evrakım, tabancam ve bir miktar paramla beraber aşırılmış olduğunu gördüm.
- 52-52 Arada onu da söyleyeyim ki
- 53-53 İlk geldiğim sene yanında yaşadığım Arap ailesini çoktan bırakmış(tum)
- 54-54 (Ben-G.Ö) Deniz kenarında başlı başına bir ev tutmuştum.)
- 55-55 Hizmetçim o gün izinliydi
- 56-56 Birkaç saat evvel eve dönünce o da şaşırıp kalmıştı.
- 57-57 Neye uğradığımı Aksaraylı Halil isminde bir sürgün arkadaştan

öğrendim.

- 58-58 O gün ortalık kararırken eve iki sivil memur girmiş
- 59-59 Odamı aramış
- 60-60 (ve) ehemmiyetli gördüğü şeyleri alıp götürmüş.
- 61-61 Aksaraylı Halil, bu adamların ellerinde iki büyük paketle evden çıktıklarını gözüyle görmüştü.
- 62-62 Halil, gözü açık bir İstanbul çapkınıydı...
- 63-63 Beşiktaş'ta bir hafiyeyi dövdüğü için buraya sürüldüğünü anlatırdı.
- 64-64 Trablus'ta belli başlı bir iş tutamamıştı.
- 65-65 Halil, vakti yerinde arkadaşların ayak işlerine bakardı.
- 66-66 Biz de onu elimizden geldiği kadar koruyorduk.
- 67-67 Halil, bana evvela işi anlamak için polis karakoluna gitmemi tavsiye etti.
- 68-68 Fakat sonra aklıma bir şüphe geldi.
- 69-69 Amma gene bilmem beyefendi, dedi.
- 70-70 İnsan hali bu!
- 71-71 Ya muzır bir evrak filan var da
- 72-72 Onları almaya geldilerse ayağınızla kapana kısılmış olursunuz.
- 73-73 Ehemmiyetli bir şeyinizi almamışlarsa hiç arkasını aramazsanız daha iyi olur
- 74-74 "Sen git, yat bakalım, yarın olsun da bir çaresine bakarız" diye Halil'i savdım.
- 75-75 Vahap, bana tehlikeyi bir hafta evvel haber verdiği halde ne diye meşveret'leri, gizli kitapları ve notları yok etmemiş(tim)

KAN DAVASI

- 76-1 Avuçlarımdan biri bozuk paralarla doludur.
- 77-2 Yolumuzda hangi satıcıya rastlarsak simit, kuru incir, çakal eriği mutlaka bir şey alıyoruz.
- 78-3 İpliğe dizilmiş kuru kestaneleri alarak gerdanlık gibi boynuma geçiriyorum.
- 79-4 Sonra, bir mezat malı işportası önünde duruyor(um)
- 80-5 Cebindeki iki katırboncuğunun daha irilerinden bir sahici kolye alarak onu da yine boynuna takıyorum.
- 81-6 Kahvenin önünde daha lüks eşya işportaları vardır.
- 82-7 Onlardan birinde, kırmızı üzerinde sarı yeşil çiçekleri olan, bir yün bluz bularak başından aşağıya geçiriyor.
- 83-8 Uzun kollarını sıvıyoruz...
- 84-9 Onun vücuduna tıpatıp uyanımı da bulmak mümkün.
- 85-10 Ama aramaya vaktimiz yok...
- 86-11 Şimdilik bir ekşiğimiz çıplak ayaklarına bir şey beceremektir...
- 87-12 Fakat işlemeli bebek patiklerinden başka bir şey yok işportalarda...
- 88-13 Çaresiz onlardan birini alarak arkalarını yırtıyor(um)
- 89-14 Terlik gibi ayaklarıma geçiriyorum.
- 90-15 Çardakların altında oturanlardan bize bakanlar, gülenler, söz atanlar, bayram çocuklarından etrafımızı kuşatanlar, arkamızdan gelenler var...
- 91-16 Böylelikle çarçabuk donandıktan sonra tekrar meydanın eğlence yerlerine

dönüyoruz.

92-17 Onu salıncaklarda sallandırıyorum.

93-18 Oradan alıp, atlıkarıncanın kafaları, bacakları kopmuş atlarına bindiriyorum.

94-19 Arasına önümden geçerken atının üstünden kaparak havaya kaldırıyor(um).

95-20 Tekrar bindirmek için bir boş atın, yahut arabanın geçmesini bekliyorum.

96-21 Nihayet düdüğ çalmaya başlıyor.

97-22 Onu elinde sepeti, ayaklarında patikleriyle, yine omzumdan indirmeden vagonların önüne kadar götürüyorum.

98-23 Bineceğim vagonun kapısında yere bıraktığım zaman, ıslak dudaklarıyla beni yanağımdan öpüyor...

99-24 Ne diyelim

100-25 Hakkıdır.

101-26 Babası gidiyor.

102-27 Fakat o kadarla kalmıyor

103-28 Birdenbire ağlamaya başlıyor.

104-29 Kadını azarlayan çocuklu askerden öğrendiğim gibi ben de: "Ayıp... Ayıp" diyorum.

105-30 Benimki de küçücük boyu ile, aralarında...

106-31 Sonra, adımlar hızlanıyor.

107-32 Vagonların yanında bir koşuşup itişme şeklini almaya başlıyor.

108-33 Benimki o kadar küçük ki,

109-34 Ayaklar arasında yüzüstü yere kapaklandığını, kolundan sepetinin, boynundan boncuk ve kestane gerdanlıklarının düştüğünü görüyorum.

110-35 Tekrar kalkıp koşmaya başlıyor.

111-36 Terlikleri de ayağından fırlamıştır.

112-37 Sepetinden ve üstünden dökülen şeyleri öteki çocuklar kapışmaya başlıyorlar.

113-38 Zaten, nasıl olsa bunların hepsini ve hatta arkasındaki yün bluzu ona bırakmayacakları malum...

114-39 Bunu kendisi de biliyormuş gibi, koşmasına devam ediyor.

115-40 İşte o zaman birdenbire bir şey unuttuğumu hatırlıyorum.

116-41 Ben de vagonların koridorunda, önüme geleni devirerek, uzun bacaklarımla trenin arka tarafına doğru bir koşu koparıyorum.

117-42 (ve) son vagon sahanlığından bağıriyorum

118-43 Senin adın ne?

119-44 Bağır

120-45 Daha kuvvetli bağır

121-46 Senin adın ne?

122-47 İşte o zaman kendime geliyorum

123-48 Yalnız bu hareketin değil, saatlerden beri omzumda bir yumurcakla bayram yerinde oynadığım baba-kız oyunun bütün kepezeliğini hissederek kendimden utaniyorum.

124-49 Sonra, başka şeylere dalyorum.

125-50 Bununla beraber, geceden evvel trenin yine uzunca bir duruş yaptığı bir

istasyonun kahvesinde, bir kere daha bu çocuğa dönmek zaafından kendimi alamıyorum.

126-51 Adımı öğrenemedim.

127-52 Fakat henüz bütün tazeliği ile zihnimde duran çehresini olsun kaybetmemeli...

128-53 Defterimi çıkarıyorum.

129-54 (ve) bu iş, önümdeki küçük kahve masası üstünde umduğumdan çok daha kolay ve çabuk çıkıyor.

130-55 Ezbere kroki çizmeye kendimi pek alıştırmamışumdır.

131-56 Fakat şimdilik o kadar gözümün önünde ki,

132-57 Karşımda poz veren canlı bir modelden farksız gibidir.

133-58Bütün sonraki süslerinden, çiçekli bluzundan, arkaları kesik bebek patiklerinden, boynundaki boncuk ve kestane kolyelerinden, kolundaki bileziklerden soyunmuştur.

134-59 Bana çeşmenin taşıyla su getirdiği dakikadaki yarı çıplak vücudu, birbirinden fazlaca ayrıık bal rengi gözlerini kısarak beni hafifçe sola çarpık burnu ile seyrediyor gibi hali ve çehresiyledir.

135-60 Yalnız, yine bir işportadan satın aldığı kırmızı bir gaz boyası yemeniyi saçlarından çıkarıp atmamışumdır.

136-61 Resme bakıyor(um)

137-62 (ve) hiçbir krokimi beğenmediğim kadar beğeniyorum.

138-63 Yalnız, bir şüphe takılmıştır zihnimde.

139-63 Bir küçük sokak çocuğu bu kadar güzel olabilir mi?

140-65 Onu düşünmekten, bir gülünç zaaftan utanır gibi utanarak, her gözümün önüne gelişte başımı silkelediğim birkaç saat içinde farkında olmadan ona kendi kafamdan bir şeyler, birçok şeyler katmadım mı acaba?

141-66 Pek normal bir halde bulunmadığıma şüphe yoktur.

142-67 Saatlerce evvel ağzına zorla ceviz soktuğum zamandan parmaklarımda kalmış ıslaklıkla, ayrılırken beni öptüğü zamandan yanağımda kalmış ıslaklığı hala duymam başka neye delalet eder?

143-68 Bozova'daki sundurmanın altında karısı ve çocuklarıyla beraber gördüğüm askere, yine o akşam saatinde, vagonların önünde tesadüf ediyorum.

144-69 Beni tanıyarak tekrar selam veriyor.

145-70 O vakit içimden bir şey gelmiştir.

146-71 Haberleri olmadan çizdiğim krokiyi defterden yırtıp, ona verecek gibi oluyorum.

147-72 Fakat aynı anda hatırlıyorum ki

148-73 Ne olsa bir köy çocuğudur.

149-74 Karısının resmini yaptığım için belki, belki değil, muhakkak aklıma bir şey gelir.

150-75 Fakat, o hatıra, epeyce sonra da, beni başka türlü bir zaafa sürüklemiştir.

ÇALIKUŞU

151-1 Başımda yanan gece kandili sönmüştü.

152-2 Fakat pencerelerden giren ay ışığı içindeki oda bembeyazdı.

153-3 Uykumu almıştım.

154-4 İçimde dayanılmaz bir acı vardı.

155-5Bir zaman bileklerime dayanarak büyükanne baktıktan, onun uyuduğuna kanaat getirdikten sonra yavaşça karyolamdan indim.

156-6 Ayaklarımın ucuna basarak odadan çıktım.

157-7 Başka çocuklar gibi karanlık ve yalnızlıktan korkmazdım.

- 158-8 Merdiven tahtaları gıcırdadıkça büyük bir insan ihtiyatıyla yerimde durarak ağır ağır sofaya indim.
- 159-9 Kapıları sürgülemişlerdi.
- 160-10 Fakat bahçe kapısının yanındaki pencere açık bırakıldığı için dışarı atlamak bana bir saniyelik iş oldu.
- 161-11 Hüseyin, bahçenin ta öbür ucundaki bahçıvan kulübesinde yatardı.
- 162-12 Beyaz gecelik gömleğimin uzun etekleri bacaklarıma dolaşa dolaşa oraya koştum.
- 163-13 Hüseyin'in bir kerevet üzerine serilmiş yatağına sıçradım.
- 164-14 Onun uykusu çok ağırdı.
- 165-15 Zaten Arabistan'dayken de sabahları onu uyandırmak çok zor bir işti.
- 166-16 Gözlerini açmaya razı olması için ata biner gibi göğsüne oturup zıplamak, uzun bıyıklarını dizgin gibi yoklayıp çekmek ve bir süre bağtırmak lazım gelirdi.
- 167-17 Fakat, bu gece ben, onu uyandırmaktan korkuyordum.
- 168-18 Uyanırsa beni eskisi gibi koynuna yatırmaya razı olmayacağından; bütün yalvarmalarına rağmen kucağına alarak büyükanneme teslim edeceğinden emindim.
- 169-19 Zaten bütün istediğim, son bir gecemi daha onun koynunda geçirmekten ibaretti.
- 170-20 O geceki münasebetsizliğim yakın zamanlara kadar aile içinde söylenmiştir.
- 171-21 Büyükannem, sabaha karşı uyanıp da beni yatağımda göremeyince çıldırarak gibi olmuş...
- 172-22 Birkaç dakika içinde bütün yal ayağa kalkmış...
- 173-23 Elllerinde lambalar, şamdanlarla bahçelere, deniz kenarlarına dökülmüşler...
- 174-24 Tavan arasından sokağa, kayıkhaneden havuzun iki karış suyuna kadar her yeri arayıp taramışlar...
- 175-25 Bitişik arsadaki bostan kuyusuna fener sarkıtmışlar....
- 176-26 Neden sonra büyükannem, Hüseyin'i hatırlayarak odasına koşmuş
- 177-27 (ve) beni neferin boynuna sınıksarı sarılarak uyumuş görmüş.
- 178-28 Ayrılık günün faciasını hala hatırlarım
- 179-29 (ve) gülerim.
- 180-30 Ben ömrümde o güne kadar dalkavukluk ettiğimi bilmiyorum.
- 181-31 Hüseyin, kapının yanına çömelmiş, koskoca bıyıklarıyla utanmadan ağlıyordu.
- 182-32 Ben, Bağdat'ta, Suriye'de Arap dilencilerinden öğrendiğim dualarla büyükannemin, teyzelerimin eteklerini öpüyordum.
- 183-33 Romanlar mahzun insanı; omuzları çökmüş, gözleri sönmüş, hareketsiz ve sessiz bir insan diye, yani daha açıkçası bir miskin şeklinde tasvir ederler.
- 184-34 Bende bunun daima aksi olmuştur.
- 185-35 Ne zaman derin bir üzüntüye kapılsam gözlerim parlar.
- 186-36 Tavrı ve hareketlerim neşelenir.
- 187-37 İçim içime sığmaz olur.
- 188-38 Dünyayı hiçe sayıyormuşum gibi kahkahalarla gülerim.
- 189-39 Türlü gevezelik ve delilikler yaparım.
- 190-40 Bununla beraber, öyle sanıyorum ki, yakın kimsesi ve başkalarına açılmaya kabiliyeti olmayan insanlar için bu daha iyi bir şeydir.
- 191-41 Hüseyin'den ayrıldıktan sonra da böyle yaptığımı hatırlıyorum.

- 192-42 Yaramazlıktan kuduruyor(dum)
- 193-43 Beni eğlendirsın diye getirdikleri akraba çocuklarına saldırarak canlarını yakıyordum.
- 194-44 Yabancılar tarafından ayıplanacak bir vefasızlıkla Hüseyin'i çabucak yakadan silkip atmıştım.
- 195-45 Pek bilmiyorum
- 196-46 Ama ihtimal, ona sahiden de dargındım.
- 197-47 Yanımda adı anıldıkça yüzümü ekşitiyor(dum)
- 198-48 Yeni öğrenmeye çalıştığım Türkçe kelimelerle "Hüseyin pis, Hüseyin çirkin, edepsiz... Ööö" diye yere tükürüyordum.
- 199-49 Bununla beraber zavallı, pis, çirkin Hüseyin'in bana Beyrut'a çıkar çıkmaz gönderdiği bir kutu hurma, hiddetimi yatıştırır gibi olmuştu.
- 200-50 Bunların bitmesinden bir felaket gibi korktuğum halde bir oturuşta hepsini silip süpürdüm.
- 201-51 Bereket versin çekirdekleri kalıyordu.
- 202-52 Onlarla haftalarca eğlendim.
- 203-53 Bir kısmını katırboncuklarıyla karıştırarak ipliğe dizdim.
- 204-54 Muhteşem bir yamyam kolyesi şeklinde boynuma taktım.
- 205-55 Ötekileri bahçenin ötesine, berisine diktim.
- 206-56 Aylarca her sabah küçük bir kova ile suluyor(dum)
- 207-57 Bahçede bir hurma ormanı meydan gelmesini bekliyordum.
- 208-58 Zavallı büyükannem şaşkına dönmüştü.
- 209-59 Benimle başa çıkmak hakikaten imkânsızdı.
- 210-60 Sabah karanlığında uyanır(dım)
- 211-61 Gece yorgunluktan baygın düşünceye kadar gürültü ve yaramazlık ederdim.
- 212-62 Sesim kesildiği vakit yahı adeta telaş alırdı.
- 213-63 Çünkü bu, benim ya bir yerimi keserek sessiz sedasız kanımı dindirmeye çalıştığıma, ya bir yerden düşerek acıdan bağırılmak için kıvrandığıma, yahut da sandalye ayaklarını testerelemek, minder örtülerini boyamak gibi muzır bir işle meşgul bulunduğuma delalet ederdi.
- 214-64 Bir gün kuşlara bez ve tahta parçalarıyla yuva yapmak için ağaçların tepesine çıkar(dım)
- 215-65 Bir başka gün ocak bacasından taş atıp aşçıyı korkutmak için dam tepelerine tırmanırdım.
- 216-66 Yalhya arasıra bir doktor gelip giderdi.
- 217-67 Bir gün kapıda doktoru bekleyen boş arabaya atlayarak hayvanları kamçlamış(tım)
- 218-68 Bir başka gün de kocaman bir çamaşır teknesini sürüye sürüye denize indirmiş(tım)
- 219-69 Kendimi akıntıya salıvermiştim.
- 220-70 Bilmem başkalarında da öyle midir?
- 221-71 Bizim ailede öksüzlere el sürmek günah sayılırdı.
- 222-72 Pek çekilmez hale geldiğim zaman verdikleri ceza, kolumdan tutarak bir odaya kilitlemekti.
- 223-73 Bütün çocukların "Sakallı Amca" diye çağırdıkları tuhaf bir akrabamız vardı.

224-74 Bu sakallı amca, benim ellerime “Evliya parmaklığı” derdi.

225-75Çünkü parmaklarım bir gün bile yarasız, beresiz olmazdı)

MİSKİNLER TEKKESİ

226-1 Mesela: “Ruhi dayılar izinle hava tebdiline geliyor.” denir.

227-2Birkaç kadın ve çocukla seyrek sakallı, kısa boylu bir efendi birkaç hafta veya ay konağın bir tarafına yerleşir.

228-3 Sonra kaybolur gider.

229-4 Bir başka gün: “Rüstem Paşa, Manastır’dan Trabzon’a geçiyor.” derler.

230-5 Paşa hakikaten geçer.

231-6 (ve) ailesini beş, on gün bize misafir bırakır.

232-7 Sonra, Çerkez amcaların Hicaz’a gittiği haberi çıkar.

233-8 Bir hafta, on gün selamlık odasının duvarları dibine kalpaklı, sakallı, çizmeli ihtiyarlar çömelir.

234-9 Hele, nemiz olduğunu bilmediğim bir kadı Rasim Efendi merhum vardı ki

235-10 Her gittiği yerden yüzünün akı ile altı ayda geri döner

236-11 (ve) yeniden bir kadılık alınca kadar bizde otururdu.

237-12 Bu altı ay, öyle kesili bir zamandı ki

238-13 Kadı, biraz gecikti mi,” Rasim Efendi’den ses çıkmadı. Sakın bir hal olmasın biçareye!” diye merak ettiklerini hatırlarım.

239-14 Büyükannemin diline doladığı sözlerden biri de “Allah kimsenin kapısını kapamasın!”dı.

240-15 Misafirleri daima güler yüzle karşılar.

241-16 Hatta Türkçe bilmeyen ve yüzlerine baktıkça utançlarından parmaklarını ısırır

Çerkezleri bile karşısına alarak saatlerce konuşmaya çalışırdı.

242-17 Büyükannem, gerçekten misafirlerden hoşlanır mıydı?

243-18 Yoksa bunu, bir hanedan kişilik vazifesi saydığı için mi böyle yapardı

244-19 Bilmiyorum.

245-20 Yalnız, ay sonlarına doğru eldeki para tükendiği ve sokak satıcıları kapıyı

aşındırmaya başladığı zaman bütün kibarlığını kaybeder(di)

246-21 “Dilenci beslemekten yandım!” diye avaz avaz haykırırdı.

247-22 O esnada civarda misafir varsa, bacılar ve dadılar (sünnet çocuklarının yaygaralarını bastırmak için yapıldığı gibi) hep birden bağrışarak, el ve ayak vurarak gürültü ederlerdi.

248-23 Büyükannemin bu taşkınlıklarına hak vermek lazımdı.

249-24 Çünkü, Abdülhamit’in mabeyincilerinden olan büyük dayımın bile arasına ondan para istemesine göre değirmen onun başında dönüyordu.

250-25 İradı, aylığı, mücevherleri, hazır parası var mıydı?

251-26 Hazır parayı zannetmem.

252-27 Böyle bir şey olsaydı affiyetle yenecek(ti)

253-28 (ve) her ay gürültü çıkmayacaktı.

254-29 Fakat birkaç parça iradı, mücevherleri ve epeyce bir aylığı olduğu muhakkaktı.

255-30 Miktarlarını büyükannemin kendisinin de bildiğini zannetmem.

256-31 Çünkü, mütemadiyen Kosti adında bir sarrafa gidilip gelindiğine göre aylık, Kayd-ı hayat şartıyla kısırlanmış olacaktı.

257-32 İratlarla mücevherlerin en büyük kısmının rehinde bulunduğunu da gene durmadan birtakım muamelecilere, Emniyet Sandığı'na ve bankalara taşınmadan anlardım.

258-33 Zavallı hanımefendinin bütün karı rehinler satılığa çıkarıldıkça eline kalan bir miktar paralardan ibaret olsa gerekti.

259-34 Hasılı, gidiş iyi bir gidiş değildi.

260-35 Fakat ne büyükannemi; ne de saraydan artan zamanlarını Naima Tarihi okumak ve kendinde vehmettiği hatalıkları birtakım uydurma ilaçlar ve fosfatın muhalebileriyle tedaviye uğraşmakla geçiren büyük dayım, bu batağı görmekte Afrikalı Arap bacılarımız ve Kafkasyalı Çerkez kalfalarımızdan daha ileri değillerdi.

261-36 Aradığım sevgiliyi işte Cinci Meydanı civarındaki bu ikinci konakta buldum

262-37 Bitişliğimizde bizden kale duvarları kalınlığında bir yangın duvarıyla ayrılmış bir pembe konak vardı.

263-37 Sevdığım bu konakta yaşıyor(du)

264-38 (ve) güzel havalarda bahçeye çıkarak havuzun kenarında oturuyordu.

265-39 Sarı saçlı, al yanaklı, yusuvarlak bir kızdı.

266-40 O da benim gibi ağır başlı ve büyük adam tavrıydı.

267-41 Gene benim gibi nafil hareketlerden hoşlanmaz(dı)

268-42 Kısa kollarının ucundaki pembe, tombul ellerini, yaşına göre biraz fazla çekik karnımın üzerinde birbirine kilitleyerek saatlerce kımıldamadan otururdu.

269-43 Nihayet, o da benim gibi susadığımı, yahut başka bir şey istediği zaman etraftan gelip geçenlere tatlı bir sesle yalvarırdı.

270-44 Hasılı, biz adeta birbirimiz için yaratılmıştık.

271-45 Bugün bir yangını vesile ederek bizi birbirimize komşu yapan Tanrı, yarın da evlenmemizi nasip eder

272-46 (ve) az çok kısmetimizi de ayağımıza gönderirse, büyük başımı Mesrure'nin – benim için hazırlanmış bir atlas yastığı benziyor- göğsüne yaslayarak tadına doyum olmaz bir ömür geçireceğime hiç şüphe yoktu.

273-47 Onu yeni konağımızın henüz perdeleri takılmamış pencerelerinden görür görmez aşık olmuştum.

274-48 Hiç unutmam.

275-49 Güzel bir bahar günüydü.

276-50 Bir mermer havuz kenarında, sarmaşıkla sarılmaya başlamış bir çardağın altında güneşe karşı oturuyordu.

277-51 Yarı belinden yukarısının aksi, hemen hemen hakikatteki renkleriyle, önündeki havuzun aynasına düşerek onu iki başlı bir iskambil kızına benzetmişti.

278-52 Mesrure, o seneki bahar, yaz ve sonbaharın bir kısmını hemen hemen böyle kımıldamaz bir resim vaziyetinde geçirdi.

279-53 Çekinmeden pencereimin önüne oturabilseydim mesele yoktu.

280-54 Benim onu seyrettiğim gibi o da – bir başka tablo halinde- beni seyrede ede nihayet sevmeye mecbur olacaktı.

281-55 Fakat ne yazık ki, henüz kaç göç devrindeydik.

282-56 Terlemeye başlayan bıyıklarımı kendimi yetmişmiş bir erkek sayıyor(dum)

283-57 Komşu kadınlarımı gözetleyen bir çapkın vaziyetinde görülmekten fena halde ürküyordum.

284-58 Sonra, dadısının onu bahçenin bir başka köşesine götürüp oturtması da başka

bir tehlikeydi.

285-59 Bunun için Mesrure'yi seyredişim çaresiz, inik Şam perdeleri arkasından, fotoğrafçıların başlarını örtü altına sokarak fotoğraf çekmeleri gibi bir şey oluyordu.

286-60 Bu gizliliğin ikinci bir faydası da, başımın ayıbını saklamasıydı.

287-61 Ne zaman bir yabancı ile karşılaşsam ilk önce başıma dikkat ettiğini, vaziyete göre acınacak, yahut gülünecek bir şey gibi baktığını görürdüm.

288-62 Bu hal, çocukken beni rahatsız etmişti.

289-63 Fakat zamanla alışmış(tım).

290-64 Bu bakışlara pek aldırış etmez olmuştum.

291-65 Ancak bütün vehim ve heyecanlarıyla genç bir adam olmaya ve hele sevmeye başlayınca derdim yeniden depresiyo(r)du.

292-66 Kabuğu kopmuş bir yara gibi ince ince sızlamaya başlıyordu.

293-67 Gülfidan bacı, yangın gecesi şaşkınlıkla bir ayna yakalamış(tı)

294-68 Sandığım bütün eşyasını bırakarak yalnız onu kurtarmıştı.

295-69 Büyükanmem, bu vakayı kahkahalarla gülerek anlatır(dı)

296-70 Bacının yeni konaktaki odamızın bir köşesine yerleştirdiği bu ayna karşısında ne hüünlü saatler geçirmişimdir.

297-71 Fotoğraf karşısında titremiş gibi dağınık ve kararsız çizgilerim, ekseri zayıf iradeli kimselerde görüldüğü üzere yassı, yaygın ve gevşek bir burnum vardı.

298-72 Bu burnun hafif bir çizgiyle ortadan ikiye bölünmüş ucunda büyücek bir et beni sivrilirdi.

299-73 Süzme bal rengi gözlerime, ağzıma ve hele çene çukuruma çirkin denemezdi.

300-74 Ancak ne çare ki, alımda, kalın çatık kaşlarımın üstünde hafif bir çıkıntı yaptıktan sonra birdenbire üfürüp şişen başım hepsinin üzerine tüy dikiyordu.

301-75 Aynanın karşısında saçlarımı sağa sola, öne arkaya tarayarak yaptığım tecrübeler korkunç neticeler verirdi.

YAPRAK DÖKÜMÜ

302-1 Ali Rıza Bey, ne yaptı etti, onu 45 lira aylıkla şirkete aldırdı.

303-2 İhtiyar adamın bu genç kıza etmek istediği iyilik bundan da ibaret değildi.

304-3 Leman'a babalık etmek, bu yaşta kimsesiz kızları tehdit eden tehlikelerden onu korumak istiyordu.

305-4 Bugün bu kızcağzın başına gelen şey, yarın da kendi çocuklarının başına gelebilirdi.

306-5 Ali Rıza Bey, bu babalık ve hamilik vazifesine büyük bir gayretle başlamıştı.

307-6 Fakat, birkaç hafta sonra teessüfle gördü ki

308-7 Bu işte hayli geç kalmıştır.

309-8 Leman, belki temiz bir kızdı.

310-9 Fakat çok hafif ve cahildi.

311-10 Kendini idare etmesini bilmiyor(du)

312-11 Şirketteki memurlara münasebetsiz şakalar ediyordu.

313-12 Ali Rıza Bey, birkaç defa ona nasihat verdi.

314-13 Genç kız, onu dinlerken hak verir, yaptıklarından utanır gibi görünürdü.

315-14 Fakat yarım saat geçmeden yine eski münasebetsiz şakalara başlardı.

316-15 Ali Rıza Bey bir gün dayanamayarak ona çıkışacak olmuştu.

317-16 Genç kız, derhal titizlenmiş(ti).

- 318-17 Kimsenin kahyalığına tahammül edemeyeceğini anlatmıştı.
- 319-18 Ali Rıza Bey, onu şirkete yerleştirmekle, Allah razı olsun, büyük bir iyilik etmişti.
- 320-19 Fakat bunu ikide bir başına kakması, her yaptığına karışması, doğru olamazdı.
- 321-20 İhtiyar adam, başını önüne eğerek acı acı gülümsemiş(ti)
- 322-21“Siz bilirsiniz çocuğum, darılmayınız.” demişti.
- 323-22 İhtiyar adam, Leman’ın o gün bugündür ne adımı amıyor, ne yüzüne bakıyordu.
- 324-23 Yalnız onu bazen rezalet halini alan hoppalıklarını gördükçe: “Ne dedim de onun buraya gelmesine vasıta oldum” diye kendi kendine kızılıyordu.
- 325-24 Leman, sekiz-on günden beri şirkette görünmüyordu.
- 326-25 Galiba hasta idi.
- 327-26 Fakat, nedense fazla arayıp sormak içinden gelmemişti.
- 328-27 Leman’ın annesi, şimdiye kadar hiç yüzünü görmediği bu kadını, kendisinden ne istemeye gelmiş olabilirdi?
- 329-28 Ali Rıza Bey, koridorda eski siyah çarşafı, kısa boylu bir kadını gördü.
- 330-29 Evvela yüzüne bakmaya cesaret edemeyerek: “Hoş geldiniz hemşire hanım, bir emriniz mi var?” diye sordu.
- 331-30 Kadın, birdenbire cevap vermedi.
- 332-31 Vücudu, elleri sıtma tutmuş gibi titriyordu.
- 333-32 İhtiyar adam, hayretle gözlerini kaldırdı.
- 334-33 Ağlamaktan gözleri şişmiş bitkin bir çehre gördü.
- 335-34 Aklından fena bir ihtimal geçti.
- 336-35 Leman’a olan bütün kinini unutarak: “Çocuk nasıl?” dedi.
- 337-36 Kadın, ağlayarak cevap verdi.
- 338-37 Leman iyi
- 339-38 Fakat keşke ölmüş olsaydı!...
- 340-39 Ali Rıza Bey, biraz sonra hakikati öğrenince ihtiyar anaya hak verdi.
- 341-40 Keşke Leman bu felakete uğrayacağına namusu ile ölseydi.
- 342-41 Hakikat şu idi.
- 343-42 Müdür Muzaffer Bey, baştan çıkarmış...
- 344-43 Leman on gün evvel: “ Adada bir arkadaşımın düğününe davetliyim, üç dört gün gelmeyeceğim” diye annesinden izin almış...
- 345-44 Bir hastanede çocuk düşürmüş!
- 346-45 Dün bir deri bir kemik halinde eve getirip bırakmışlar...
- 347-46 Annesine her şeyi olduğu gibi söylemiş...
- 348-47 Ali Rıza Bey’e inme iner gibi oldu.
- 349-48 Durduğu yerde elleri, ayakları karıncalanıyor(du)
- 350-49 Kızı baştan çıkaran kendisi imiş gibi çalgın bir korku ve utanma içinde yüzünü kapayarak: “Vah, vah, vah...” diye dövünüyordu.
- 351-50 İhtiyar kadın, onun ayaklarına kapanmak ister gibi tavırlara yalvarıyordu.
- 352-51 –Sizden başka kimsemiz yok.
- 353-52 Bizim halimiz ne olacak?

- 354-53 Bize bir akıl öğretin.
- 355-54 Siz de evlat sahibisiniz.
- 356-55 Ali Rıza Bey'in teessürü bir çapkının kızı mahvetmesinden değil(di)
- 357-56 Bu işe dolayısıyla kendisinin vasıta olmasından ileri geliyordu.
- 358-57 Öyle ya, bu kızı şirkete almasaydı bu felaket olacak mıydı?
- 359-58 İhtiyar kadın, sırf başka kimse tanımadığı için, eski bir aile dostu diye ona koşup gelmişti.
- 360-59 Fakat Ali Rıza Bey, onun sözlerinde: "Yaptığımı temizle!" der gibi bir mana buluyordu.
- 361-60 İhtiyar adam, biraz kendine geldikten sonra kadını teselli etti.
- 362-61 Size "Merak etmeyin!" diyemem.
- 363-62 İşin nereye varacağını şimdiden kestiremiyorum.
- 364-63 Fakat elimden geleni yapacağım.
- 365-64 Benim tanıdığım Muzaffer Bey, insan bir çocuktur.
- 366-65 Bir genç kızın göz göre göre mahvolmasına vicdanı razı olmaz.
- 367-66 Umarım ki
- 368-67 Leman'ı nikahla alır.
- 369-68 Yaptığı fenalığı tamir eder.
- 370-69 Müteessir olmayın.
- 371-70 İnsanlarda iyilik asıldır.
- 372-71 Şimdiye kadar dört duvar arasında yaşamış bu saf ve cahil kadın, insanlarda iyiliğin asıl olduğuna, nedense bu güngörmüş, saçlı sakallı idare adamı kadar, inanmak istemedi.
- 373-72 (ve) geldiği gibi ağlaya ağlaya şirketten çıkıp gitti.
- 374-73 İş, başa düşmüştü.
- 375-74 Vakit geçirmeden Muzaffer Bey'le görüşmek, bu zavallı insanlarla beraber kendi namusunu da temizlemek lazım geliyordu.
- 376-75 Ali Rıza Bey'in fikrine göre, müdür, kendi getirdiği ve himaye ettiği bir kızla satışmakla doğrudan doğruya onun namusuna kastetmiş oluyordu.
- DAMGA
- 377-1 Karamürsel kelimesi bende bir büyü tesiri yapardı.
- 378-2 Onu işitince, yüzümde, kurumuş ekin kokularıyla dolu yaz rüzgarları esiyor gibi olurdu.
- 379-3 Konaktaki bir senenin acısını çiftlikte bir ayda çıkarırdım.
- 380-4 Hatice halam beni çok sever(di)
- 381-5 Bütün yaramazlıklarına göz yumardı.
- 382-6 Kamiyab Kalfa, birkaç gün beyhude yere beni zapt etmeye çalışır(dı)
- 383-7 Sonra başa çıkamayacağımı anlayarak serbest bırakırdı.
- 384-8 Çiftlikte ben akran üç beş rençber çocuğu vardı.
- 385-9 Civardaki bahçelerden de bize birkaç çocuk katılırdı.
- 386-10 Onlardan adeta bir küçük tabur teşkil eder(dim)
- 387-11 Civarda ökse ile kuş tutmaya, çiftliğin yanından geçen çaydan balık avlamaya

giderdim.

388-12 Muzaffer ağabeyim, benim yalınayak, başı kabak, ekinlerin içinde yuvarlandığımı, dövene bindiğimi, ağaçlara tırmandığımı, köylü çocuklarıyla boğuştuğumu gördükçe kızar(dı)

389-13“Böyle adi çocuklarla oynamak sana yakışır mı? Senden utanıyorum... Paşa babama mektup yazacağım!” diye beni tekdir, tehdit ederdi.

390-14 Zavallı Kamiyab Kalfa “Damlacık”ta benden çektiğini söyleye söyleye bitiremezdi.

391-15 Başıma bir kaza gelmesinden korktuğu için uzaktan uzağa bizi takip eder(di)

392-16 Arkamızdan nefes nefese yokuşlar tırmanır(dı)

393-17 Yol kenarındaki çalılarda ellerini, eteklerini yırtardı.

394-18 Mamafih, galiba dadım, bana söylediği kadar kızmazdı.

395-19 Çünkü, konakta bir sene kapalı kalmama en çok acıyan o idi.

396-20 Bu hava tebdilinden İstanbul’a adeta tanınmayacak halde dönerdim.

397-21 Ekseri sarışınlar gibi fazla nazik olan cildim güneşten yanar(dı)

398-22 Pul pul dökülürdü.

399-23 Yüzüm, ellerim, bacaklarım çürükler, yaralar, bereler içinde olurdu.

400-24 Çiftlikten sekiz on dakika uzakta, dere kenarında bir değirmen harabesi vardı ki

401-25 Etrafım ceviz ağaçları kuşatmıştı.

402-26 Bir masal, bu cevizleri çocukların elinden kurtarırdı.

403-27 Değirmenin önündeki sazlıkta bir hayalet dolaşır(mış)

404-28 Akşam vakitlerinde oradan geçen yolcuları bataklığa çekermiş.

405-29 Arkadaşlarımla beraber daima o civarda dolaşır(dım)

406-30 Fakat değirmenin açık bahçesine girmeye cesaret edemezdim.

407-31 Pek sevdiğim bu masalı halam bana birkaç defa anlatmıştı.

408-32 Vaktiyle, şu karşıkı tepedeki ‘Kemerli’ köyü’nde saç topuklarına kadar inen bir güzel kız varmış.

409-33 Nişanlısı İsmail’i asker edip Yemen’e göndermişler...

410-34 Kız öksüzmüş...

411-35 Yiyecek ekmeği yokmuş...

412-36 Çok güzel olduğu için, delikanlılar onu dağa kaldırmak istiyorlarmış...

413-37 Köyün ihtiyarları baş başa vererek düşünmüşler.

414-38 Bu değirmenin sahibi olan Gaffar Ağa’ya vermeyi münasip görmüşler...

415-39 Kız, ‘Benim nişanlım var; bu ihtiyarı istemem!’ diye ağlamış.

416-40 ‘Yemen’e gidenin geri geldiğini işittin mi kızım? O, çoktan ölmüştür!’ demişler.

417-41 Çocuğu ağlata ağlata Gaffar Ağa’ya vermişler...

418-42 Aradan iki sene geçmiş.

419-43 Kız evine, ehline alışmış

420-44 Güzel güzel oturuyormuş.

421-45 Günün birinde İsmail, Yemen’den gelivermiş...

422-46 Köylüler, ‘Biz senden ümit kesip onu Gaffar Ağa’ya verdik. Ne yapalım, Allah

sana da başka kısmet versin!' demişler...

423-47 İsmail, evvela razı olmuş...

424-48 Fakat sonradan dayanamamış.

425-49 Bazı akşamüstleri yanık türküler okuyarak, değirmenin öte yanındaki yoldan geçer(miş)

426-50 Kadıncağızı ağlatırmış

427-51 Epeyce zaman sonra İsmail, bir gün yolda Ayşe'ye rast gelmiş.

428-52 (O-G.Ö) 'Ne olur, Gaffar Ağa'nın köye gittiği bir gece beni değirmene al!' diye yalvarmış.

429-53 Kadıncağız,'Etme İsmail... Duyulursak, namusum bir para olur... Gaffar Ağa, zalim bir adamdır... Hem sana hem bana kıyar...' demişe de dinletememiş.

430-54 Nihayet iki nişanlı, bir gece değirmende birleşmişler.

431-55 Ağlaşa ağlaşa başlarından geçeni birbirlerine anlatırlarken kapı vurulmaya başlamış.

432-56 Gaffar Ağa'nın ansızın köyden döndüğünü anlamışlar.

433-57 Değirmende saklanacak bir yer yokmuş.

434-58 İsmail, 'Korkma Ayşe, ben öyle de öldüm böyle de... Senin namusunu Kurtarırım. Kimsenin haberi olmaz!' demiş...

435-59 Değirmenin yüksek taş oyuğundan kendini çaya atmış.

436-60 Zavallının ölüsü bile meydana çıkmamış.

437-61 Besbelli, sevdiği kadının namusuna söz gelir diye, ölürlen bataklıktaki sazlara sarılmış.

438-62 Bana aşk hakkında ilk hayali bu masal verdi.

439-63 Evvela korkmuştum.

440-64 Değirmenin etrafındaki cevizler bana bir mezarlık gibi görünmüştü.

441-65 Fakat her sene biraz daha büyümüş olarak geldikçe, bu sade masal zihnimde süsleniyor(du)

442-66 Mana ve tesiri değişiyordu.

443-67 Sazlıktaki hayaletten artık eskisi gibi korkmuyordum.

444-68 Bilakis onu tatlı bir hüznün ve merhametle seviyordum.

445-69 Sevdiğini tehlikeye atmamak, dile düşürmemek için, kendini bataklığa gömen bir biçareden korkmak, haksızlık değil miydi?

446-70 Bu masal, bana aşkı, sevilen kadın için kendini feda etmek diye öğretti.

447-71 On yedi yaşına giren Muzaffer ağabeyim, hünkar yaveri olmuş(tu)

448-72 Sırma kordonlar, takmıştı.

449-73 Ben, evde büsbütün yalnız kalıyordum.

450-74 Fazla olarak Mahmut Efendi de artık muntazaman derse gelmiyordu.

451-75 Zavallı adamı hafif bir felç örselemişti.

DEĞİRMEN

452-1 Vücudunun hiçbir yerinde bir kıpırdama alameti yoktu.

453-2 Yalnız, omuzlarından bileklerine doğru adeta derinin üzerinden -çeşme mermerlerin üzerinden sızan suya benzeyen bir şeyin- ağır ağır kaynayıp aktığı seziliyor(du)

454-3 Hareketsiz parmaklarının ucundaki ziller hemen hemen kendiliklerinden titreşip ses çıkarıyorlardı.

- 455-4 Komşu bahçedeki bülbül herhalde geceleyin de birkaç kere bu münasebetsizliği yapmış olacaktı.
- 456-5 Yoksa Halil Hilmi Efendi'nin uzun baygınlığından hatırında kalan uğultu ve karanlığa hakim olan bu zil sesi başka nasıl izah edilirdi?
- 457-6 Baygınlık mı?
- 458-7 Ne baygınlığı?
- 459-8 Etrafındakilerin baygınlık sandıkları şey bal gibi sarhoşluktu.
- 460-9 Merdivenden uçarken bayıldığı ve bunun bir zaman devam da ettiği muhakkaktı.
- 461-10 Fakat sonradan, ayılmaya vakit bulamadan derin bir uyku haline geçtiği, daha açıkçası küp gibi sızdığı aynı derecede şüphesizdi.
- 462-11 Onun içtiği birkaç kadeh rakı başkalarının , mesela ev sahibi Ömer Bey'in içtiğine oranla neydi?
- 463-12Hiç
- 464-13 Fakat kendisinin ihtiyar ve yıprak vücudu için bu birkaç kadeh rakı ve Bulgar kızının zilleri öyle bir şeydi ki
- 465-14 Yalnız bu gece değil, türlü türlü şekillere bürünerek kim bilir daha kaç geceler, hatta aylar sarhoş yaşayacaktı.
- 466-15 Daha beter olsun.
- 467-16 O, bu akıbeti çanak tutmuştu.
- 468-17 Ataların dediği gibi, ancak tenesir temizlerdi ihtiyarlıkta azanı...
- 469-18 (Halil Hilmi Efendi'de yine bir sarsıntı oldu.)
- 470-19 Fakat ne ihtiyarlığı?
- 471-20 Daha kırk beşini bulmamış adama ihtiyar denir miydi?
- 472-21 Ne bakıyorsun onun kırılmış saç, sakalına; basacağı yeri görmüyormuş gibi sırtım kamburlaştırarak yürümesine; elbiselerinin omuzlarından, bileklerinden, paçalarından dökülmesine...
- 473-22 Mihnet onu vaktinden evvel çökertmişti.
- 474-23 Karısına hiçbir diyeceği yok.
- 475-24 Fakat yirmi seneden beridir hasta...
- 476-25 Arasına yeni bir çocuk doğurmak için bir parça davranır gibi olur.
- 477-26 Sonra tekrar yatağa düşer.
- 478-27 Daha doğrusu yatağa da düşmüyor.
- 479-28 Yirmi senedir ortada sürünüyor.
- 480-29 Kuşakla karnına bağlı bir tuğla parçası ile iki büküm yemek pişiriyor.
- 481-30 Çocuk bezi yıkıyor.
- 482-31 Böyle bir kadına fena demek için insanda Allah korkusu olmamalı.
- 483-32 Yer, gök razı olsun.
- 484-33 Melek gibi kadın.
- 485-34 Fakat kaşık kadar kalan yüzü irin rengi bağlamış, dişleri dökülmüş bir melek.
- 486-35 Yanında konuşmak, gülmek yasak olan, vara yoğa ağlayan, daha fenası haykıran bir melek.
- 487-36 Karı kocalık hayatlarının en tatlı hatıraları sıcak yaz günlerinde beraber taraçaya çıktıkları, meleğin güneşten kızmış çinkolar üzerine bir kertenkele gibi yatıp uyduğu zamanlardır.

- 488-37 Halil Hilmi Efendi, buna karşı ihtiyarlamaktan, ihtiyarlığına inanmaktan başka ne yapabildi?
- 489-38 Büyük bir makamın şerefini korumak gayreti ve kılık kıyafeti için kuyruğundan tutulup atılmak korkusu olmasa belki kendini daha da bırakırdı.
- 490-39 Karısı Isparta’da kaldığı müddetçe ev tamir edilecek(ti)
- 491-40 Kendisi hükümette yatacakti.
- 492-41 Hürşit, Halil Hilmi Efendi’ye geceleri makam odasında bir yer yatağı yapmayı teklif etmiş(ti)
- 493-42 Fakat o, bitişik depo odasını temizleterek bir köşesine kendi karyolasını taşıtmayı daha doğru bulmuştu.
- 494-43 İlk gece, kendini bu odada yalnız bulunca şaşaladı.
- 495-44 Birkaç kere karısının iniltisine benzer bir sesle uyanıp onun yanındaki yerini boş görünce adeta ürktü.
- 496-45 Fakat gün geçtikçe (değirmen birdenbire durduğu zaman uyanan değirmenci gibi) onda garip uyanmalar oluyordu.
- 497-46 Akşamları deponun bir tarafını dolduran donanma fenerleri, bayraklar, henüz imha mazbataları yapılmamış kırık eşya karşısında, Hürşit’in köşe başındaki aşçıdan getirttiği yemeği yedikten sonra kahveye çıkıyor(du)
- 498-47 Ohannes’in eczanesinde saatlerce oturuyordu.
- 499-48 Bu, onun için değişik ve yepyeni bir hayattı.
- 500-49 Sonra, odasına dönünce hemen uyuyamayarak, Ohannes’in hararetle kendisine tavsiye ettiği “İhlamur Altı” adlı bir aşk romanını okuyordu.
- 501-50 Edebiyat meraklısı eczacının bu kitabı, o yakınlarda öldürülmüş olan Mahmut Şevket Paşa’nın Harbiye talebesi iken tercüme etmiş olduğunu söylemesi, kaymakamın merakını büsbütün arttırmıştı.
- 502-51 Bazı ateşli aşk tasvirlerine rast geldikçe: “Bak hele... Demek sen de bunlardan anladın ha! Ah zavallı!” diyor
- 503-52 (ve) gözlerinden sakalına yaşlar akıyordu.
- 504-53 Kendinden evvelki kaymakamın Bulgar kızı ile bazı rezaletleri olmuştu.
- 505-54 Hatta Nusret adındaki bu haşarı oğlanın başının yenmesine bir parça da bu dedikodu sebebi.
- 506-55 Yalnız Nusret’in bıraktığı beladan, Bulgar kızından kurtulmak bir türlü mümkün olmamıştı.
- 507-56 Çok çekingen bir idare adamı olan Halil Hilmi Efendi, mutasarrıflığa yazdığı bir tahriratta: “Mumailiyh Nusret Bey’in makamında ipka kılıp mezbure Bulgar kızı Nadya, nam-ı diğer Kızanlıkl Naciye’nin mahal-i ahara teb’idi kazamız hakkında daha hayırlı olurdu” yolunda bazı cümleler yazmak cesaretini göstermişti.
- 508-57 Fakat mutasarrıf, ona hususi bir mektupla Nadya’nın, Dahiliye Nezaret-i Celilesi emri ile “Sarıpınar” da ikamete memur olduğunu hatırlatarak başından büyük işlere burnunu sokmamasını ihtar etmiş(ti)
- 509-58 Fakat aynı zamanda da “Sizin gibi hüsnü ahlak ve fikr-i ciddiye sahibi bir zatın nezareti altında bulunduğu müddetçe bizce hiçbir yolsuzluk mutasevver değildir.” diye onu pohpohlamıştı.
- 510-59 Bulgar kızından o günlerde hiçbir şikayet gelmiyordu.
- 511-60 Fakat bu onun uslu yaşadığına delalet etmezdi.
- 512-61 Kazada birçok belli başlı kimselerle yatıp kalktığı halde kendisinin şimdiye kadar yüzünü bile görmediği bu maskarayı bir kere makamına çağırması ve hükümet kuvvetini hissettirmesi fena mı olurdu?
- 513-62 Kızın geleceği günün sabahı Halil Hilmi Efendi, karbonatla dişlerini ovdu.
- 514-63 Pantolonun pürüzlenmiş paçalarını makasla düzeltti.

- 515-64 Sonra, çarşıya çıkarak fesini kalıplattı.
- 516-65 Sakallımı düzelttirdi.
- 517-66 Maksudı ona babaca nasihat vermekle başlamak(tı)
- 518-67 Bir yüzüzlük yapmaya kalktığı halde, şiddetle çıkışarak ne adam olduğunu anlatmaktı.
- 519-68 Bulgar kızı, arkasında yeldirmeye benzeyen bir eski manto, başı siyah bir örtü ile sımsıkı kundaklanmış(tı)
- 520-69 Odanın en karanlık köşesinde ayakta duruyor(du)
- 521-70 Nereye sokacağımı bilemediği ellerini –titremesini önlemek ister gibi- parmaklarını kilitliyordu.
- 522-71 Fakat o Nusret ahlaksız zamanında buraya geldiği ve daire kapandıktan sonra karanlıklara kadar kaldığı günlerde muhakkak ki böyle durmamıştı.
- 523-72 O zamanlar, üzerinde ne bu külüstür ebe kadın mantosu, ne bu çatki, ne bu eldivenler ve daha kim bilir neler elbette yoktu.
- 524-73 Halil Hilmi Efendi, Bulgar kızının makam koltuğunda Nusret'in kucağına oturduğunu, bacaklarını makam masasının üstüne uzatarak – çorapları ile kısa etekleri arasında açık kalan çıplak etini- resmi kağıtlara sürdüğünü, elleriyle kaymakamın dudaklarını, burnunu sıktığını gördü.
- 525-74 Şimdi, her oturuşta kırık bir armonika gibi çeşit çeşit sesler vererek çöken bu makam koltuğunun yayları tevekkeli mi bu hale gelmişti?
- 526-75 Bütün bu rezaletler, kendisini(n) geceleri bir yer yatağı serdirip yatmaktan bile ürktüğü bir makam odasında, Sultan Mehmet'in karşı duvardaki çevresinden hayretle bakan büyük gözleri karşısında olmuştu.

KAVAK YELLERİ

- 527-1 Gövdemin içine iyi pişmemiş somun gibi oturmuş, ağır kaderimle ne kadar yorgundum.
- 528-2 Yorgunluğa idmanım vardır.
- 529-3 Bazı sıkı zamanlarda öyle olur ki
- 530-4 Sırtımdan çıkan gömleği elimde burup sıktığım zaman, tekneden çıkmış çamaşır gibi, zırl zırl su akar.
- 531-5 Ancak bugünkü yorgunluk bunların hiçbirine benzemiyordu.
- 532-6 Daha doğrusu sade kadımmın birden bire ağırlaştığı ve öldüğü son üç günün değil, çok daha eski zamanların birikmiş yorgunluğu...
- 533-7 Hastalık, iki seneden fazla sürmüştü.
- 534-8 Hele altı ay evvel vilayete uğramış bir profesör kanser şüphemi teyid ettikten sonra ona artık misafir gözüyle bakıyordum.
- 535-9 _Ne olur, ne olmaz, bir kere İstanbul'a götürmeli miydim acaba?
- 536-10 Fakat iyi kötü bir fen adamı olarak emindim ki
- 537-11 Netice yine bu olacaktı.
- 538-12 Hele ki halim, vaktim yerinde olduğu ve bunu parayı sakınarak yapmadığım için vicdan tarafından da bir rahatsızlığım yoktur.
- 539-13 Keşke birçok davalar gibi bunu da para ile halletmek mümkün olsaydı da
- 540-14 Mayası zaten karımın kendinin olan bütün varlığını vererek zavallıyı kurtaraydım.
- 541-15 O değil de
- 542-16 Bu vicdan işinde benden başka bir taraftan bir kurt yeniği vardır.
- 543-17 Hacı Ömer, uyandığım fark ederek konuşmaya başlamasın diye gözlerimi kapalı tutarak yaptığım bu muhasebede gayet iyi görüyorum ki

- 544-18 Ben bu gece bal gibi evimden kaçtım.
- 545-19 Hacı Ömer'in karısının hastalığı masaldır.
- 546-20 Bunun bu sinirli ihtiyar kadını arasına yoklayan zorlu sıtma nöbetlerinden biri olduğunu biliyordum.
- 547-21 Belki, hatta, bu saatte benim şırıngamı bile beklemeden, kendiliğinden ayağa kalkmıştır.
- 548-22 Kadının ruhunun ilk gecede, devir hatimi okumaya gelen hocalar arasında beni görmeyince mahzun olacağına inanacak derecede itikadı bütün bir adam değilim.
- 549-23 Fakat ne olsa bu ilk gecede evi yabancılara bırakmamak benim vazifemdi.
- 550-24 Onun hatrasına bir hürmetti.
- 551-25 Bunu yapmadım.
- 552-26 Öte yandan da ev, ne uğursuz bir manzara alıyordu bu gece.
- 553-27 Ben, aralarında olursam hocalar devir hatimini kim bilir kaç kadar uzatacaklardı.
- 554-28 İyi
- 555-29 Ama bu, bir hafta, beş hafta değil.
- 556-30 Ben de insanım!
- 557-31 Bu sefer ben, gözlerimi açarak Hacı beyi uyandırıyorum.
- 558-32 Biraz dereden, tepeden konuşuyoruz.
- 559-33 Sonra yine uyuyoruz.
- 560-34 Bir defasında garip bir rüya gördüm.
- 561-35 İstanbul'da Çakmacılarbaşı fırını önünde büyükannemle dolaşyorum.
- 562-36 (ve) bu piyasa, bir türlü bitmiyor.
- 563-37 Ben, büyük yorgunluklardan sonra, belki bir parça da karaciğer kifayetsizliği yardımıyla, üzerime çöken ağır uykularda rüya görmek itiyadını kaybetmişimdir.
- 564-38 Fakat karanlıkta arabanın körüğü arasından enseme sarkan kemik parçaları gibi bir şeyi yoklayınca rüyanın sebebini anladım.
- 565-39 İstanbul fırınları çocuk bileziği gibi ince halkalar yaparlardı.
- 566-40 Burada onların adı İstanbul simididir.
- 567-41 Arabacı, köyedeki çocuklarına bu İstanbul simitlerinden birkaç tane alıp körüğün arasına sıkıştırmıştı.
- 568-42 Bu rüyayı ilham eden, kırk bu kadar yıl sonra bana bir Ramazan akşamı piyasası yaptıran belki de bu halkaların kokusu idi.
- 569-43 Daha garibi büyük ananın olduğu gibi zihnimden silinmiş çehresini çil çil mavi gözleriyle; çukur çenesindeki et beniyle görüyor(um)
- 570-44 Yarım asra yakın bir zaman sonra biçareye yüreğimin sızladığını duyuyorum.
- 571-45 Halkaların ensemble yakam arasına kaymış olan bir tanesini aldım.
- 572-46 Bir antikayı muayene eder gibi parmaklarımın arasında çevirdim.
- 573-47 Çevirdim
- 574-48 Sonra kokladım.
- 575-49 Sonra ağzıma aldım.
- 576-50 Ne denir
- 577-51 Canımız ne mertebe insan olsa mayamız, maddemiz hayvan...
- 578-52 İki güne yakın bir zaman yalnız su vererek oradan oraya koşturulmuş hayvanı

hangi kuvvet ağızına yanaşmış yiyeceği kapmaktan alıkoyar?

579-53 Halkamın dudaklarımın nemi ve ateşiyle gevşeyip kopan bir parçasını yavaştan dişlemeye başlıyorum.

580-54 Nefis kabarıyor.

581-55 Tozdan gıcır gıcır dişlerin arasından akan salya, ağzımın içine badana gibi sıvaşmış pası süpürüp götürüyor.

582-56 Bu arada gözlerimin biri Hacı beydedir.

583-57 O, yarı kapalı gözleriyle bir tavşan uykusu içinde

584-58 Yalnız ağzımın yavaştan geviş getirir gibi bir hareketi vardır ki

585-59 Dişlerini cebine koyup rahatlaştığı zamanlara mahsus halleriyle bir alakası yoktur.

586-60 İri taşlı tesbihinin parmakları arasında arada bir şıkırdaması da öyle.

587-61 Buna rağmen dişlerimin çıkardığı fare kemirmesine benzeyen ve gitgide hırslanan sesi onu birdenbire uyandırmıştır.

588-62 Çenemin hareketi birdenbire duruyor.

589-63 Fakat ağzımın içi doludur.

590-64 Halkamın elimdeki parçasını göstererek: “ Gafur, çocuklara İstanbul simidi almış. Bir tanesi kırılmış... Onu geveliyorum...” diyor(um)

591-65 (ve) göğüs geçirek ilave ediyorum.

592-66 Hacı bey, beni tasdik ediyor.

593-67 Doğru.

594-68 Hakkın var

595-69 Fındık, fıstık birebirdir can sıkıntısına.

596-70 Ben de öyle derdim o dişçi keratası ağzıma yestehlemeden önce...

597-71 Bu fındık, fıstık gibi değil hacı bey...

598-72 Hele bir parçasını diş etlerinin arasında gevele.

599-73 Bak

600-74 Kendiliğinden nasıl yumuşayıp eriyor.

601-75 Hacı Ömer, diş çıkaran bebeklerin oyuncak kemik halkaları ısırılmalarına benzeyen bu tecrübeden hoşlandı.

ESKİ HASTALIK

602-1 İlk önce Şvester Magda'nın sevgili köşesi dağıldı.

603-2 Sonra, pencerenin yanındaki dolaba sıra geldi.

604-3 Yusuf, onu evvela kenarlarından tutarak sürüklemeye başlamıştı.

605-4 Fakat içindeki şişelerin devrildiğini, yerdeki cilalı muşambanın çizilmeye başladığını görünce ceketini çıkardı.

606-5 (ve) dolabı iki tarafından kucaklayıp kaldırdı.

608-7 Sıra kendi karyolasına gelince Züleyha, itiraz etmek istedi.

609-8 Bu köşeyi, sırf gölgesi ve manzarasızlığı için seviyordu.

610-9 Fakat Yusuf, bu itiraza sadece gülümsemekle mukabele etti.

611-10 Yatağı pencerenin önüne dayamayacak olduktan sonra, ne diye odanın altını üstüne getirmişti?

612-11 Yusuf karyolayı bir çocuk arabası gibi çekerken Züleyha, onun belki bu dakikada konuşmayı daha güç bulduğu için böyle yaptığını düşündü.

- 613-12 Oda, biraz sonra Şvester Magda'ya yanlış bir yere girdiğini zannettirecek bir şekilde girdikten sonra tekrar ceketini giydi.
- 614-13 Züleyha'nın kolonyasıyla ellerini temizledi.
- 615-14 Sonra karyolanın kenarına oturdu.
- 616-15 Seni yatırmak çok hata olmuş
- 617-16 Çok şükür aslan gibisin.
- 618-17 Oldukça iyiyim.
- 619-18 Yatak insanı çeker, derler
- 620-19 O kadar da değil
- 621-20 Eşyan nerede?
- 622-21 Çamaşırların nerede?
- 623-22 Bu kadar konuştukları halde, el'an karısının gözlerine tesadüf etmemiş gözleri etrafta yeni bir şeyler arıyordu.
- 624-23 Züleyha, bir kere daha toplanarak ona cümlesini okumaya hazırlandı.
- 625-24 Fakat Yusuf, daha evvel davrandı.
- 626-25(ve) son derece tabii bir sesle kendininkini okudu.
- 627-26 Doktorların söylediğine göre, kalçandaki yarandan başka hastalığın kalmamış.
- 628-27 Şu halde, birkaç güne kadar Gölyüzü'ne dönebiliriz.
- 629-28 "Taşucu" Akdeniz kıyılarında işleyen küçük bir yük vapuru idi.
- 630-29 Yusuf'un akrabalarından biri, onu mütarekede beyaz Rus'lardan satın almıştı.
- 631-30 İstanbul-Silifke yolculuğu, birkaç gün evvel tamirden çıkmış olan bu küçük şileple yapılacaktı.
- 632-31 Yusuf hastaneye ikinci gelişinde karısına " Bir fikrim var! Bilmem ne dersin?" demişti.
- 633-32 Bizim "Taşucu" birkaç güne kadar buradan hareket edecek.
- 634-33 Seni Silifke'ye onunla götürmeyi düşünüyorum.
- 635-34 Bu mevsimde tren yolculuğu çekilmez.
- 636-35 Havalarda müsait.
- 637-36 Uzun bir deniz seyahatinin sıhhatin için de iyi olacağını zannediyorum.
- 638-37 Gerçi on, on beş günlük bir deniz yolculuğu da sıkıcıdır.
- 639-38 Ama, vapur kendi malımız demek...
- 640-39 İstedığın yerde dururuz.
- 641-40 Yeni kasabalar, yeni insanlar görürsün.
- 642-41 "Taşucu" maalesef lüks bir vapur değil.
- 643-42 Fakat zannedirim ki
- 644-43 Rahatsız olmayacaksın.
- 645-44 Arka kısmı tamamıyla bize bırakacaklar.
- 646-45 Üç küçük kamara ile minimini bir saloncuğu var.
- 647-46 Güzelce temizleyecekler.
- 648-47 Yani aşağı yukarı kendi evinde olacaksın

649-48 Ne dersin?

650-49 Bu seyahati karısının reyine bırakıyor görünmekle beraber Yusuf'un programını yaptığı ve her şeyi hazırladığı anlaşılıyordu.

651-50 Kocasının hakiki maksadı belli oluncaya kadar Züleyha, kendini tamamıyla vukuata bırakmaya karar vermişti.

652-51 Onun için Yusuf'un kendisini Gölyüzü'ne götürmek istemesine nasıl düşünmeden razı oldu ise, buna da öyle razı oldu.

653-52 Mamafih, Yusuf'un bu fikri esasen de fena bir buluş değildi.

654-53 Yedi mil süratindeki bu küçük yük vapuru ile İstanbul'dan Gölyüzü'ne gitmek, devrialem seyahati gibi bir şeydi.

655-54 En aşağı on beş gün hemen hemen tek başına denizde dolaşacak(tı)

656-55 Bu hastane odasında alıştığı yalnızlığı yolda da devam ettirecekti.

657-56 Sonra, kocasının bir sözünü de manalı bulmuştu.

658-57 "İstedığın yerde durursun; yeni kasabalar, yeni insanlar görürsün..." demişti.

659-58 Kasabaların eski yahut yeni olmalarının belki o kadar ehemmiyeti yoktu.

660-59 Fakat yeni insanlar Züleyha'yı tekrar yaşama alıştıracaklar(dı)

661-60 Eskilerle karşılaşmak günü gelip çatınca, sözlerine ve bakışlarına hakim olmak itiyadını ona yeniden kazandıracaklardı.

662-61 Bu seyahatin başka hiçbir cazibesi olmazsa yalnız Silifke'deki kaynanası, görümceleri ve kocasının başka akrabaları ile yüz yüze gelmesini on beş gün geciktirmesi başlı başına bir saadetti.

663-62 Züleyha'nın kocasında hayretle gördüğü şeylerden biri de onun sükun ve neşesi idi.

664-63 Yusuf, çekinmeden her gün hastaneye gelip gidiyor(du)

665-64 Yabancılar yanında kendisine türlü iltifatlarda bulunuyor(du)

666-65 (ve) sıhhatinin iyiliğe gitmesinden duyduğu memnuniyeti gizlemeye lüzum görmüyordu.

667-66 Kalçasındaki yara, hala iyi yürümesine mani olduğu için, Yusuf, akşamüstleri onu bir battaniyeye sararak kucağına alıyor(du)

668-67 Hastanenin bahçesine indiriyordu.

669-68 Bu saatte bütün ayakta hastalar bahçedeydiler.

670-69 Fazla olarak hatırlı ziyaretçilerin girmesine de müsaade edilir(di)

671-70 Ortadaki havuzun etrafı adeta bir belediye parkı manzarası olurdu.

672-71 Züleyha, kocasının, etraftan bakanlara aldırış etmeden kendisiyle meşgul olduğunu, yattığı salıncaklı o sandalyeyi ağır ağır sallayarak neşe ve sükunetle konuştuğunu gördükçe bazen onun vakayı bildiğinden şüpheye düşecek gibi olurdu.

673-72 Hareketlerinden bir gün evvel, Yusuf, onu yarı zorla bir otomobile, hem de açık bir otomobile bindirerek Büyükdere yolunda bir hayli dolaştırmış(tı).

674-73 Bazı bildiklere bakmaktan ve selam vermekten çekinmemişti.

675-74 Hatta bir aralık: " Bir gayret edip bir parça yürüyebilseydin, yahut hasta kadınların kucakta mağazalara sokulup çıkarılmaları adet olsa, Beyoğlu'na iner, bazı eksiklerini tamamlardık." demişti.

676-75 Nihayet, hastaneden çıkışları da, Züleyha'nın evvelden düşündüğüne hiç uymadı.

ATES GECESİ

677-1 Ağzından genç bir çocuk yanında söylenmesi doğru olmayacak bir söz kaçırdığı zaman "Kemal Bey, çocuğum," diyordu.

678-2 Sen artık yaşın itibarıyla değilse bile vaziyetin itibarıyla koskoca erkeksin.

- 679-3 Beyhude riyakârlık yapmayalım.
- 680-4 Son kadeh kaymakamı büsbütün çoşturdu.
- 681-5 Havanın serin ve rutubetli olmasına rağmen göğsünü, bağrını açıyor(du)
- 682-6 Başımı yıldızlara kaldırarak garip bir ahenkle anlayamadığım birtakım şiirler okuyordu.
- 683-7 Sonra, bana dönerek gözleri dolu dolu elini göğsüne vuruyordu.
- 684-8 O, şu keheşanlar arasında dolaşırken nasılsa ayağı kayarak aramıza düşmüş bir mahluka benzerdi.
- 685-9 Kim olduğunu sakın sorma...
- 686-10 Söyleyemem...
- 687-11 Bilhassa bir kaymakam sıfatıyla adını ağızma alamam Kemal Murat Bey çocuğum...
- 688-12 Sana bol bol şiirlerini okurum.
- 689-13 Fakat adımı zinhar benden öğrenemeyeceksin.
- 690-14 Nihayet gülümseyerek "Namık Kemal Bey değil mi efendim?" dedim.
- 691-15 O kadarını biliyorum zaten.
- 692-16 Kaymakam korktu.
- 693-17 (ve) beni adeta azarladı.
- 694-18 O ne kelime o?
- 695-19 Ne geziyor ağzında öyle şeyler?
- 696-20 İştmiş olmayayım ben...
- 697-21 Bu korku ciddi idi.
- 698-22 O kadar ciddi ki
- 699-23 Adamcağızın neşesi kaçtı.
- 700-24 (ve) artık şiir okuyamadı.
- 701-25 Habis ruhlar gibi fikrin de ancak muayyen bir kelimenin cesedine girdiği zaman tehlikeli bir varlık aldığını takdir edecek yaşta değildim.
- 702-26 Gece, o kadar sessizdi ki
- 703-27 Konuşma aralarında, bir asma fener içinde yanan lambamızın çıtırdattığı, ipe serilmiş bulasık paçavralarından sızan damlaların birer birer taşlara düştüğü iştiliyordu.
- 704-28 Doktorun dediği gibi, burası bir mezbeleydi.
- 705-29 Bir kenarda üst üste yığılmış gaz tenekelerine ve boş şişelere biraz evvel kedilerin paldır küldür devirdiği bir süprüntü tenekesinden dökülmüş zerzevat kabuklarına, kırık taşların arasında parlayan yağlı mutfak sularına bakarken yüreğimi bir pençenin kavramaya başlar gibi olduğunu duyar gibi oluyordum.
- 706-30 Fakat kaymakamın yeni bir gevezeliği bana derhal neşemi iade ediyordu.
- 707-31 O, bir aralık "Ailenizin hali, vakti nasıl?" diye sordu.
- 708-32 Fena değil efendim, dedim.
- 709-33 Şunun için sordum ki
- 710-34 Size burada bir miktar para lazım olacak.
- 711-35 Paramız var mı?
- 712-36 Zannederim efendim.
- 713-37 Ne demek zannederim?

- 714-38 Param var.
- 715-39 Fakat ne kadar olduğunu bilmiyorum.
- 716-40 Babam, ayrılacağımız zaman bir küçük kese verdi.
- 717-41 Arka cebimden ağız sıkı sıkıya bağlanmış bir örme kese çıkardım.
- 718-42Çine çayına düştüğüm zaman ıslanıp sıkışmış düğümlerini dişlerimle çözmeye başladım.
- 719-43 Açmadınız mı şimdiye kadar?
- 720-44 Yanımda başka para vardı.
- 721-45 Merak etmediniz mi?
- 722-46 Babam, “İyi bir yerinde sakla... Yollarda açma, çalarlar!” diye tembih etti.
- 723-47 Kaymakam, gülmeye başladı.
- 724-48 Acayip çocuk(sun)...
- 725-49 Merak da etmedin ha...
- 726-50 Aşkolsun vallahi...
- 727-51 Mademki şimdiye kadar sabrettin.
- 728-52 Yine de açma.
- 729-53 Açalım da hesaplayalım efendim...
- 730-54 Bakalım bana yetecek mi?
- 731-55 Yeter
- 732-56 Ne olsa yeter burada...
- 733-57 Yetmezse de bir çaresi bulunur.
- 734-58 Mamafih, yine sen bilirsin.
- 735-59 İstersen bak.
- 736-60 Kaymakamın merakı benimkinden çok fazlaydı.
- 737-61 Düğümlerle uğraştığım sırada onun benden ziyade sinirlendiğini, küçük gözlerinin sansar gözü gibi parladığını görüyordum.
- 738-62 Keseden çıkan altınları evvela avucuma, sonra masanın üstüne döktüm
- 739-63 (ve) saymaya başladım.
- 740-64 Babam, parayı yeni yetişen çocuklar için en büyük tehlike saydığı ve o vakte kadar beni biraz fazla sıktığı halde bu defa kesenin ağızını açmıştı.
- 741-65 Masanın üstünde tam on sekiz Osmanlı altını vardı.
- 742-66 Kaymakam, bütün kanı başına çıkmış, soluk soluğa: “Aman yavrucuğum, bu para değil, mal-i Karun” dedi
- 743-67 İhtiyacım olunca daha da gönderecek...
- 744-68 Gördün mü babayı?
- 745-69 Allah eksikliğini hissettirmesin böylelerinin.
- 746-70 Fakat yavrucuğum, bir daha say da
- 747-71 Hemen kaldır onları
- 748-72 Kimse görmesin
- 749-73 Zinhar, kimseye de lakırdısını etme
- 750-74 Sen toy çocuksun

751-75 Etrafımızdan yüzlerce göz bakıyormuş gibi telaşlanıyor(du)

KIZILCIK DALLARI

752.1 Ne yapacağız...

753-2 Bulduğumuz zaman yedik...

754-3 Bulamadığımız zaman dağlarda ot çok...

755-4 Davar gibi otladık...

756-5 Gülsüm, İsmail'i uyandırmaktan ümidini kesmişti.

757-6 Amcası öte tarafa baktıkça çocuğu gizlice dürtüştürüyordu.

758-7 Hanımefendi, masum, yaşlı gözleri rikkatten ıslanarak eğildi.

759-8 Küçük kızın saçlarını okşadı.

760-9 "Gülsüm, yemek boğazından geçmiyor... Kardeşini çok mu seviyorsun?" diye sordu.

761-10 Kız, utanıp önüne bakarak başı ile birkaç defa (evet) işareti yaptı.

762-11 Bu vefa, Nadide Hanımın çok hoşuna gitmişti.

763-12 Gülsüm, en küçük torunu Bülent için ne bulunmaz bir dadı olabilirdi.

764-13 İhtiyar kadın, Yorganlı ile konuşmaya devam ederken bir türlü Gülsüm'den gözünü ayıramıyordu.

765-14 Yorganlı, artık yemeğini bitirmişti.

766-15 Hammeferdinin kendi iyi tütününden eliyle sararak üst üste verdiği sigaraları içiyor(du).

767-16 Evliya Çelebi Seyahatnamesine benzeyen bir sergüzeşt anlatıyordu.

768-17 Beş kere askere gitmiş.

769-18 İki defa yaralanmış.

770-19 Çekmecesinin içinde bir de madalyası vardı.

771-20 Rumeli'de, Arabistan'da gezmediği yer kalmamış gibiydi.

772-21 Hikayesini anlatırken Binbaşı Feridun Bey'in arasına sorduğu suallere gayet düzgün cevaplar veriyordu.

773-22 Redifliğini, müstahfızlığını bitirip bir daha askere çağrılmayacağına kanaat getirdiği zaman bir karar vermişti.

774-23 Eski zabıtlardan biri Balya madenlerinde ona gayet güzel bir iş bulmuş.

775-24 Rahatı iyi

776-25 Kazancı yerinde idi.

777-26 Ancak bir sene bile geçmeden küçük kardeşi Recep'e köyde Allah'ın emri vaki olmuş(tu)

778-27 Hastalıklı karısı ile iki çocuğu yüzüstü kalmıştı.

779-28 Yorganlı, yana yakıla anlatıyordu.

780-29 Onlardan başka bir de dul hemşire vardı ki

781-30 Ona Recep bakardı.

782-31 Haberi alınca ister istemez Balya'daki işi bıraktık.

783-32 Çerkeş'e döndük.

784-33 Çoluk çocuğu başıma toplayıp çalışmaya başladık.

785-34 İlle üç yıldır üst üste bizim oralarda kuraklık var...

- 786-35 Hele bu yıl ölü gözü kadar rahmet görmedik.
- 787-36 Köylünün aldığı mahsulü vergilere bile yetmedi.
- 788-37 Çocuk çocuk ne yiyip içtiğimizi ne sen sor, ne ben söyleyeyim.
- 789-38 Hasılı velkelam köyü dağıttık.
- 790-39 Erkeklerin birazı Eskişehir’de, Ankara’da İstanbul’da çalışmaya gittiler.
- 791-40 Birazı da kadınları, çocukları önüne katıp Karadeniz taraflarına indi.
- 792-41 Peki, tarlalar evler ne oldu?
- 793-42 Tarlaları arabaya koşup taşıyacak halimiz yok ya...
- 794-43 Yorganı, bir iki kap kacağı olan sırtına vurdu.
- 795-44 Balya’da beş on kuruş kazanmıştık.
- 796-45 Onları da yedik, el elde baş başta...
- 797-46 Büyük hamam ağlayacak gibiydi.
- 798-47 “Şimdi bu çocukları nereye götürüyorsun?” diye sordu.
- 799-48 Yorganlı, ümitsiz bir tavırla omuzlarını silkti.
- 800-49 Hiç
- 801-50 Benim fikrim Göztepe’deki hemşireden beş on kuruş borç alıp yine Balya’ya gitmek.
- 802-51 Belki inşallah bir iş buluruz.
- 803-52 Bu çocuklar seni rahatsız etmeyecek mi?
- 804-53 Eder
- 805-54 Etmez...
- 806-55 Ne yapalım...
- 807-56 Sokağa atacak halimiz yok ya...
- 808-57 Ben tok
- 809-58 Onlar da tok
- 810-59 Ben aç
- 811-60 Onlar da aç...
- 812-61 Onu demeyi unuttum.
- 813-62 İki ay evvel çocukların anası da sizlere ömür, öldü.
- 814-63 Allahla benden gayrı kimseleri kalmadı.
- 815-64 Yorganlı Gülsüm’e dönerek gülümsedi.
- 816-65 Ne edelim Gülsüm...
- 817-66 Cenab-ı Mevla kör kurdundan bile geçmemiş
- 818-67 Elbette, bizim rızığımızı gönderir
- 819-68 Büyük hanım, kararımı vermişti.
- 820-69 Tath bir sesle: “ Gülsüm sen bizde kal” dedi.
- 821-70 Ben senin vefakarlığımı çok beğendim.
- 822-71 Seni kendime evlat edeyim.
- 823-72 Bağırma basayım.

824-73 Bizim üç aylık bir bebeğimiz var.

825-74 Sütünesi gidince dadısı olursun.

826-75 Çeyizlerini elimle hazırlarım.

GİZLİ EL

827-1 Makasla fitili düzeltmeye uğraştılar.

828-2 Olmadı.

829-3 Ev sahibi, bana geldi.

830-4“Delikanlım, sen zaten oyuna filan karışmıyorsun. Bari lamba memurluğuna tayin edelim seni. İş çıkardıkça kısarsın” dedi.

831-5 Geniş bir nefes aldım.

832-6 Sandalyemi masanın yanındaki köşeye götürdüm.

833-7 Gözlerim isli şişenin içindeki ışık alevinde; parmağım fitilin vidasında, daldım gittim.

834-8 Arasıra fitili indirmeyi unutuyordum.

835-9 Etraftan “Delikanlı... Uyuma! Bizi ise boğacaksın!” diye takılıyorlardı.

836-10 Duvarda iki eski levha vardı.

837-11 İpeklerinin rengi kaybolmuş(tu).

838-12 İşleme birkaç çiçek arasında biri sabırdan, öteki Allah ve tevekkülden bahsediyordu.

839-13 Levhalardan uzun zaman gözlerimi ayıramadım.

840-14 Şimdi yatalak olduğu söylenen ev sahibini karısı onları, ihtimal, kolunda gergefle rüştüye mektebine giderken işlemişti.

841-15 Bu iki levha, bana o gece bütün bir ömrün hikayesi gibi geldi.

842-16 Artık etrafımdaki gürültüyü duymuyordum.

843-17 Kendimi düşünüyordum.

844-18 İhtimal, buradan bir daha kurtulamayacaktım.

845-19 Sağ kalmak için belki benim de bu hayata tahammül etmem lazım gelecekti.

846-20 Bu eğlencelere belki ben de alışacaktım.

847-21 (ve) bu adamlarla kol kola hora tepecek(tim)

848-22 Yeni gelenlere nasihat edecektim.

849-23 Bu geceyi en ümitsiz ve sefil gecem olarak daima hatırımda saklayacağım.

850-24 Aylar geçiyor(du)

851-25 Ben, bir türlü bu yeni hayata razı olamıyordum.

852-26 Bir iki kere başka bir yere gitmek için fırsat çıktı.

853-27 Fakat, Anadolu'nun daha içerlerine dalmaktan korktum.

854-28 Burada hiç olmazsa bir deniz vardı.

855-29 Oralarda onu da kaybedecektim.

856-30 Kış aylarında çok sıkıldım.

857-31 Fakat, bahar, beni şöyle böyle avuttu.

858-32 Akşamüstü işlerimi bitirince, şehirden kaçıyor(dum)

859-33 Geç vakitlere kadar bahçeler arasında, kırlarda dolaşıyordum.

- 860-34 Bir tepenin üstünde metruk bir kireç ocağı vardı.
- 861-35 Çok kereler oraya çıkar(dım)
- 862-36 Marmara'da güneşin batışını seyrederdim.
- 863-37 Bir akşam yine orada dalgın dalgın düşünüyordum.
- 864-38 Birdenbire aşağıdaki yoldan birisinin seslendiğini işittim.
- 865-39 Gelsene biraz yanıma!
- 866-40 Beni çağıran adamla tanışmıyorduk.
- 867-41 Kendisini birkaç kere uzaktan görmüştüm.
- 868-42 Hali, vakti yerinde bir askeri doktor olduğunu, tekaüt olduktan sonra burada bir ev alarak yerleştiğini, sırf keyif için doktorluk ettiğini ve hastalardan para almadığını söylemişlerdi.
- 869-43 Bunlar benim için pek anlaşılacak şeyler değildi.
- 870-44 Herhalde orijinal bir adamcağız olacaktı.
- 871-45 Adımı bilmesine ve bu kadar teklifsizce beni yanına çağırmasına pek hayret etmedim.
- 872-46 Herhalde beni de ona bir söyleyen olmuştu.
- 873-47 Yanına gittiğim zaman, “Çocuğum, affet beni,” dedi.
- 874-48 Ben, oraya çıkacaktım.
- 875-49 Ama gözüm yemedi.
- 876-50 İnsan muayyen bir yaştan sonra yüksek yerlere ayağıyla değil kalbiyle çıkar.
- 877-51 Kendimi tanıttayım.
- 878-52 Ben, gülümseyerek, “Zahmet etmeyin beyefendi... Tanıyorum.” dedim.
- 879-53 O da buna şaşmadı.
- 880-54 Öyleyse mesele daha kolaylaştı, dedi.
- 881-55 Seni bir parça tanımayı merak ediyordum.
- 882-56 O kadar...
- 883-57 Benim evim şu karşıdaki ağaçların arasında ağaran beyaz evdir.
- 884-58 Biz onu gördüğümüz gibi, o da bizi ve tepedeki kireç kuyusunu görür.
- 885-59 Birkaç akşamdan beri bu saatlerde orda birini gördüm.
- 886-60 Bunun sen olduğunu tahmin ettim.
- 887-61 Şimdi buradan geçerken yine görünce şüphem kalmadı.
- 888-62 Birkaç sefer de çarşıda görmüştüm seni.
- 889-63 Birinde başmuallime sordum.
- 890-64 Söyledi.
- 891-65 “İyice bir çocuğa benzer ama, biraz acayip hallaeri var. Kimseye sokulmaz” dedi.
- 892-66 “Nene sokulsun senin?” diyemedim tabii.
- 893-67 Fakat, bu, senin için iyi bir not oldu.
- 894-68 “Ahbab olmalıyım bu çocukla” diye düşündüm.
- 895-69 Güliyor olmalıydım ki

896-70 “Hayret ediyorsun galiba?” dedi.

897-71 Fakat, ben pek sağır olmayan öyle acayip bir adamım işte.

898-72 Sen yaşta çocuklar ihtiyarlardan pek hoşlanmazlar

899-73 Ama, işine gelir mi böyle bir ahbablık?

900-74 (O-G.Ö) Hep o söylemiş ve ben, hemen hemen hiç ağzımı açmamış olduğum halde, ona birçok şeyler söylemişim gibi: “Zannedirim ki, ahbab olduk bile efendim” dedim.

901-75 Yavaş yavaş inen akşam karanlığında otlar ve dikenler arasında yer yer kaybolup çıkan bir keçi yolunu ağır ağır takibe başladık.

DUDAKTAN KALBE

902-1 “Dede’yi boşlamak” sözünden bir mana-yı remzi kastediyorum.

903-2 Yani alaturka musikiyi bırakıp alafrangaya çevirdi.

904-3 Kanaat-i fakiranemize göre bir tohum, doğduğundan gayrı toprakta bir neşv ü nemayı tam idrak edemez.

905-4 Ama diyeceksiniz ki Kenan, senin meslekte sebat edeydi sen gibi bir -haşa huzur-donsuz dede olur kalırdı.

906-5 O da başka bir bahis...

907-6 Vefik Paşa, kızına döndü.

908-7 “Görüyor musun Cavidan... Bu şarkta ne ‘pitoresk’ adamlar var” dedi.

909-8 Bu tesadüf sayesinde, çocukların elinden kendini kurtaran Şem’i Dede, yeni misafirlere mutlaka ikram etmek istiyordu.

910-9 Bahçesinin bir köşesine temiz beyaz hasırlar serilmişti.

911-10 Ömründe ilk defa hasır üstünde oturan Cavidan, babasının dizlerine dayanıyor(du)

912-11 “Ne yeni tahassüs, baba... Bu gece tam bir şark hayatı yaşadık...” diyordu.

913-12 Şem’i Dede’nin üzümlemlerini yemeye kimsede takat yoktu.

914-13 Fakat içeriden “ney”ini getirdiler.

915-14 Ona birkaç eski beste çaldırdılar.

916-15 Kenan, biraz sonra kafileden ayrılmış(tı).

917-16 Münir Bey’in misafirlerine refakat etmişti.

918-17 Bağa döndüğü vakit, ay, Ilıca tepelerinde batıyordu.

919-18 Sabah, yorgun yorgun dallarını bırakan ağaçların tepesinde bir hafif buğu halinde ağarmaya başlıyor(du)

920-19 Yaprak kümeleri, çalı yığınları arasında kuşlar ötüyordu.

921-20 Annesi, Melek Hanım, hala yatmamıştı.

922-21 Oğlunun bu kadar geç kalmasını merak ediyor(du)

923-22 (O-G.Ö) Aşağı odanın açık penceresini önünde, nahif omuzlarında bir yün atkı ile onu bekliyordu.

924-23 Uzakta bir köpek uludu.

925-24 Dış kapıya giden ince yol üstünde bir gölge belirdi.

926-25 Melek Hanım, yolu daha iyi görmek için uzandı.

927-26 “Kenan... Kenan... Sen misin?” diye seslendi.

928-27 Kenan cevap vermedi.

- 929-28 Adımlarını daha yavaşlattı.
- 930-29 Kendi parçalarından birini ıslıkla çalmaya başladı.
- 931-30 Bir zamandan beri gergin keman telleri gibi en hafif tesire karşı, derin, gizli ahenklere boğulan hasta sınırları, hele böyle sabah saatlerinde mütemadi bir ihtizaz içinde yaşıyordu.
- 932-31 Heyecanı, ıslığa bir musiki aleti hassasiyeti ve rikkati veriyor(du)
- 933-32 Muğlak ruhunun ümidini, arzusunu, hüznünü, neşesini bütün ince renkleriyle söylüyordu.
- 934-33 Hala ıslığa devam ederek çardakların altından yürüdü.
- 935-34 Annesinin durduğu pencerenin önüne geldi.
- 936-35 Niçin bu kadar geç kaldın, Kenan?
- 937-36 Ben oradan çıkalı çok oldu anne...
- 938-37 Bahçe aralarında dolaştım.
- 939-38 Ta Kırkçamlar'a gittim.
- 940-39 Tek başına oralarda gezmekten korkmadın mı?
- 941-40 Yapma böyle Kenan...
- 942-41 Kenan alçak pencereye kollarını uzatarak annesinin nahif bileklerini tutmuştu.
- 943-42 Mavi gözlerinde süzgülün bir istiğrak ile gülümsedi.
- 944-43 Ben mi korkacağım?
- 945-44 Oğluna ilişebilecek bir kuvvet tasavvur edebiliyor musun?
- 946-45 Hayat artık benim anne...
- 947-46 Ben, artık talihsizliği mağlup ettim.
- 948-47 Derin bir yaşama zevkiyle titreyen kollarımı uzattı.
- 949-48 Annesinin çelimsiz, zayıf vücudunu yakalayarak zorla pencereden dışarı aldı.
- 950-49 Senelerce ayrılıktan sonra onu ilk defa kollarına alıyormuş gibi hicranlarla kalbine basıyor(du)
- 951-50 Hala gençliğini muhafaza eden süzgülün yüzünü buselere gark ediyordu.
- 952-51 Melek hanım, Kenan'ı yedi, sekiz yaşına dönmüş sanıyordu.
- 953-52 O vakit de böyle zaman zaman anlaşılmaz bir rikkatle titremeye başlar(du)
- 954-53 Mavi gözlerini yine böyle yaşlarla dolduran bir sevmek, sevimlik ihtiyacıyla boynuna sarılırdı.
- 955-54 Daha büyüdüğü vakit bu tabiatını bırakmış(tı)
- 956-55 Durgun, çekingen mağmum bir genç olmuştu.
- 957-56 Melek hanım, oğlunun uzun saçlarını okşadı.
- 958-57 Yatmayacak mısın Kenan, Yorulmadın mı? Hasta olacaksın, dedi.
- 959-58 Kenan, merdivenin taş basamağına oturmuş(tu)
- 960-59 Annesini zorla dizlerinin üstüne almıştı.
- 961-60 Çocuk gibi gülüyordu.
- 962-61 Uyumak mı?
- 963-62 Uyku bedbahtlar, hastaların nasibi, anne...
- 964-63 Bütün ruhuyla yaşayan mesut insanlar niçin uyusun?

965-64 Biliyor musun

966-65 Bu saatlerde dünyada daha güneşleri batmamış, yahut ay aydınlıklarına gark olmuş memleketler var.

967-66 Orada Kenan'ın parçalarını çalıyorlar.

968-67 Senin oğlunun lisan ve kalbiyle dertlerini söylüyorlar.

969-68 Ağlayıp gülüyorlar.

970-69 Yarın daha büyük bir eserim olacak

971-70 Artık ölümlerden bile korkum kalmayacak anne...

972-71 Kenan; gömülmüş, dudakları müebbeden susmuş(OLSA), ne çıkar

973-72 Kenan'ın ölmüş dudakları musikinin ruhuyla söyleyecek

974-73 Bu ölü söylerken, bilakis yaşayanlar susacak

975-74 Sararacak

976-75 Ağlayacak

YEŞİL GECE

977-1 Hocam, kılığı değiştirdim diye böyle eski ahbabları çığneyip geçmek revayı hak mı?

978-2 Şahin Efendi'nin her zamankinden bambaşka bir kıyafet ve eda ile karşıdan geldiğini gören tanıdıkları yolunu kesiyorlar(dı)

979-3 Onun çok kalender ve şakacı bir adam olduğunu bildikleri için bu sözlerle takihyorlardı.

980-4 Şahin Efendi, her birine neşe ve güler yüzle ayrı ayrı cevap veriyordu.

981-5 Allah o günleri de gösterir inşallah.

982-6 Ne yaparsın?

983-7 Sabah vakitleri nazeninler yüzde elli tenzilat yaparlarmış.

984-8 Kusura bakma

985-9 Gayrı adam olduk

986-10 Bunları gülererek söyledikten sonra ciddileşiyor.

987-11 Ahbablarının ellerini iki eli içine alıp sıkarak veda ediyor(du)

988-12 Helallik diliyordu.

989-13 Nuruosmaniye'de eski ders şeriklerinden Zeynel Hoca'ya rast geldi.

990-14 Somuncuoğlu Medresesi'nde dört sene arkadaşlık etmişlerdi.

991-15 Zeynel Hoca, Karadenizli koyu mutaassıp bir softaydı.

992-16 Otuz bir martta şeriat uğruna şahadet şarabını içmesine bıçak sırtı kalmıştı.

993-17 Bereket versin tam zamanında bir yolunu bulup İstanbul'dan kaçarak darağacından yakayı kurtarmıştı.

994-18 Zeynel Hoca, Şahin Efendi'nin sarığını çıkarmasını affedememişti.

995-19 Onu görünce ısırmaya hazırlanmış yırtıcı bir hayvanın dişlerine benzeyen sivri, uzun dişleriyle güldü.

996-20 Hepsi tamam Hocam, bir şapkan eksik kalmış, dedi.

997-21 Şahin Efendi, kalender ve şakacı tavrıyla, "O da olur inşallah" dedi.

998-22 Anadolu'dan sarıkla geldim.

999-23 Fesle gidiyorum.

- 1000-24 Bir zaman belki şapkayla dönerim
- 1001-25 Ama sen göremezsin.
- 1002-26 Belki o zamana kadar asılmış bulunursun da ondan.
- 1003-27 Yaşayan görür.
- 1004-28 Görürüz hocam.
- 1005-29 Yolun açık olsun
- 1006-30 Şahin efendi'nin biraz evvel kamarota mühim işler dediği şey İstanbul'da yaşadığı yerleri, sevdiği insanları son bir kere görmektir.
- 1007-31 Yakın bir zamanda tekrar bu şehre döneceğini zannetmiyordu.
- 1008-32 Evvela Somuncuoğlu Medresesi'ne çıktı.
- 1009-33 Orada beş sene evvel tanıdığı softalardan hemen kimse kalmamıştı.
- 1010-34 Buna mukabil bina, Anadolu'dan ilk geldiği gün nasılsa yine öyle idi.
- 1011-35 Ortadaki yosunlu şadırvandan sızan sularla ıslak taşların üstünde otlar bitmiş(ti)
- 1012-36 Şahin Efendi, havuz başında abdest alan bir şaşı softaya eskilerden birkaç kişiyi sordu.
- 1013-37 Kiminin başka medreselere, kiminin kim bilir nerelere gittiği cevabını aldı.
- 1014-38 Şadırvan yanında bırakılmış bir tahta iskemleye oturarak bakınmaya başlamıştı.
- 1015-39 Evvela ondan ürküüp havalanan güvercinler tekrar yere iniyorlar(dı)
- 1016-40 Yavaş yavaş ayaklarına yaklaşıyorlardı.
- 1017-41 Şahin Efendi cebinde kalmış simit kırıntılarını parmaklarıyla ufalayarak yere döküyordu.
- 1018-42 Aşağı katta, loş koridorun içinde aralık bir kapı vardı.
- 1019-43 Eski softa, gözünü bir türlü oradan ayırmıyordu.
- 1020-44 Talebeliği zamanında altı yıl bu hücrede çile doldurmuştu.
- 1021-45 Onu Anadolu'dan getiren akrabası da odaya sokarken, "Sağ ayağınla gir oğul, nur-i hidayete burada kavuşacaksın." demişti.
- 1022-46 Bu ses, yılların arasında kulağına gelince, Şahin Efendi acı acı gülümsedi.
- 1023-47 Hidayet nuru ona gerçekten bu odada erişmişti.
- 1024-48 Şahin Efendi'nin kalbi, eski bir muharebe meydanını gezen ve zaferin kendisine nelere mal olduğunu hatırlayan eski bir kumandanın hüznüyle doluyor(du)
- 1025-49 Bir eli çenesinin altında, bir eli yosunlu taşların kenarında havuzun ılık sularına sarkmış(ti)
- 1026-50 Gittikçe daralıyordu.
- 1027-51 Talihsiz bir adamdı.
- 1028-52 Hayatta başından anlatılmaya değer hiçbir vaka geçmemişti.
- 1029-53 Buna mukabil ruhu en buhranlı bir itikat inkılabının ateşleri içinde yanmıştı.
- 1030-54 Yıllarca süren bir faciann sahnesi şu loş koridorun dibinde aralık kapısı görünen küçük taş oda idi.
- 1031-55 Bu karanlık duvarların arasında ne dünyalar yıkılmış(ti)
- 1032-56 Yine yeniden ne dünyalar doğmuştu.
- 1033-57 Şahin efendi, memleketinde, açık güneş altında toprakla, çamurla oynayarak büyümeye başlamış bir köylü çocuğuydu.

1034-58 Sağlam bir vücudu, sağlam bir kafası vardı.

1035-59 Kendi halinde bırakılsaydı, hayatından memnun bir çiftçi veya çoban; büyük vakalar ve meseleler karşısında birçok ilim ve idare adamlarından biri olurdu.

1036-60 Fakat ilmiyeden olan babası onu kendisine bir hayrülhalef yapmak, bir gün bütün dünyayı gölgesi altına alacak yeşil bayrağın bir gönüllüsü olarak yetiştirmek istemişti.

1037-61 Çocuğun ilk tahsilini bitirmesine bile lüzum görmüyor(du)

1038-62 Başına bir yeşil sarık alarak memleketinin medresesine gönderiyordu.

1039-63 Sokaklarda oynayan yalınayak, başı kabak halk çocukları arasından yakalanarak medreseye gönderilen ve başına sarık sarılan çocuklar, ayrı bir bayrağın altına geçmiş gibi olurlar.

1040-64 (ve) eski arkadaşlarıyla aralarına bir yabancıklık girerdi.

1041-65 Sarıklılarla sarıksızlar arasındaki bu yabancıklık gitgide artar(dı)

1042-66 Onları bir daha anlaşmalarına ve birbirlerini sevmelerine imkan olmayan iki düşman fırkaya ayırırdı.

1043-67 Öyle ki her türlü kardeş kavgalarını, aile kinlerini söndüren yabancı düşman karşısında bile artık birleşemez olurlardı.

1044-68 Fakat Şahin, başka türlü bir çocuktü.

1045-69 Medreseyi uzun zaman yadırgamış(tı)

1046-70 Sokaktaki çocukluk arkadaşlarının peşinden ayrılmamıştı.

1047-71 Fırsat buldukça sarığını başından çıkararak –kırık bir kolu sarar gibi- koluna sarar(dı)

1048-72 Arkadaşlarıyla kırlarda kuş, derede balık avlamaya giderdi.

1049-73 Hocalarının dayağı, hatta ihtiyar babasının ona bu dayaklardan daha dokunaklı gelen yalvarmaları arasına nereden estiğini kimsenin bilmediğı bu rüzgarın önüne katılmaktan kendisini bir türlü men edemiyordu.

1050-74 Bu gidişle yaşı biraz daha büyüyünce büsbütün gemi azıya alacağı ve sarığını bir çalıya dolayarak dağlarda koyun gütmeye gideceğı benzerdi.

1051-75 Medresesindeki hocalar arasında bir Hacı Fettah Efendi vardı.

HARABELERİN CİCEĞİ

1052-1 Eğilerek onun bu en muazzez şeylerine baktım.

1053-2 Birisi, iki kızının, kucaklarında birer küme çiçekle yan yana çıkarılmış fotoğrafıydı.

1054-3 İkincisi, eskice ve sararmış bir resimdi ki

1055-4 On iki yaşında, çok güzel çehresiyle, sarışın bir erkek çocuğı gösteriyordu.

1056-5 Gözlerimi bir zaman, bu ikinci resimden ayıramadım

1057-6 Bu gözleri ben, mutlaka bir yerde görmüşüm.

1058-7 Başımı çevirdiğim zaman, kadınların dikkatle bana baktıklarını, cevap belediklerini gördüm.

1059-8 Başımı sallayarak, “Allah, çocuklarına ömür versin!” dedim.

1060-9 Ölü odalarında duyulan feryatların, telaşların hiçbirisi olmadı.

1061-10 Bu ölümdaki sükun, bu sade ruhları bile, cazibesi altına almıştı.

1062-11 Onlar, yavaş yavaş ağlaşarak son hizmetlerini ifa ederlerken, ben de evden çıktım.

1063-12 Daha ziyade, bu evin hariminde kalmama, vazifemin müsaadesi yoktu.

1064-13 Sokakta, kapının önünde yine ötekini buldum.

1065-14 Yolumu kesti.

- 1066-15 (ve) derin bir kanaatle, "Hasta öldü, değil mi doktor?" dedi.
- 1067-16 Başımı, karanlık cephesine çevirdim.
- 1068-17 Kapalı panjurlardan sızan yorgun ziyadan, hastanın öldüğü belliydi.
- 1069-18 Derin bir heyecan ile ellerime sarıldı.
- 1070-19 "Çok çekti mi?" diye sordu.
- 1071-20 Hayır, dedim
- 1072-21 Öyle bir ölümü, bütün sevdiğim için temenni ederim.
- 1073-22 Yine, kapıma kadar bana refakat etti.
- 1074-23 Ayrılırken, tekrar ellerimi tuttu.
- 1075-24 Söndüklerini gördüğüm gözlerden, son bir selam arar gibi, derin derin bana baktı.
- 1076-25 Ondan ayrıldığım vakit içime, tuhaf bir şüphe doğmuştu.
- 1077-26 Kapımda, derin derin bana bakan bu adamın gözleri resimde gördüğüm gözlerin aynıydı.
- 1078-27 Sakın, bu yanık yüzlü adam, o güzel çehreli çocuk olmasın?
- 1079-28 Mamafih, belki de bu, benim kuruntumdu.
- 1080-29 Böyle bir hal, vaktiyle arkadaşlarımdan birinin başına gelmişti.
- 1081-30 Mektepten ilk çıktığım senelerden birinde, bir akşamüstü, Taksim bahçesinde bir arkadaşına tesadüf etmişim.
- 1082-31 Hemen bir yedi, sekiz seneden beri kendisini görmemişim.
- 1083-32 Eskiden şen, gülbüz, afacan bir çocuktur.
- 1084-33 Mektepte hocaları, arkadaşları, yaka silkerlerdi.
- 1085-34 Şimdi, uzun boylu, hayal kuran ve yorgun çehreli bir delikanlı olmuştum.
- 1086-35 Halindeki kırgınlıktan, büyük bir derdi olduğunu anlamış(tım)
- 1087-36 Epeyce bir maharetle ağzımı aramışım.
- 1088-37 Çok bedbahtım, dedi.
- 1089-38 İstersen hem yürüyelim hem anlatayım
- 1090-39 Kol kola, Harbiye'ye doğru yürümeye başladık.
- 1091-40 Başından fırtınalı bir aşk macerası geçmişti.
- 1092-41 Böyle haller, her genç için olağan şeylerdendir.
- 1093-42 Fakat, o , bir türlü teselli olamamış.
- 1094-43 Sevdiği genç kız iki sene evvel, bir subaya vermişler.
- 1095-44 Bir zamanlar kendini sefahate vermiş
- 1096-45 Unutur gibi olmuş
- 1097-46 Fakat , hiç ortada sebep yokken, eski hastalığı birdenbire depreşmiş.
- 1098-47 Şimdi, aylardan beri, İstanbul'da onu bir deli gibi arıyormuş.
- 1099-48 Bunu anlatırken, birdenbire şiddetle kolumu sıktı.
- 1100-49 Yanımızdan geçen siyah elbiseli iki hanımdan birini göstererek "İşte o!" dedi.
- 1101-50 Kolumda, heyecanımdan yaprak gibi titriyor(du)
- 1102-51 Beni sürüklüyordu.

- 1103-52 Kadımlar, birkaç defa dönüp bize bakmışlardı.
- 1104-53 Şüphelenmiş(tim)
- 1105-54 “Necdet, sen mutlaka yanlıyorsun!” demiştim.
- 1106-55 O, yanılmadığına emindi.
- 1107-56 Bir, iki sene sonra, tekrar görüştüğümüz vakit, tamamıyla şifa bulmuştu.
- 1108-57 Bu vakayı hatırlattım.
- 1109-58 “Acaba, hakikaten o muydu?” diye sordum.
- 1110-59 Gülümsedi.
- 1111-60 “Hangisinden bahsettiğini hatırlamıyorum... Çünkü o senin gördüğün hal, her gün tekrarlanıyordu. Her gün, her gördüğümü ona benzetiyordum. Anlıyorsun ya, adeta bir hastalık halı... Ne ise geçirdik...” dedi.
- 1112-61 Bende de galiba bu neviden bir hadise geçmişti.
- 1113-62 Anlaşılan, insan, uzun müddet, zihninde taşıdığı hayale o kadar sahip oluyor ki
- 1114-63 En benzemeyen şeyleri bile o zannediyor.
- 1115-64 Filozoflardan birinin: “Dünyada, renkler ve ışıklar, hep kendi dimağ alemimizdeki şeylerin aksidir!” sözleri, ne büyük bir hakikattir.
- 1116-65 Olaydan bir hafta sonra, altı ay mezuniyetle Bursa’dan ayrıldım.
- 1117-66 İznimin, dört ayını İstanbul’da, iki ayını Trabzon’da kızımın yanında geçirdim.
- 1118-67 Döndüğüm vakit sıhhatim tamamıyla düzelmişti.
- 1119-68 O sene, Bursa’da, şiddetli bir kış vardı.
- 1120-69 Çocukluğumdan beri, karda gezmeyi çok severim.
- 1121-70 Yaşımın ilerlemesiyle, çocukluğumun birçok adetlerini, zevklerini birer birer kaybettim.
- 1122-71 Fakat, kar yağmaya başladığı gibi, gönlüm, birdenbire tazelenir.
- 1123-72 İçimde arzular, bir başka kar tipisi gibi havalanıp uçmaya başlar.
- 1124-73 Karda, ayaklarım bata bata gezerken, sanırım ki, uzak bir geçmişte, çocukluğumun günlerinde dolaşıyorum.
- 1125-74 Belki çocukluğumu hatırladığım için karı seviyorum.
- 1126-75 Yahut da karı sevdiğim için mi, eski güzel günlerin rüyasını bu kadar kolaylıkla uyandırabiliyorum?
- ACIMAK
- 1127-1 Maarif müdürü ile arkadaşına bir kahve ikram etmek istedi.
- 1128-2 Oturdular.
- 1129-3 Zehra Hanım, otuz yaşlarında vardı.
- 1130-4 Ufak tefekti.
- 1131-5 Fakat kuvvetli bir irade sahibi olduğu ve etrafındakilere çok tatlı muamele etmekle beraber emretmeyi de bildiği anlaşılıyordu.
- 1132-6 Güzel değildi.
- 1133-7 Donuk, esmer bir çehresi, irice bir burnu, çıkık elmacık kemikleri, kuvvetli bir çenesi vardı.
- 1134-8 Dişleri bembeyaz(dı)
- 1135-9(ve) sağladı.

1136-10 Yalnız iki tanesi, ağzını kapadığı zaman üst dudağını hafifçe şişirecek derecede büyüktü.

1137-11 Yüzünün en göze çarpan yeri geniş ve zeki alınım altındaki hafifçe çatık ince kaşlarıydı.

1138-12 Konuşurken bu kaşlar büyük bir süratle hareket ediyor(du)

1139-13 Teessür ve infallerinin cinsine göre çehresindeki manayı değiştiriyordu.

1140-14 Mebusa mütemediyen maariften, mektepten ve talebesinden bahsetti.

1141-15 Bilhassa sevdiği çocukların sözü olurken küçük siyah gözleri canlanıyor(du)

1142-16 Yüzü hemen hemen güzelleşiyordu.

1143-17 Nihayet asıl meseleye geldiler.

1144-18 Şerif Halil Bey, izin meselesini açtı.

1145-19 Zehra Hamm'ı birdenbire korkutmamak için, “ İstanbul'daki bir dostum bilhassa sizi görmemi rica etti. Galiba pederinizi tanyormuş.” dedi.

1146-20 Muallim, “peder” sözünü işitince vaziyetini değiştirdi.

1147-21 Kaşlarını çatı.

1148-22 Yüzü sert bir mana aldı.

1149-23 Yanlış olacak...

1150-24 Benim babam yok efendim.

1151-25 Nasıl olur?

1152-26 Belki bir başka Zehra olacak.

1153-27 Maarif müdürü söze karıştı.

1154-28 Kasabada bir ikinci Zehra Hamm yok ki...

1155-29 Mebus tamamladı.

1156-30 Hatta mektebini de söylediler.

1157-31 Demin beyefendiyle konuşurken aklıma gelmemişti.

1158-32 Fakat şimdi gayet iyi hatırlıyorum.

1159-33 Mademki size babam olmadığımı söyledim efendim...

1160-34 Zehra Hamm asabilemişti.

1161-35 Gözleri karanlık, çehresi çatkın, başını önüne eğiyordu.

1162-36 Maarif müdürü ile mebus birbirlerine baktılar.

1163-37 Tevfik Bey, “Ben de bu işte bir yanlışlık olacağımı beyefendiye söylemişim.” dedi.

1164-38 Dört seneden beri Zehra Hanımla baba kız gibiyiz.

1165-39 Babası olsaydı herhalde bilecektim.

1166-40 Şüphesiz efendim...

1167-41 Şerif Halil Bey, “Olabilir” dedi.

1168-42 Mamafih, bu Zehra Hanım'ın siz olmadığımıza memnunum.

1169-43 Çünkü maatteessüf pek hoş bir haber getirmiyorum.

1170-44 Efendim, bu Zehra Hanım'ın pederi hasta imiş.

1171-45 Mutlaka kızımı görmek istiyormuş

1172-46 On beş gün kadar İstanbul'a gitmesi için kendisine izin istememi

rica etmişlerdi de...

1173-47 Hasta mı imiş?

1174-48 Nesi varmış acaba?

1175-49 Hastalığın cinsini söylemediler

1176-50 Mamafih, esasen alil bir zatmış...

1177-51 Çok mu ağırmış?

1178-52 Hayatı tehlikede mi imiş?

1179-53 Herhalde ziyadece hasta olacak.

1180-54 Zehra Hamm beş on saniye derin derin havuza bakarak düşündü.

1181-55 Söz değişti.

1182-56 Yine mektepten ve çocuklardan bahsetti.

1183-57 Misafir mebusa sınıfları gezdirmek istedi.

1184-58 Sıraların önünde duruyor(du)

1185-59 Her birinde oturan talebeden büyük bir şefkat ve alaka ile uzun uzun bahsediyordu.

1186-60 Muallimin canlı bir lisanı, boya gibi, çizgi gibi sarih kelimeleri vardı.

1187-61 Mebus boş sınıfta, boş sıraların üstünde renk renk, çeşit çeşit çehrelerin belirmediğini, her birinin kendine ait hususiyetleriyle sevindiğini, düşündüğünü, güldüğünü, ağladığını görüyordu.

1188-62 O söyledikçe, sınıf yavaş yavaş hayali çocuk alayıyla doluyordu.

1189-63 Yalnız, her sınıfta bir köşeye ayrılmış birkaç sıra vardı ki

1190-64 Muallim, onların önünde haşin bir çehre ile sükut ediyordu.

1191-65 Maarif Müdürü, Zehra Hanım'ın bu aralık dışarı çıkmasından istifade etti.

1192-66 Arkadaşına, önünde sükut edilen sıraları göstererek dedi ki

1193-67 Sınıfların bir kısmı bende, duvarlar, kalın demir parmaklıklarla etraflı çevrilmiş tecrithaneler; kanunun, küçük yaşları sebebiyle hapishanelere, menfalara, darağaçlarına sevkedemediği mini mini mücrimlere mahsus "islahavleri" tesiri yapar.

1194-68 Bu yerler, fena ana babalardan doğmuş, fena muhitlerde büyümüş, daha aklımız ermeyen sebeplerle beden ve ruh maluliyetlerine uğramış biçarelere mahsustur.

1195-69 En ziyade yüreğimi yakan nedir bilir misiniz?

1196-70 Bunların içinde, haşin bir ahlakçı olan Zehra Hanım'ın yanlış anladığı çocuklar da var.

1197-71 Öyle çocuklar ki

1198-72 Mesela ince, oynak bir zekaya malik

1199-73 Hali vakti yerinde bir ailenin sevilmiş çocukları olsalardı buluşlarıyla, zarafetleriyle pırl pırl parlayacaklardı.

1200-74 Fakat fakir yahut düşkün bir aile içinde yetiştikleri için bu zeka, başka yollara dökülmüş.

1201-75 Bir ekmek parçası, ufak bir süs için yahut sadece haksız dayaklardan ve zulümlerden korunmak için hırsızlığa, dolandırıcılığa, yalancılığa çevrilmiş.

AKŞAM GÜNEŞİ

1202-1 İrma Türkçeyi pek iyi bildiği halde nedense Nazmi bey ile Fransızca konuşuyordu.

1203-2 O, evvela uzun zaman konuşulmamış lisanlara mahsus bir ağırlıkla, tereddütle söze başlamıştı.

1204-3 Fakat söyledikçe açılıyor(du)

- 1205-4 Sözlere tatlı bir selaset geliyordu.
- 1206-5 Bu akşam giyinişi de başka türlüydü.
- 1207-6 Biraz sonra onun da mutasarrıf tarafından verilen ziyafete davetli olduğunu öğrendim.
- 1208-7 Kalabalık cemiyetleri sevmiyorum, diyordu.
- 1209-8 Fakat bazı böyle mecburiyetler oluyor ki
- 1210-9 Kaçınmak kabil değil.
- 1211-10 Biraz sonra hükümet konağında birleşmek üzere ayrıldık.
- 1212-11 Nazmi Bey, Ziya ile zevcesini çiftliğe davet etti.
- 1213-12 İki gün sonra onları almaya geleceğini söyledi.
- 1214-13 O gece mutasarrıfın ziyafetinde yine bu Nazmi bey için garip bir muhavere dinledim.
- 1215-14 Ada'yı teftişe gelmiş genç bir erkan-ı harp miralayıyla bir topçu binbaşısı şöyle konuşuyorlardı.
- 1216-15 Sözüün öte tarafını işitmedim.
- 1217-16 Çünkü jandarma İsmail Çavuş yanıma geldi.
- 1218-17 Sarı mescit mahallesinde bir kaza olmuş... Donanma fişekleri ateş almış... Birkaç yaralı varmış... Haydi beyim gidiyoruz, dedi.
- 1219-18 Akşamla beraber yağmur da artmıştı.
- 1220-19 Yorgun hayvanlarımı bir yokuş başında durdurarak arabamın fenerini yakan arabacı, sırtından meşin yağmurluğunu çıkardı.
- 1221-20 Bey sen üşüyeceksin, dedi.
- 1222-21 Şunu sırtına aliver
- 1223-22 Eskiliğine bakma
- 1224-23 Temizdir
- 1225-24 Sen kasavet çekme arkadaş...
- 1226-25 Yağmurluğu giy
- 1227-26 Ben Erzurum'dan yeni geldim.
- 1228-27 Böyle hava oralarda yaz ortasında bile zor bulunur.
- 1229-28 Fakat arabacı söz anlamıyordu.
- 1230-29 Meşin perdeleri olsun indirmeden beni rahat bırakmadı.
- 1231-30 Geniş yaylı arabanın bir köşesinde hemen tamamıyla karanlıkta kaldım.
- 1232-31 Araba ağır ağır yokuşu çıkmaya başlamıştı.
- 1233-32 Başımı bir köşeye dayadım.
- 1234-33 Ara sıra perdelerden birini aralıyor(dum)
- 1235-34 Başka memleketlerdeki yaz kadar güzel bir sonbaharda bıraktığım bu yerleri karanlık yağmurun arasında birer birer tanımaya, hatırlamaya çalışıyordum.
- 1236-35 (M...S) Adası'nda ilk memuriyetim dört buçuk ay sürmüştü.
- 1237-36 Günün birinde Erzurum vilayetine sıhhiye müfettişi tayin edildiğime dair bir telgraf alıverdim.
- 1238-37 Çok canım sıkılmıştı.
- 1239-38 Fakat ordu doktorluğundan kalma bir uysallıkla derhal emre itaat etmiş(tim)
- 1240-39 Kasabanın nihayetindeki küçük bağımı bırakıp yola çıkmıştım.

- 1241-40 İki buçuk sene şark vilayetlerinde karlar, sisler içinde dolaşırken ekseriya (M...S) adası'nı düşünürdüm.
- 1242-41 Onun sular ve topraklar üstünde, havanın boşluğu içinde billur arasından geçen pırıldıyor, titriyor görünen güneşlerini, ılık bir sakız kokusuyla sarhoş eden rüzgarını hatırlamak en büyük bir zevkti.
- 1243-42 İki buçuk sene sonra yine hiç beklemediğim bir zamanda bir telgraf geliyor(du)
- 1244-43 Bahr-i Sefid adaları sıhhiye müfettişliğine nakledildiğimi müjdeliyordu.
- 1245-44 Bir teftiş devrinden yorgun, mecalsiz bir halde merkeze döndüğüm zaman elimе verilen bu telgraf bana yine ilk evvela (M...S)'yi hatırlattı.
- 1246-45 “Orasını kendime merkez yapmak mümkün değil. Fakat Rodos'ta işe başlar başlamaz ilk gideceğim yer orası olacak” dedim.
- 1247-46 Nitekim dediğimi de yaptım.
- 1248-47 Tamdıklarımız, sevdiklerimiz vardır ki
- 1249-48 Ayır bulunduğumuz zamanlarda sık sık düşünürüz.
- 1250-49 İftirakın sevgimizi büyüttüğünü duyarız.
- 1251-50 İlk görüşeceğimiz gün içinde nadide tahassüsler hayal ederiz.
- 1252-51 Fakat vakta ki kavuşma zamanı gelir.
- 1253-52 Onlar yabancı bir tavır ile, lakayt bir bakışla bizi karşılarlar.
- 1254-53 Anlarsınız ki
- 1255-54 Sizi onlara yaklaştıran firkat, onları sizden uzaklaştırmıştır.
Ö
- 1256-55 Şimdi ayrı bulunduğunuz zamanlardan çok daha birbirinize uzaksınız.
- 1257-56 İşte beni sisli, yağmurlu, soğuk ve çatkın bir çehre ile karşılayan (M...S), bende buna benzer bir tesir uyandırdı.
- 1258-57 Yüreğimde hayal inkisarlarımın, o yeri ve sebebi belli olan ağrılarından, acılarından hiçbirine benzemeyen düğümü vardı.
- 1259-58 Vefasız dostların yüzü gibi (M...S)'e dikkatle, muhabbetle bakmak için gelmiyordu.
- 1260-59 Arabanın muşamba örtülerinde yağmurun çıkardığı sesleri dinleyerek bir hayli gittik.
- 1261-60 Fakat birdenbire hafif bir sarsıntı oldu.
- 1262-61 Hayvanlar bir şeyden ürkmüş gibi, bir iki adım gerileyerek durdu.
- 1263-62 Başımı uzatıp baktım.
- 1264-63 Namazgaha gelmiştik
- 1265-64 Setin yanındaki harap bir çeşmenin siperi altında yağmurdan gizlenmiş bir gölge duruyordu.
- 1266-65 Araba fenerinin hafif ışığında tanıdım.
- 1267-66 Ayazma çiftliğinin sahibi Nazmi Bey'di.
- 1268-67 Kendimi arabadan atıp koştum.
- 1269-68 O beni bekliyormuş gibi kollarım açtı.
- 1270-69 Kalburdan dökülür gibi akan yağmura ehemmiyet vermeyerek uzun uzun sarmaştık.
- 1271-70 Beni unutmadığımızı teşekkür ederim, dedi.
- 1272-71 Unutmadım.

1273-72 İspatı da şu ki

1274-73 Vapur dün akşam gece yarısından sonra bizi (M...S)'e getirdi.

1275-74 Bugün resmi işlerimle meşgul olmadan çiftliğimize gittim.

1276-75 Sizi bulamadım.

OLAĞAN İŞLER

1277-1 Kati cevabınızı bekliyorum.

1278-2 Bu on dakikanın hitamında 'hayır' dediğiniz halde, ne olacağını, nereye gideceğimi biliyorsunuz.

1279-3 Muvaffak Bey, bu sözleri söyledikten sonra, bir elini beline dayadı.

1280-4 Başını kaldırdı

1281-5 Işıklı bir "marş fönebre" çahyor(du)

1282-6 Gitmek istediği esrarengiz alemleri seyrederek gibi havaya bakıyordu.

1283-7 On dakika düşündükten sonra "hayır" dersem ne olacak?

1284-8 Genç adam, diliyle cevap vermeyi lüzumsuz bularak hafifçe omuz silkti.

1285-9 Elindeki hayali bir rovelveri kalbine dayadı.

1286-10 Parmağıyla onu tetiğini çekti.

1287-11 Sonra sağ elini göğsündeki muhayyel yaranın üstüne bastırdı.

1288-12 Nihayet, iki kolunu havaya kaldırıp salladıktan sonra, topukları üstünde döndü.

1289-13 Düşüp ölüyor gibi bir hareket yaptı.

1290-14 Bu, onun senelerce kadın, erkek birçok insanlar karşısında muvaffakiyetle tecrübe edilmiş bir rolüydü.

1291-15 Kendi inatları, hodgamlıkları, tamahları yüzünden dağ gibi bir delikanlının devrilip gideceğini görenler bu şantaj karşısında mağlup olurlar(dı)

1292-16 İstedğini yaparlardı.

1293-17 Çocukluktan beri adeti idi.

1294-18 Etrafındakileri intiharla tehdit ederdi.

1295-19 Büyükannesinden tatlılıkla para koparamadığı zaman, ya pencerenin pervazına, ya bahçedeki kuyunun bileziğine biner(di)

1296-20 Vallahi, billahi kendimi atıyorum ha!... diye bağırıp ağlamaya başladı.

1297-22 Zavallı mübarek büyükanne, bir eliyle gözünü kaparken, öteki elini beline bir kırmızı kuşakla eteğinin altına bağladığı torbaya daldırır(dı)

1298-23 İsteddiği parayı verirdi.

1299-24 Bu şantaj sayesinde mektepte de oldukça hoş vakit geçirmişti.

1300-25 Arkadaşları ve hocaları arasında: "Çok asabi bir çocuktur. Ehemmiyetsiz bir şey için kendini öldürür!" diye şöhreti vardı.

1301-26 Mesela, bahçede ceviz oynarken kaybetmeye başladı mı, yüzüne bir hüznün bulutudur çökerdi.

1302-27 Çocuklar da üç, beş ceviz için bir arkadaş kanna girmekten korkarlardı

1303-28 Aldıklarını geri verirdi.

1304-29 Yufka yürekli tanıdığı hocaların dersinde bütün sene havyar keser

1305-30 İmtihan gelip çatdığı vakit, cebine kırk paralık sıçan otu koyar

1306-31 (O vakitler tentürdiyot modası daha çıkmamıştır.)

1307-32 Efendim, sınıf geçemeyeceğim. Fena halde namusuma dokunuyor. Dün gece rüyamda merhum büyükbabamı gördüm.“Evladım, bana gel!” diye çağırırdı. Kulağıma ilahi sesler, burnuma günlük kokuları geliyor, beş numara lütfederseniz bir can kurtaracaksınız... diye dilencilik eder(di)

1308-33 Kavga, gürlüğü, can kurtaran simidini kurtarırdı.

1309-34 Büyük bir delikanlı sırasına geçtiği vakit, aşk maceralarında da bu hileden bol bol istifade etti.

1310-35 İntihar bahsi onun komşu kızlarına yazdığı namelerin dörtte üçünü doldurur(du)

1311-36 (ve) en ateşli kısmını teşkil ederdi.

1312-37 Hatta ilk memuriyetinde azil ile neticelenecek bir para suistimalini bu şantaj ile örtbas etmişti.

1313-38 Daire müdürü ihtiyar, uyusuk bir adamcağızdı.

1314-39 Onun şakağına dayanan –bon-marşe oyuncağı- rovelverini elinden almış(tı)

1315-40 Çahnın parayı kendi kesesinden tamamlamıştı.

1316-41 Adamcağız, hala: “ İdare hayatımda bir kere bir yolsuzluğa göz yumdum, kesemden para verdi, ama beyhude değil; bir can kurtardım. Bir saniye geç kalsaydım, gözümün önünde koskoca bir binaullah gümbür gümbür yıkılacaktı. Ne helal param varmış ki, böyle bir mir-i hayre nasip oldu!” diye hem kendi kendine hem de etrafındakilere övünürdü.

1317-42 Muvaffak Bey üç aydan beri Naciye Hanım’ın peşindeydi.

1318-43 Ne çare ki, bütün emekleri heba olup gitmişti.

1319-44 Genç kadın, onun tantanalı ilan-ı aşklarına, yeminlerine, gözyaşlarına aldırmış etmiyordu.

1320-45 Mamafih, Muvaffak Bey, “muafakiyet-i nihaiyeden” emindi.

1321-46 Değil mi ki, elinde hiçbir zaman hedefinden şaşmamış en müessir bir şantaj silahı vardı.

1322-47 Vakti, saati gelince bu silaha müracaat edecek(ti)

1323-48 Naciye Hanım’ı karda keklük avlar gibi kolayca ele geçirecekti.

1324-49 O gece genç kadının karşısında intihar taklidi yaparken, onun hafif çığlıklar koparmasını, elinde sahiden bir silah varmış gibi kollarına sarılarak: “Allah aşkına yapmayınız!” demesini, nihayet sinir buhranları ve gözyaşları içinde kendini bu, uğruna ölmeye hazır civanmert ve kibar adamın kollarına atmasını bekliyordu.

1325-50 Fakat, beklediği heyecanlı çığlık yerine, billur gibi tiz, yırtıcı bir kahkaha kopmasını mı?

1326-51 Bu dakikada kulağının dibinde patlayacak bir sahici tabanca onu bu kahkahadan fazla sarsamazdı.

1327-52 Naciye Hanım, elleriyle kasıklarına basarak gülüyor(du)

1328-53 Gözlerinden yaş geliyordu.

1329-54 Aman ne gülünç şey!

1330-55 Muvaffak Bey’in tavırlarını ve genç kadının böyle delice gülüşünü gören- kadın, erkek- üç, beş kişi yanlarına gelmişti.

1331-56 Naciye, onların sormalarına meydan vermeden anlattı.

1332-57 Muvaffak Bey beni seviyormuş.

1333-58 Genç kadının gülmesi bir çığlık şekline geliyor(du)

1334-59 Daha fenası, etrafındakilere de sirayet etmeye başlıyordu.

1335-60 Muvaffak Bey’in biraz evvel gideceği ufukları seyreden bir seyyah gibi baktığı gökyüzü şimdi başının üstünde fırl fırl dönüyor(du)

1336-61 Kulakları çınlıyordu.

- 1337-62 Başımı bir yere çarpmış gibi sersemdi.
- 1338-63 Buna rağmen, tehlikeyi olanca açıklığı ve dehşetiyle görüyordu.
- 1339-64 Bir anda tılsımı bozulmuştu.
- 1340-65 Rezil olmuştu.
- 1341-66 Sadece Naciye hanım'ı kaybetmekle kalmayacak(tı)
- 1342-67 Vaka, ağızdan ağza dört bir tarafa yayılacaktı.
- 1343-68 Şimdiye kadar onun şantajına inanlar artık gülecekler(di)
- 1344-69 Hatta kızacaklardı.
- 1345-70 İsmi İstanbul'un en meşhur palavracıları arasında geçecek(ti)
- 1346-71 Kendine uydurma vakalar atfedilecekti.
- 1347-72 Bir daha intihardan bahsetmek değil, hatta yanından tesadüfen ölüm lakırdısı açılrsa kahaahalarla güleceklerdi.
- 1348-73 Yalanla, reklamla kazanılmış haksız şöhretlerin ne feci yıkılışları olduğunu bilecek kadar zekiydi
- 1349-74 Bir şey söylemeden gruptan ayrıldı.
- 1350-75 Bahçeye indi.
- SON SİĞİNAK**
- 1351-1 Herhalde bir aşağılık kompleksi olacaktır bende.
- 1352-2 Makbule'nin buradaki düğünün kokusunu nasıl aldığımı, Harputluların salıncakları ve sepetleri arasında nasıl giyinip boyandığımı ve hele buradaki generalin sağna kurulu oturmak için ne yaptığımı anlamak mümkün değildi.
- 1353-3 Fakat herhalde beni de satmasını bilmiş olacaktı ki,
- 1354-4 Hatırlılar masasında ehemmiyetli bir adam gibi karşılandım.
- 1355-5 Kadın, bana uzaktan pandomima işaretleriyle anlattığı hikayeyi bir kere de ağzıyla tekrar etti.
- 1356-6 Çocukları uyutuşunu o şekilde anlatıyordu ki
- 1357-7 Bana adeta eski karı-koca olduğumuz hissini verdi.
- 1358-8 (ve) başkalarının da öyle zannetmelerinden korktum.
- 1359-9 Kibar ve babacan bir adam olan General, bana: "Büyük ses sanatkarımızın aramızda bulunması bir şanstır" dedi.
- 1360-10 Kendisinden bize güzel sesini işittirmesini rica etsek acaba saygısızlık olur mu?
- 1361-11 Sahneye arkasını dayayarak ayakta duran başkan: "Kaçırır mıyız bu fırsatı hiç? Şöhreti Türkiye'yi tutmuş olan Bayan (Aysel)'in halkevimize yolu düşün ve güzel sesinden kubbemize bir hoş seda bırakmadan geçip gitsin olur mu?" dedi.
- 1362-12 Makbule, başkana adının (Aysel) değil, (Ayseven) olduğunu söyledikten sonra, generale: "Şereftir, pašam, şereftir" dedi.
- 1363-13 (ve) yine bir kahaaha atıp öksürdükten sonra devam etti.
- 1364-14 Yaptığımız bu korkunç seyahatten sonra ses mi kaldı?
- 1365-15 Fakat bir şey yapmaya çalışırız.
- 1366-16 Yalnız, çalgıyı nereden bulacağız?
- 1367-17 Hep birden gülüştüler.
- 1368-18 Bu adam, elli beş altmış yaşlarında, boynu biraz yana çarpılmış, çıkak alınlı, çökük yanaklı, kara kuru bir ihtiyardı.
- 1369-19 Sağ gözünün kuyruğu, çiçekbozundan hafifçe büzülmişti.

- 1370-20 Yine aynı sebepten yer yer tırtıklanmış, ipince çapkın bıyıkları vardı.
- 1371-21 Başta General olmak üzere, herkesin gülmelerine ve alkışlamalarına göre kasabının sevilen bir çehresi oluğu anlaşılıyordu.
- 1372-22 General: “ Sen istersen bir kolayımı bulursun, hoca” dedi.
- 1373-23 O boynunu biraz daha çarpıtarak: “Çaresi benim ut” dedi.
- 1374-24 Ne olsa burudan ehvendir.
- 1375-25 Fakat bu havada onu evden nasıl getirmeli.
- 1376-26 Hocanın evine derhal bir otomobil gönderdiler.
- 1377-27 Davetliler arasında bir de iyi giyinmiş bir adam oturuyordu.
- 1378-28 Nedense gözlerim , ikide bir, bu adamın yüzüne gidiyor(du)
- 1379-29 (ve) takılıyordu.
- 1380-30 Makbule, bunu fark etmiş olacak ki
- 1381-31 (O-G.Ö) Onun da bizlerden olduğunu ve Fevzipaşa'da arkamıza takılmış olan yataklı vagona seyahat ettiğini bana haber verdi.
- 1382-32 Güzel
- 1383-33 Ama, ne de olsa sıcakça bir yatağı olan bir aristokrat adam, bizim aramızda ne arıyordu?
- 1384-34 Makbule, bir aralık, dudaklarımı kulağıma sürterek ve nezleli sesiyle kulak zarımı gıdıklayarak dedikodu yaptı.
- 1385-35 Yanındaki astraganlı kadını daktilom, diye takdim etmiş.
- 1386-36 Bir yandan ıslık gibi öten fısıltısını yanındakilerin işitmelerinden, bir yandan bu yakınlığa göre bizim de onlar gibi bir şey sanılmamızdan korkarak terlemeye başlıyordum.
- 1387-37 Tam o sırada ud, imdada yetişti.
- 1388-38 Başkan, Makbule'yi elinden tutarak alkışlar arasında sahneye çıkardı.
- 1389-39 Kendi odasından getirttiği meşin başkanlık koltuğuna oturtmak istedi.
- 1390-40 Fakat o, ısrarla reddederek yavaş yavaş sahnenin önüne ilerledi.
- 1391-41 (ve) durdu.
- 1392-42 Coşkun alkışlar ve ıslıklarla durmadan tekrar ettirilen şarkılar, gerçekten fena değildi.
- 1393-43 Fakat aristokrat tavırlı adam, bana onları takip ettirmeyecek kadar zihnime takılmıştı.
- 1394-44 Ben çok iyi tanıyordum, bu adamı.
- 1395-45 Tepesi açılmaya başlamış sivrice başı, kemiksiz gibi görünen ve başının vaziyetlerine göre sağa veya sola doğru sarkıyor hissini veren bu dolgun burnu, bir şey sorulduğu zaman fazla terbiye ve nezaketinden titremeye ve kırışmaya başlayan bu gözleri nerede görmüştüm?
- 1396-46 Evvela, gazetelerdeki resminden tanıdığım meşhur bir hukuk profesörü zihnimden geçti.
- 1397-47 Fakat ikisinin üstünde de fazla durmadım.
- 1398-48 Gitgide hayalim; beni gerilere, çocukluk günlerime doğru çekiyordu.
- 1399-49 Abdülhamit'in son yıllarındaki meşhur(Fenerbahçe) piyasalarında ve Kuşdili'ndeki Minakyan tiyatrosu önünde zincirli Macar katanalarının çektiği lüks bir Paytonda sık sık gördüğüm genç bir mirasyediyi hatırlıyordum.
- 1400-50 Sofu Seyfullah Paşa denen bir paşanın oğlu olduğunu, babasının Bulğurlu'daki köşkünün bahçesine sahne kurdurarak, dalkavukları ve sahici tiyatro oyuncularıyla beraber piyesler oynadığını söylerlerdi.
- 1401-51 Fakat ortadan ayrılmış kumral saçları nihayet herkesinkinden farklı olmayan

burnu ve belinden büzgüli ceketleri içinde ipince beli ile bunun kırmızı sivilceli çıplak tepesi,arasıra mendiline sildikçe eski yerine gelmek için epeyce zaman sarfeden kemiksiz ve şekilsiz burnu ve dümbelek gibi karmı arasında ne münasebet tasavvur edilebilirdi?

1402-52 Bu sefer de biraz ileriye gidip aynı çehreyi şimdikine biraz yaklaşmış olarak Meşrutiyet (Beyoğlu)'sunun (Partizana)'sında, etrafında yine bir alay dalkavukla, locadan dans pistine soyulmuş muzlar atıyor, sonra bu pistte bir Macar artisti ile bacaklarını titrete titrete Kabakçı Arap oyunlarını oynuyor görünce köprü kuruldu.

1403-53 O idi.

1404-54 Yirmi yılın bir insanı adeta ayrı kalıba döküp bu şekle sokmasına pek şaşmayabilirdi.

1405-55 Fakat, hala bu kıyafet ve yanında astragan mantolu bir daktilo ile Beyrut seyahatinden dönecek halde olmasına göre, Sofu Seyfi Paşa'nın servetindeki dayanıklılığa şaşmamak mümkün değil.

1406-56 Vakit, hayli ilerlemişti.

1407-57 Generalin ikide bir sokakta korna çalan otomobili, düğüncüleri posta posta evlerine dağıtıyor(du)

1408-58 Salon, gitgide seyreliyordu.

1409-59 Bize veda eden General –esnememek için evrak okur gibi dudaklarını titreten ve gözleri büzüle büzüle boncuk kadar kalan bir hanımefendiyi otomobile bindirdikten sonra- geri dönüyor(du)

1410-60 (ve) birkaç yaş daha gençleşmiş: “Ben de kalacağım” diyor.

1411-61 Alkışlıyorlar.

1412-62 Sobaya odunlar atılıyor.

1413-63 Sıklaşıyoruz.

1414-64 Makbule'ye ud çalmış olan adam, Başkan'a bir teklifte bulundu.

1415-65 Trenin yarın sabahtan evvel kalkmayacağı anlaşıldı.

1416-66 Misafirlerimize trende çivi kestirmekte mana yok

1417-67 Geceyi burada geçirirler.

1418-68 Başkan: “Ha yaşayasın hoca” dedi.

1419-69 Odun bol.

1420-70 Fayrap ederiz sobayı.

1421-71 Yığınla simit ve sandviç kaldı büfede.

1422-72 Yakarız semaverini

1423-73 İçeriz çayları.

1424-74 Hoca, sevincinden uçuyordu.

1425-75 Bizim birkaçımız da misafirlere arkadaşlık eder.

SALGIN

1426-1 Son cümleye dikkat buyruluyor mu efendim?

1427-2 Hükümete, devlete taş atıyor.

1428-3 Herifler cahilse adam ol da okut

1429-4 Aydan aya öğretmenlik aylığını ben almıyorum.

1430-5 Huzurdan uzak hergelenin zoruna bak.

1431-6Biz de âcizane İstanbul külhanbeyisiyiz.

1432-7 Senin gibi hanım evlatları daha gagalarını açmadan biz onun için ne olduğunu görürüz.

1433-8 Yazı İşleri Müdürü'nün hatırında tulumbacı argosundan hayal meyal birkaç kelime kalmıştı.

1434-9 O, bunları İstanbulluluğun tek bir alameti saydığı için arasıra hususi sohbetler esnasında sarfederdi.

1435-10 Kaymakam, laubalilikten ve kaba şakalardan hoşlanmazdı.

1436-11 Fakat bu küfürler ona da uzak bir İstanbul kokusu getirdiği için renksiz bir gülümseme ile dudaklarını bükmekten kendini alamazdı.

1437-12 Bu defa iş ciddi olduğu için kaymakam kaşlarını çatdı.

1438-13 Ağır bir sesle: "Müsaade ediniz" dedi.

1439-14 Latife edecek zamanda değiliz.

1440-15 Önemli bir şikayet karşısında bulunuyoruz.

1441-16 Ne yolda hareket edeceğimizi düşünmeye mecburuz.

1442-17 Yazı İşleri Müdürü kulağına fiske vurulan bir kedi gibi sinmişti.

1443-18 Şahsi görüşüme kahırsa köyde belki enflüanza, sıtma kabilinden bir hastalık vardır.

1444-19 Belki sahiden ölenler de olmuştur.

1445-20 Fakat insaf buyurun!

1446-21 Havaların değiştiği bu mevsimde hastaliksız bir yer varsa o öğretmen efendi bize gösterebilir de

1447-22 Hep birden oraya gidelim.

1448-23 Cevdet efendinin canı yine işgüzarlık etmek istedi.

1449-24 Mesele bu.

1450-25 Müsaade buyurursanız zaten bir resmi yanı olmayan şu kağıdı yırtıp atalım da

1451-26 İş bitsin

1452-27 Kaymakam artık çizmeleri ayağa çekmişti.

1453-28 Ölmek var

1454-29 Dönmek yoktu

1455-30 Olmaz, dedi.

1456-31 Mademki bir salgın tehlikesinden bahsediliyor.

1457-32 Olayı önemle incelemeye mecburuz.

1458-33 Evvela meseleyi Nahiye Müdürü'nden soralım

1459-34 Bakalım öğretmenin şikayetini nazarı itibara almadığı doğru mu?

1460-35 Peki

1461-36 (Biz-G.Ö) İkinci olarak doktor Remzi Bey'i hemen İhlamur kasabasına gönderelim.

1462-37 Vaziyeti mahallinde tetkik etsin.

1463-38 Ancak doktor devirden daha yeni döndü.

1464-39 İhtiyar adamı ayağının tozuyla bir kere daha yola çıkarırsak bilmem nasıl olur?

1465-40 Ne yapalım

1466-41 Vazife vazifedir.

1467-42 Beyefendimiz, yine siz bilirsiniz.

1468-43 Ama böyle durumu ortada olan bir serserinin ihbarı üzerine hemen doktor göndermek doğru olamaz.

- 1469-44 İsterseniz Nahiye Müdürü'nün cevabını bekleyelim.
- 1470-45 Sonra icap ederse doktoru yine göndeririz.
- 1471-46 Vallahi ihtiyar adam yollarda ölecek diye yüreğim titriyor.
- 1472-47 Yazı İşleri Müdürü'nün doktora acıyor görünmesi yalandı.
- 1473-48 Yalnız her zaman gayet kolaylıkla yola gelen kaymakamın bu sefer nedense ayak diremesi onun izzeti nefesine, sinirine dokunmuştu.
- 1474-49 Kaymakam açıktan açığa kafa tutmaya cesaret edemediği için aşağıdan güleşiyor(du)
- 1475-50 Türlü bahaneler çıkarıyordu.
- 1476-51 Haydi doktoru düşünmeyelim.
- 1477-52 İlçe merkezindeki işlerin yüziüstü kalmasına ehemmiyet vermeyelim.
- 1478-53 Fakat barıtı nerden bulacağız?
- 1479-54 Mithat Paşa'nın meşhur hikayesi(dır)
- 1480-55 Düşman gemilerine selam topu at demişler de...
- 1481-56 Kaymakam umulmaz bir sertlikle Yazı İşleri Müdürü'nün sözünü kesti.
- 1482-57 Malum
- 1483-58 Malum...
- 1484-59 Mutlaka kırıp saracağız.
- 1485-60 Doktoru göndereceğiz.
- 1486-61 Yazı İşleri Müdürü odadan çıktıktan sonra kaymakam geniş bir "oooh" çekti.
- 1487-62 Vazifesini yapmak ne tatlı şeydi.
- 1488-63 Artık bugünlik bütün işleri bırakarak şurada bir kahve içmeye ve mezarlığa doğru bir akşam gezintisi yapmaya hak kazanmıştı.
- 1489-64 Onun yerinde bir başka kaymakam olsa bu mektubu burup burup kağıt sepetine atıverirdi.
- 1490-65 Fakat zavallı halk, memura Allah'ın ve devletin bir emanetiydi.
- 1491-66 Vicdan sahibi bir adamın emanete hıyanet etmesi yakışık almazdı.
- 1492-67 Ne yazık ki, İç İşleri Bakanlığı testiye kıranla suyu dolduramı ayırt etmiyordu.
- 1493-68 Okul arkadaşlarından birçoğu mutasarrıf hatta vali oldukları halde o, yıllardan beri bu küçük ilçede unutulup kalmıştı.
- 1494-69 Bir hafta sonra İhlamur Kasabası Müdürü'nden şu cevap geldi.
- 1495-70 Öğretmen Cevdet Efendi gerçekten bundan çok zaman önce kaymakamlığa başvurarak böyle bir hastalıktan bahsetmiştir.
- 1496-71 Anılan kişi fazla vehimlidir.
- 1497-72 Geçen senede çocuklardan bazılarının soğuk tesiriyle kulak ve yüzlerinin şişmesini kötü ve feci bir hastalık zannederek günlerce okulu kapamıştı
- 1498-73 (ve) talebeyi eğitimden mahrum bırakmıştı.
- 1499-74 Başkaca makamımızın bu vesile ile gönderdiği haklı uyarıyı kötü düşünce sayarak ötede beride kasaba idaresi aleyhinde yakışık almayacak sözler sarf etmişti.
- 1500-75 Muallim Cevdet efendinin geçimsiz bir insan olduğuna bütün köy halkı şahittir.

EK-2:İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin İncelenen Cümleleri

HALİT ZİYA UŞAKLIĞIL İLKÖĞRETİM OKULU

1. Ben İzmir'deyken babam beni hep bir koltuğa oturtur(muş)
2. Orada oynamışım.
3. Bir gün orada oynarken birden düşmüşüm.
4. Babam koşmuş gelmiş.
5. Ben hem ağlayıp hem gülüyormuşum.
6. Bir gün anneme sinirime annemin çeyizlik tabaklarını ve bardaklarını kırmışım.
7. Hem de altıncı kattan atmışım.
8. Babam işten gelirken beni görmüş.
9. Yaşlı bir adam geçerken bir tabak atmışım.
10. Adamın önünden sıyrıtıp geçmiş.
11. Babam yaşlı adamdan özür dilemiş.
12. Ben 4 yaşındayken Murat dayım beni Banaz'a götürürken çok hızlı gidiyormuş.
13. Araba gelirken fren yapmış.
14. Ben de arabanın arasına düşmüşüm.
15. Murat dayımla köye gelince ben anneanneme anneanne dediğim için benim saçımı çekip havaya kaldırmış.
16. Çünkü anneanne dediğim için beni kıskanmış.
17. Anneannem onun annesi olduğu için kıskanmış.
18. Bir hafta sonu ailecek köye gitmeyi kararlaştırdık.
19. (ve) akşamüzeri yola çıktık.
20. İki-üç saat sonra köye gitmiştik.
21. Sabah oldu.
22. (ve) oynayacak arkadaş bulamadım.
23. Canım çok sıkılmıştı.
24. Bir veya iki saat sonra halamgiller geldi.
25. Halamın kızıyla oynamaya başladık.
26. (ve) biraz geçtikten sonra akşam oldu.
27. Annem ve halam yatakları yaptılar.

- 28.(ve) annem halamın kızının elini tutup takla aşırıyordu.
29. Ben de annemden beni de elimden tutup takla aşırmasımı istedim.
30. Annem benim elimden tutup takla aşırıyordu ki
31. Ben ağlamaya başladım.
32. Annem beni sarstı.
33. Ben daha halen ağlıyordum.
34. Annem korkmaya başladı.
35. Annem ve babam arabaya bindirip bir ebeye götürdüler.
36. Ebe, "Bir şey yok, tek kolu biraz zedelenmiş" dedi.
37. Annem bir oh çekti.
38. Ebe, "Dört beş gün geçtikten sonra kolu iyileşir." dedi.
39. Uşak'a geldiğimizde çok yorgundum
40. (ve) hemen yattım.
41. Benim en büyük umudum futbolcu olma.
42. Bir gün söyledim.
43. "Beni de futbola yazdırır mısın?" dedim.
44. Bir futbolcu olsaydım anneme ve babama yardımcı olacaktım.
45. Babamın gelmesini büyük bir heyecanla bekliyordum.
46. Babam akşam gelince hemen söyledim.
47. Baba sana bir şey söyleyeceğim.
48. Babam, "Belki benim ricamla seni oraya yazdırırız." dedi.
49. Çocuk babasının dediğini duyunca çok sevindi.
50. Annemle babam bir gün pazara gidiyorlardı.
51. Babam anneme söylemiş.
52. Şu bizim oğlan sporcu olmak istiyordu, değil mi?
53. "Evet. Hatırlattığın iyi oldu" demiş, annesi.
54. Babam, "Gel, şuraya uğrayalım." demiş.
55. Akşamüstü annem ve babam "Sana mutlu bir haberimiz var." dedi, bana.
56. "Evet, cumartesi günü gideceksin" dedi, bana.
57. Ben bu duruma çok sevindim.
58. Sabırsızlıkla futbola gitmek için can atıyordum.
59. Bir gün Ahmet abimgilin oradan bisikleti hızlandıracaktım.
60. Salıverdim bisikleti.
61. O sırada yukarıdan bir taksi geliyordu.
62. Taksiyi görememiştim.
63. Sesini de duyamamıştım.
64. (ve) salıverdim
65. Arabaya çarpıldım.

66. Bisikletimin ön tekeri yamuldu.
67. (ve) yere düştüm.
68. Eve gittim.
69. Anneme anlattım.
70. Bisikletim yolda kalmıştı.
71. Sabahleyin de hastaneye gittik.
72. Doktor beni hastaneye yatırmıştı.
73. Elime serum taktılar hemřireler.
74. (ve) üç- dört řiře serum verdiler.
75. (ve) taktılar.
76. Sonra da bir haftaya kadar hastanede kalmıştım.
77. Hastaneden çıkıyorduk.
78. Hemřirelerin yanına gidip serumu çıkarttık.
79. (ve) ařađıda bekliyordu, arabada.
80. Arabaya bindik.
81. (ve) bizi eve götürdü.
82. Sonra da babam iř yerine gitti.
83. Bizim eve arkadaşlarım geçmiş olsuna gelmişlerdi.
84. (ve) arkadaşlarımla oynadık.
85. Benim Fadime adında bir halam vardı.
86. Ben onu çok severdim.
87. şimdi de seviyorum.
88. Onun üç tane çocuğu vardı.
89. O zaman ben çok küçüktüm.
90. Halamın bir oğlu iki kızı vardı.
91. Oğlunun adı Ahmet Yasin
92. Bir kızının adı Eda
93. Öteki kızının adı Seda'ydı.
94. Onları da çok severdim.
95. Onlara gittiğimizde oyun oynatırlardı.
96. Bir gün onlara gitmiştik.
97. Yine onlar beni oynattılar.
98. Beni gezdirdiler.
99. Halam çay piřirmiřti.
100. İçtik.
101. Akşam olmuştu.
102. Annem, "Kalkalım" dedi.
103. Halam, "Biraz daha kalın." dedi.
104. Ama annem kabul etmedi.

105. Halam çok anlayışlı olduğu için annemin eve gitmesini ısrar etmeden kabul etti.
106. Biz eve geldik.
107. Sabah oldu.
108. Ne olduysa o zaman oldu.
109. Halamın çocukları okula gidiyorlardı.
110. Karşıdan karşıya geçerken arabalara dikkat etmemişler.
111. Oradan bir araba geçmiş.
112. Üçüne de çarpmış.
113. Kötü haber tez gelir, demişler ya.
114. Bir adam halama çocuklarına araba çarptığını söylemiş.
115. Halam çok üzülmüştü.
116. Biz de üzülmüştük.
117. Amcamın sünnetinde Armağan ve Aşlı diye arkadaşlarım ile kovalambaç oynuyorduk.
118. Oynarken düştüm.
119. Kırılmış cam parçası elimi kanattı.
120. Etine kadar yara açılmıştı.
121. Annem ve babamla eniştemin arabasını alarak hastaneye gittik.
122. Ben o zaman dört- beş yaşlarındaydım.
123. Olay Pazar günüydü.
124. Hastanede nöbetçi doktor bulduk.
125. Hemen annem ve babamla panik ile pansuman odasına gittik.
126. Elimin uyuşması için iğne yaptı, doktor.
127. Tendürdiyot yaptı.
128. (ve) iki dikiş attı.
129. Gaz bezi yaptı.
130. Elime sardı.
131. İğne vururken çok acıdı.
132. Doktor, babama, "Tendürdiyot, gaz bezi ve yara bandını her akşam değiştirin" dedi.
133. Elim geçince iki dikişi jilet ile elimden çıkardı.
134. Elim de çok acıdı.
135. Kuşadası'na gidiyorduk, yemek yemeye.
136. İlk önce gezecektik.
137. Geziyorduk.
138. Yanımızda halam ve Ahmet amcam vardı.
139. Halam giyeceklere bakarken ablam Bar Sokak'ına gitmek istiyordu.
140. Babama bunu söyledi.
141. Bunu söylerken ben de duydum.

142. Hemen ben söz aldım.
143. (ve) şöyle dedim.
144. "Baba, ben de geleyi mi?" dedim.
145. Babam, "İyi, tamam, gel." dedi.
146. (ve) Barlar Sokak'ına doğru yürüyorduk.
147. Barlar Sokak'ına geldik.
148. Barlar Sokak'ında çok ses vardı.
149. İnsanlar saçlı başlıydı.
150. Ablam yanına, sağına, soluna bakıp duruyordu.
151. Barlar Sokak'ından çıkıp halamgilin yanına gittik.
152. Geziyorduk.
153. Halam giysilere daha hala bakıyordu.
154. Ahmet amcam "Hadi!" dedi.
155. Halam bırakıp gezmeye başladı.
156. Biz onun arkasından gidiyorduk.
157. Garsona söyleyip güzel bir yer ayırttı.
158. Babam bizim yanımıza gelip "Hadi gelin, şu restorantta yer ayırttum. Gelin hadi!" dedi.
159. Yemeğimizi yedik.
160. Yine geziyorduk.
161. Arabaya doğru gidiyorduk.
162. Yanımızdan beş köpek geçiyordu.
163. Ablam baktı, köpeğe.
164. Köpekler havlamaya başladı.
165. Ben kaçtım.
166. Ablam babamı ittirip kaçtı.
167. Babam köpeklerin arasında kaldı.
168. (ve) sonra köpekler gitti.
169. Arabaya bindik.
170. Siteye gittik.
171. Halam davetiye verdiğinde hiç oraya gideceğim aklıma gelmemişti.
172. Sadece anneannem, dedem ve ben gidecektik.
173. Anneannem bana Manisa'ya gideceğimizi iki gün önceden söyledi.
174. Manisa'ya halamın oğlunun sünnetine gidiyorduk.
175. Heyecanımdan eve gider gitmez çantamı hazırladım.
176. İki gün sonra anneannem bana telefon etti.
177. "Baban seni on bir gibi bize getirsin. Gece saat dörtte tren ile gideceğiz." dedi.
178. Gece saat on bir buçuk gibi orada olduk.
179. Dedem ile bakkala gidip yolculuk için yiyecek aldık.

180. Eve gidince uyumuş kalmışım.
181. Saat üç buçuk gibi anneannem beni uyandırdı.
182. Dayım bizi arabaya bindirip gara götürdü.
183. On beş dakika da orada bekledikten sonra trenimiz geldi.
184. Trene bindik.
185. Trenini içi tıklım tıklım doluydu.
186. Tren Diyarbakır'dan geliyormuş
187. (ve) on beş gündür yoldaymış.
188. Trende görevli bir adam bize oturmamız için yer gösterdi.
189. Burası küçücük bir oda gibiydi.
190. Tam altı tane koltuk vardı.
191. Bu koltukların dördünde başka insanlar oturuyordu.
192. İki koltuk bize kalmıştı.
193. Benim hiç uykum yoktu.
194. Anneannem ile dedem ve ben tren içinde gezindik.
195. Bizim odada oturan bir kız vardı.
196. Adı Sinem imiş.
197. İkimiz arkadaş olduk.
198. Oyunlar oynadık.
199. Sabah yedide Manisa'ya indik.
200. Manisa'dan Soma'ya gitmek için otobüs durağına gittik.
201. Soma yolculuğu çok uzun sürdü.
202. Manisa'dan Soma'ya gidince otobüs durağından dedem eniştemin arkadaşını aradı.
203. O bizi araba ile alıp eve götürdü.
204. O gece bir camide kına gecesi yaptılar.
205. Bir kadın yasin okudu.
206. Kınayı yaptıktan sonra eve gidip uyudum.
207. Ertesi gün sünnet idi.
208. Nişanlığımı giydim.
209. Sabah evin bahçesinde kahvaltı yaptık.
210. Sonra sünnet çocuğunu araba ile gezdirdiler.
211. Daha sonra atın üzerine oturup altın taktılar.
212. Sonra çocuk sünnet oldu.
213. Biz Gediz'in Çeltikçi Köyü arabasına binip Uşak'a geldik.
214. Her şeye rağmen sabah erken başlayan yolculuğuyla, yeni tanıştığımız insanlarla, bildiğimiz sünnet düğünleri dışında, her şeyiyle güzel bir amydi.
215. Sabah kalktık.
216. Pikniğe gidecektik.

217. Götüreceğimiz eşyaları hazırladıktan sonra arabamıza binip gittik.
218. Piknik alanına vardık.
219. Ben salıncak kurdum.
220. Daha sonra top oynadık.
221. Çamlıkta biraz dersimi yaptım.
222. Mangal yaptık.
223. Yemeğimizi yedik.
224. Biraz uzakta çeşme vardı.
225. Oradan su doldurduk.
226. Piknik yaptığımız yere gelince ben ve abim sıra ile salıncak bindik.
227. Annemler de bu arada namaz kılıyorlardı.
228. Annemler namaz kıldıktan sonra ip hopladık.
229. Çam ağaçlarının yaptıklarından zincir yaptık.
230. Daha sonra annemle abim babamın yardımında boş bir alanda araba sürdüler.
231. Ben bu arada korku içinde yaşıyordum.
232. Saat 19.00 gibiydi.
233. Hava kararmıştı.
234. Gelirken Huzur Park'a döndük.
235. Huzur Park'ın biraz ilerisinde heykeller vardı.
236. Onları gördüm.
237. Daha sonra evimize geldik.
238. Çantamı kontrol ettim.
239. Dişlerimi fırçaladım.
240. (ve) yattım.
241. Bu gün çok güzel bir gündü.
242. Tatile Ege Bölgesi'nin en güzel yerlerinden olan Ürkmez'in Deniz Atı tatil köyüne gittik.
243. Annem, babam ve kardeşim yolda gördüğümüz güzel yerlerde durup fotoğraf çekildik.
244. Tatil köyü ağaçların içinde tek katlı evlerden oluşuyordu.
245. Bir gün yemek yemeye giderken sincap gördük.
246. Sincap çok güzeldi.
247. Çok tathıydı.
248. Yakalamaya çalıştık.
249. Ama yakalayamadık.
250. Tatilde dört gün kaldık.
251. Tatilde iken havuz ve denizde yüzdük.
252. Kumsalda ben Tuğba'yı kuma gömdüm.
253. Havuzda fotoğraf çekildik.
254. Babam yarışmalara katıldı.

255. Tatilde çok eğlendik.
256. Eve gelince kumsal eşyalarımı yıkadık.
257. Hepimiz teker teker yıkandık.
258. Sabah kalktığımda çok mutluydum.
259. Çünkü bir tanıdığımızın köyüne gidecektik.
260. Kahvaltımızı yaptıktan sonra hazırlandık.
261. (ve) köye gittik.
262. Köye vardığımızda İbrahim amcanın traktörüne çocuklar, arabaya da büyükler bindi.
263. Tam dört aile vardı
264. İbrahim amca beni dağlık bir alana getirdi.
265. Biz hemen traktörden inip annemlerin yanına gittik.
266. Anneler böğürtlen yiyorlardı.
267. Biz de yemeye başladık.
268. Sonra bir masanın üstüne anneler ne yiyeceksek onlardan koydu.
269. Bay ve bayanlar masası ayrıydı.
270. Anneler masaya oturduktan sonra servisi baylar yapmaya başladı.
271. Ablam ve arkadaşları dağa çıkmaya çalıştılar.
272. Az da olsa çıkabilmişler.
273. Çıkarken bir kaplumbağa görmüşler.
274. Kaplumbağayla biraz oynadıktan sonra inerlerken ayaklarına diken batmış.
275. Ben de babamın arkadaşımın oğluyla dağa çıkmaya çalıştım.
276. Ama her seferinde yuvarlanıp yere düşüyordum.
277. İbrahim amcanın oğlu bana olta yaptı.
278. Küçük bir dere vardı.
279. Derenin içinde kurbağalar ve balıklar yüzyordu.
280. Balık tutmaya başladık.
281. Neredeyse zehirli balığı tutuyordum.
282. Biz balık tutarken ablam ve arkadaşları okey oynuyorlardı.
283. Ben de balık tutmayı bırakıp ablamlara bakmaya başladım.
284. Okey oyunundan hiçbir şey anlamasam da okey taşlarıyla oynuyordum.
285. Canım sıkılmaya başlamıştı.
286. Derenin yanına gittiğimde üç şişede bir sürü balık vardı.
287. Balıkların kaç tane olduklarını saymak için şişelerin yanına yaklaştım.
288. Saydım
289. (ve) tam on bir tane balık vardı.
290. Ama babam bir balığı tutarken öldürmüş.
291. Sonra babam balıkları pişirdi.

292. Ablam, kardeşim herkes balık yerken ben yemedim.
293. Çünkü bahği çok sevmiyordum.
294. Karnımız doymuştu.
295. Biraz da dinlenmişim.
296. Artık topla oynamanın zamanı gelmişti.
297. Hep beraber fazla uzağa gitmeden boş bir alan bulduk.
298. (ve) voleybol oynamaya başladık.
299. Bu sırada zaman geçiyor(du)
300. (ve) hava kararmaya başlıyordu.
301. Biz oyunumuzu oynarken anneler, babalar toplanmaya başladılar.
302. Biz de biraz yardım ettik.
303. Yine traktörle gittik.
304. Hava karamış(tı)
305. Biz evimize varmıştık.
306. O günüm de çok güzel günlerimden bir tanesi olmuştu.
307. (ve) o günü hiç unutmuyacağım kendi kendime söz verdim.
308. Ben sarı uzun saçlı, kara gözlü, ince uzun, on yaşlarında bir kız çocuğuyum.
309. Önceleri zayıf narin bir çocuktum.
310. Bu yıl gelişerek hem güçlendim
311. Hem vücutça çok geliştim.
312. Bu durum beni çok mutlu etti.
313. Artık çoğu şeyi daha kolay yapıp başarabiliyorum.
314. Yapacağım işleri başardığımda çok seviyorum.
315. Dünyaya geldiğimde çevremde olup bitenden habersiz ufacak bir bebekmişim.
316. Gün gün büyüyüp gelişmişim.
317. Tabii ki ablamın buna katkılarını unutmamam gerek.
318. Büyüyüp etrafımda olup bitenleri anlamaya başladığımda her şey beni şaşırtmaya, korkutmaya başladı.
319. Sokaktaki kedi, köpekten; böcekten, kuştan bile korkuyordum.
320. Tanımadığım insanlar beni ürkütüyordu.
321. Zamanla annemin, babamın, ablamın destekleriyle büyüdüm.
322. Korktuğum kuşları sevmeye başladım.
323. Hatta kuşlar gibi uçabilmek, hür olabilmek ne güzel bir şey diye düşünmeye başladım.
324. Korkularım çok normaldi belki!
325. Her şeyle yeni tanışıyordum.
326. Yaşadıkça çevremdeki varlıklara alışmaya başlamıştım.
327. Artık büyüyordum.
328. Kendimi, ailemi, hayvanları seviyor(dum).

329. Onlar için hep iyi şeyler istiyordum.
330. Ailemin özellikle ablamın hep yanımda olmasını istiyordum.
331. Onlara çok değer veriyorum.
332. Ablam kardeş istediği için böyle bir aileye sahip oldum.
333. Bunun için çok mutluyum.
334. Şubat ayındaydık.
335. Karneleri almıştık.
336. Babamla annem hem biraz kafa dinlemek hem de karne hediyesi diye Ilıca'ya gitmek için hazırlanıyorlardı.
337. Canımın sıkılacağını düşünmüştüm.
338. Ama hiç de öyle olmadı.
339. Çok eğlendik.
340. Hatta orada kalmayı bile düşündüm.
341. Kardeşimle arabaya hızlı bir şekilde atladık.
342. Ilıca yolu bana bayağı uzak geldi.
343. Neyse ki yarım saat sonra oradaydık.
344. İçeri dalar dalmaz babama havuza gitmek istediğimi söyledim.
345. Babam hemen olamayacağını söyledi.
346. Bir saat geçti.
347. Ama ben heyecandan öldüm.
348. Babamın dediği gibi yerleştikten sonra havuza gittik.
349. O kadar güzeldi ki
350. Sıcacık suya girip çıkıyordum.
351. Dışarı buz gibiydi.
352. Ama ben üşümüyordum.
353. Akşam olmuştu.
354. Eve döndük.
355. Kardeşimle evimizdeki banyoya girdik.
356. Onunla oynamak çok güzeldi.
357. Biraz sonra kardeşim su istedi.
358. Anneme kardeşim su istiyor diye seslendim.
359. Annem suyu getirdi.
360. Kardeşime uzattı.
361. Kardeşim suyu içer içmez cam bardağı kafama fırlattı.
362. Kafam öyle bir şişmişti ki
363. Galiba karne hediyesi vermişti bana.
364. Şişlik inmişti inmesine de
365. Kardeşime attığım tokatı hala unutamıyorum.
366. Canımın acısıyla öyle bir vurdu ki

367. Ondan özür diledim.
368. Fakat galiba anlamadı.
369. Ne olursa olsun bundan sonra kardeşime asla vurmayaçağım, dedim.
370. Pazar günü saat 14.30'da pikniğe gittik.
371. Orada eniştemgil de vardı.
372. Eşyaları arabadan çıkardık.
373. Halıyı serdik.
374. Yengem çay yaptı.
375. Biz top oynadık.
376. Annemgil çay içtiler.
377. Sonra annem ile babam geldi.
378. Onlar da çay içtiler.
379. Biz oyunumuza devam ettik.
380. Daha sonra eniştemin ablasıgil geldiler.
381. Hep birlikte oyun oynadık.
382. Annemgil yürüyüş yaptılar.
383. Bizde su bitmiş.
384. Ben, Seher ablam, Özge ablam ve Derya ablam su doldurmaya gittik.
385. Gelirken yolda Alime halamı gördük.
386. Annem biraz konuştu.
387. (ve) piknik yerimize gittik.
388. Sonra dayımgil geldiler.
389. Fatmagül ile oyun oynadık.
390. Sonra hep birlikte voleybol oynadık.
391. Anneannemgiller de geldiler.
392. Annemgil mangal yaptılar.
393. Biz kızlar yerde yedik.
394. Sonra yanı başımızda bir piknikçi vardı.
395. Onun bir kızı vardı.
396. Adı Şeyma idi.
397. Birlikte ip atladık.
398. Sonra yediklerimizi eritmek için yürüyerek "Uşak Kent Ormanı" na gittik.
399. Gözetleme kulübesine çıktık.
400. Parka gittik.
401. Orda oynadık.
402. Sonra piknik yerine gittik.
403. Çay içtik.
404. Babam küçük televizyon almıştı.

405. Onlar maça baktılar.
406. Sonra eşyaları toplayıp saat 22.00'da eve geldik.
407. Eşyaları yukarıya taşıdık.
408. Sonra banyo edip yattık.

23 NİSAN İLKÖĞRETİM OKULU

409. Tarih nedir, bilir misiniz?
410. Peki öğrenmek ister misiniz?
411. Bu sorulara cevap verecekseniz okumalısınız.
412. Okumak kadar güzel bir şey yoktur.
413. Her insan okumalı.
414. Çünkü okumazsak hiçbir şey öğrenemeyiz.
415. Herkes bizimle alay eder.
416. Ben size bunları söyledim.
417. Peki ya şimdi okumak ister misiniz?
418. Annem benim her şeyim.
419. Camm
420. Ciğerim
421. Dünyadaki tek şeyim.
422. Annem benim meleğimdir
423. Ben annemi çok severim.
424. Anneler herkes için önemlidir.
425. Çünkü annemiz bizi büyütür.
426. Besler.
427. Bütün sıkıntılarımızı paylaşır.
428. Bizi ak sütü ile besler.
429. Bizim babamız yanımızda olmadığında başucumuzda olur.
430. .Geceleri ateşlendiğimizde bizim için üzülür.
431. Bize şuruplarımızı içirir.
432. Yani anneler herkes için önemlidir.
433. Ben babamı çok severim.
434. Nedenini şimdi anlatayım.
435.Çünkü babam bu zamana kadar ne istediysem almıştır.
436. Babamla bir gün pazara gitmiştik.
437. Yerde 20 milyon para bulmuştuk.
438. O parayı Uşak aşevine götürmüştük.
439. Baba seni çok seviyorum.
440. Kimisi için tatil bir kurtuluştur.
441. Bütün sene çalıştıktan sonra tatile atarlar kendilerini

442. Rahatlarlar
443. Kimisi için de üzüntüdür.
444. Arkadaşlarından ayrılırlar.
445. Bütün sene onlarla olunca ve sonra ayrılınca içlerini hüznün kaplar.
446. Kimisi için de tatil zorluktur.
447. Çalışmak zorundadır.
448. Maddi durumları yüzünden çalışırlar.
449. Arkadaşlar ben tatil hakkında şunları düşünüyor.
450. Tatilde akrabalarla buluşulur.
451. Eğlenilir.
452. Ben tatilde bol bol oynamayı ve ders çalışmayı planlıyorum.
453. Ne olursa olsun
454. Tatile girmek çok güzeldir.
455. Bütün çocuklar annelerini sever
456. (ve) sayar.
457. Çünkü cennet annelerin ayağının altındadır.
458. Annelerimiz bizi dövse de sevsen de annelerimizi sevmeliyiz.
459. Annelerimize karşı gelmemeliyiz.
460. Ben annemi severim.
461. (ve) sayarım.
462. Bütün anneler çocuklarını sever
463. (ve) korur.
464. Bütün anneler çocuklarının büyük adam olması için dua eder.
465. Çocuklar annelerini sevmeli
466. Anneler de çocuklarını severler.
467. Anneler sen doğunca sana bakar
468. Baş ucunda bekler
469. Başını okşar
470. Akşamlara kadar bekler
471. Hiç uyumaz.
472. Ben o yüzden annemi çok seviyorum.
473. Bu gün bir kitap aldım.
474. (ve) okudum.
475. Çok güzeldi.
476. Adı Alice Düşler Ülkesinde idi.
477. Kahramanları çok fazlaydı.
478. Hikayedeki Alice'nin başına dili yüzünden gelmedik kalmamıştı.
479. Yani dil başımıza çok şeyler açar.
480. Bize hem iyilik yaptırır.

481. Hem de kavgalar açar.
482. Her canlının bir dili vardır.
483. Bazıları İngilizce bazıları Fransızca bazıları ise İtalyanca konuşur.
484. Bunlar yabancı dillerdir.
485. Birinci paragrafta dediğimiz gibi dil bizim başımıza çok şeyler açar.
486. Bazenleri güleriz.
487. Bazı zamanlar da üzülüp ağlarız.
488. Dilimiz çok önemlidir.
489. Her şey dilimize bağlıdır.
490. Kötü bir şey söylesek karşımızdakine karşılığında kötü bir şey buluruz.
491. Ama iyi bir şey söylediğimizde karşılığında iyilik buluruz.
492. Bizim dilimiz olmasa hayatımızdan sıkılırız.
493. İçimizdekini açıklayamayız.
494. Sinir oluruz.
495. Dil olduğu için konuşuyoruz.
496. Düşünüyoruz.
497. İşte bu yüzden dil önemlidir.
498. Her şeyi dilimizle yaparız.
499. Dilimiz önemlidir.
500. Kötü bir durumdayken dilimizle kurtuluruz.
501. İyi bir durumdayken dilimizle kötü duruma geçeriz.
502. Canlılardan ilk insanlardan başlayalım
503. İnsanlar ikiye ayrılır.
504. Bunu sakın komik bulmayın
505. Bu gerçektir.
506. İnsanın iyisi de olur kötüsü de
507. Bunun için size bir uyarım var.
508. Arkadaşlarımızı iyi tanımalıyız.
509. Tabi ki konuşacağız
510. Ama yakın arkadaş olmayacağız.
511. Biraz da bitkilerden bahsedelim.
512. Arkadaşlar bitkiler de bir canlıdır.
513. Onları koparmamaya özen gösterelim.
514. Çiçek dalında güzeldir.
515. Lütfen ağaçları da kesmeyelim.
516. Ağaçların birçok yararı vardır.
517. Örneğin bizi doğal afetlerden korur.
518. Doğayı güzelleştirir.

519. Şimdi de hayvanlardan bahsedelim.
520. Hayvanlar aleminde karada, suda ve buzullarda yaşayan hayvanlar vardır.
521. Ama buzullarda yaşayanların pek şansı yok.
522. Çünkü buzullar eriyor.
523. Bunun için hayvanlar ölebilir.
524. Suda yaşayan hayvanların da pek şansı yok.
525. Çünkü her yer kuraklık olacakmış.
526. Hayvanlar o zaman da ölür.
527. Ashnda hiçbir canlının şansı yok.
528. Her yer kuraklık olacak.
529. Canlıların suya ihtiyacı vardır.
530. Orman dünyanın en güzel yeridir.
531. Onun özellikleri anlatmakla bitmez.
532. Senin içinde yemyeşil bir dünya var.
533. Senin değerini hiç kimse bilmiyor.
534. Senin içine girince sanki cennette sanıyorum kendimi.
535. Ormanım keşke senin değerini herkes bilse.
536. Senin özelliklerinin hepsi çok önemlidir.
537. Ormanın özelliklerini bilmeyen adama bilen adam özellikleri söylese bilmeyen adam artık ormanın içindeki güzellikleri herkese anlatır.
538. Hayvanlar ne güzeldir.
539. Onlar çok sevimlidir.
540. Hayvanlara vurmamalıyız.
541. Onları kesmemeliyiz.
542. Çok sevimlidir hayvanlar.
543. Onlar olmasa et de olmaz
544. Süt de olmaz
545. Hele hele koyun ne güzeldir.
546. İnsanlar düşünen, gülen hatta birçok şeyle mutlu olan olağanüstü canlılardır.
547. Hatta bazı insanlar cani ve kötüdür.
548. Hatta bazıları var ki
549. Parası olduğu halde hiç utanmadan dilencilik yapar.
550. Yine de bazı insanlar vardır ki
551. Çok iyi kalplidir.
552. Annemize telefon eder.
553. Çocuğunuz bende, der
554. Böyle insanlara güvenmeliyiz.
555. Çevremizde çeşitli hayvanlar bulunur.
556. Örneğin; kedi, köpek gibi canlılar vardır.

557. Bu canlılara zarar vermemeliyiz.
558. Hayvanları sevmeliyiz.
559. Hayvanları korkutmamalıyız.
560. Hayvanlara hep şefkat gösterirsek hayvanlar da bizi sever.
561. Sevgi, şefkat hayvanlar ve bizim için çok önemlidir.
562. İnsanlar birer canlıdır.
563. İnsanlara da zarar vermemeliyiz.
564. İnsanları da çok sevmeliyiz.
565. İnsanlar deyince aklımıza ne gelir?
566. Canlı oldukları gelir.
567. Bitkiler de birer canlıdır.
568. Ormanlarda birçok ağaç yaşar.
569. Ormanlardaki ağaçları kesiyorlar.
570. Ateş yakıp gidiyorlar.
571. Yangın çıkartıyorlar.
572. Çevremizde çeşitli canlılar bulunur.
573. Çevremize zarar vermemeliyiz.
574. Yerlere çöp atmamalıyız.
575. Yerlere tükürmemeliyiz.
576. İnsanları sevmeliyiz.
577. İnsanlar birbirine benzemezler.
578. Farklı huyları vardır.
579. İnsanların ortak özellikleri vardır.
580. Doğarlar.
581. Beslenirler
582. Büyürler
583. Çoğalırlar
584. Solunum yaparlar
585. Boşaltım yaparlar
586. (ve) ölürler.
587. Bu her insanın ortak özelliğidir.
588. Her insanın yüzü ve görünüşü mutlak farklıdır.
589. İnsanlar ayrı evlerde yaşarlar.
590. İki insan birbirini severse bir arada yaşamaya karar verirse bu iki insan evlenir.
591. İki insanın evlenmesiyle aile oluşur.
592. Bu ailenin çocukları olur
593. (ve) böylece ülkemizde insan sayısı gittikçe artmaya başlar.
594. Doğan çocuklar büyür
595. Gelişir

596. (ve) evlenme çağına gelir.
597. Bu durumda insan sayısı çoğalır.
598. Her insan evlenir.
599. Bazı ülkelerde insan sayısı gittikçe çoğalmaya başladığı için o ülke insan geçimini sağlayamaz.
600. Bazı insanların geçimi çok zordur.
601. (ve) o aile gittikçe azalır.
602. İnsan deyince aklımıza ne gelir?
603. İnsanlar birbirlerine benzemezler.
604. Sade ikizler benzer.
605. Çünkü ikizler aynı anneden doğmadır.
606. Çoğu anneler çocukları ikiz diye aynı giysileri aynı şeyleri alırlar.
607. Bazı şehirlerde hatta her şehirde kapkaççılık, hırsızlık, dilencilik vardır.
608. İnsanların ortak özellikleri vardır.
609. Aynı hayvanlar gibi insanlar da doğar.
610. Büyür.
611. Beslenir.
612. Ürer.
613. Ölüyor.
614. Bazı insanlar dürüst, güvenilir, iyi, tatlı huylu değildir.
615. Bazı insanlar aksine çok iyidir.
616. Canlılar aynen insanlar gibidir.
617. Canlıların da insanlar gibi ortak özelliği vardır.
618. Eğer canlılara şefkat göstermezsek bizi sevmezler.
619. Bizden uzaklaşmaya çalışırlar.
620. Mesela evimize bir köpek aldık.
621. Ona bakmalıyız.
622. İhtiyaçlarını görüp gezdirmeliyiz.
623. (veya) hayvan tekmeleyip döversek bizi hiç sevmezler.
624. Onlar bizler gibi canlılardır.

GAZİ MUSTAFA KEMAL İLKÖĞRETİM OKULU

625. O zaman mevsimlerden yazdı.
626. Henüz tatile nereye gideceğimiz belli değildi.
627. Uşak'ta canım çok sıkılıyordu.
628. Sonra ablamın kursu için İzmir'e gidecektik.
629. Ablamın arkadaşları da gelecekti.
630. Bir ay kalacaktık, orada
631. Orada canımın istediği her şeyi yapacaktım.
632. Bol bol gezip eğlenecektim.

633. Sonunda İzmir'e gelmiştik.
634. Dediğim her şeyi yaptım, orada.
635. Kendime yeni kitaplar, yeni elbiseler aldım.
636. Oradan geldiğimiz günün ertesi sabahı yine canım sıkılıyordu.
637. Çünkü İzmir'e alışmıştım artık.
638. Tam öyle derken bir telefon geldi.
639. Arayan anneannemlermiş.
640. Pazar günü Didim'e gideceklermiş.
641. Beni de çağırıyorlardı.
642. Hemen anneme sordum.
643. İzin verince çok sevinmiştim.
644. Çünkü Didim'e ilk defa gidiyordum.
645. Yolculuk biraz sıkıcı ve uzun sürmüştü.
646. Ama oraya gidince ne çabuk geldim dedim, kendi kendime
647. Oradan da gelince okulların açılmasına az bir zaman kalmıştı.
648. (ve) kendi kendime soruyordum.
649. Tatil ne çabuk bitti.
650. Bir gün annemle beraber babamın muayenehanesine gitmiştik.
651. Ben pencereden bakıyordum.
652. Kaloriferin üstüne çıkmıştım.
653. (ve) yere düşmüştüm..
654. Kolumun üstüne düştüğüm için acı çekiyordum.
655. Babam ve hasta bakıcısı beni yerden kaldırdılar.
656. (ve) koluma baktılar.
657. Babam kolumun kırıldığını söyledi.
658. (ve) babamla hasta bakıcısı koluma karton sardılar.
659. Hemen hastaneye gittik.
660. Film çekildi.
661. (ve) kolum alçıya alındı.
662. Babam başka doktorla da görüşmüştü.
663. Koluma platin çivi çakılmasını konuşuyorlardı.
664. Grip olduğum için çivinin iyileştikten sonra ameliyatla takılmasını söylediler.
665. Eve geldik.
666. Bir hafta geçmişti.
667. Tekrar hastaneye geldik.
668. Beni sedyeye koyup ameliyathaneye götürdüler.
669. Babam beni ameliyathanede doktorlara bıraktı.
670. Sanıyorum beni iğneyle uyuttular.

671. Diğer kolumda serum takılıydı.
672. Ben onu çıkarmak istiyor(dum)
673. Hem de ağlıyordum.
674. Annem beni oyalamak için tekerlekli sandalyede gezdiriyordu.
675. Ertesi gün yengem beni ziyarete geldi.
676. Bana terlik getirmişti.
677. Hastaneden üç gün sonra çıkmıştık.
678. Kolumda iki çivi ve alçı vardı.
679. Bu yıl Dumlupınar gezisine gitmiştik.
680. Orada Atatürk'e ve savaşa ait anıtları Gözde ile dolaşıyorduk.
681. Birden diğer arkadaşlarımızın heyecanla toplam bir şeye baktıklarını gördük.
682. Orada herkesin bir yavru yılanı baktığını gördük.
683. Ben de ilk kez bir yılan görüyordum.
684. Uzaktan dikkatle inceledim.
685. Yeşil üzerinde ilginç desenler vardı.
686. Kıvrıla kıvrıla uzaklaştı.
687. O an korku, heyecan ve ürperti hepsini birden yaşamıştım.
688. İstanbul'da harika zaman geçirdim.
689. Dayımlarda kaldık.
690. İstanbul çok kalabalık ve tarihi bir şehir.
691. Hava sıcaktı.
692. Güneş gün boyunca etrafı ısıtıyordu.
693. Zamanımı tabii ki gezerek geçirdim.
694. Sultan Ahmet Camisi'ne gittik.
695. Orası çok güzel
696. (ve) büyüleyici
697. Haliç ve Minyatürk'e gittik.
698. Eminönü'nde balık ekmek yedik.
699. Çamlıca İstanbul'un harika yerlerindendi.
700. Piyerloti'de bir akşamüzeri Türk kahvesi içtik.
701. Bence herkes bu kenti gezmeli
702. Görmeli
703. Bir gün ablam, teyzem, ben, annem, kardeşim halamların yanına ılıcaya gittik.
704. Halamların oradaki otelde "Nur" halamlarla birlikteydik.
705. Orada küvet de olduğu için mayolarımızı alıp girdik.
706. Cubu cubu yüzdük.
707. Sonra halamla havuza gittik.
708. Ablamın arkadaşlık kurduğu birçok kız vardı orada.

709. Ablam da onlarla yüzdü.
710. Ben halam ve teyzem ile çocuk havuzunda simidimle yüzdüm.
711. Sonra Nur halama gittik.
712. Orada yemekler yedik.
713. Sezgi ablam, ablam, ben bir parka gittik.
714. Sonra teyzeme geçtik.
715. Eniştem olan Süleyman ve Orhan eniştem de oradaydı.
716. Oturup sohbet ettik.
717. Biz ablam, Sezgi ablam, ben ve kardeşim Beste odanın birinde oyun kurup oynadık.
718. Bu sene oraya bir kez daha gideceğiz.
719. Yaz tatilinde annem ve abimlerle birlikte Adana'ya anneannelerin yanına gitmiştik.
720. Orada üzücü bir anım olmuştu.
721. Bulduğumuz semtten biraz uzak bir mesafede Adana'nın piknik yapılan bir baraj gölü vardı.
722. Bir gün ben, annem, abimler ve teyzemler hep birlikte göle gidip piknik yapmaya karar verdik.
723. Orada otururken bir ara abim yanımdan sesice ayrılp habersizce uzaklaşıp bir yerlere gitmiş.
724. Annem bir süre sonra abimin yok olduğunu fark etti.
725. Birden "Eyvah! Miraç yok" deyip telaşla aramaya başladık.
726. Oraların bize yabancı olduğunu bildiğimiz için nereye gidebilir diye aramaya başladık.
727. Annem ağlamaya başladı.
728. O buraları bilmez, yoksa göle uçtu mu diye çıldırdık.
729. Abim yüzmeye de bilmiyordu.
730. Etrafımızdaki insanlar da bizimle birlikte onu aradılar.
731. Fakat bir hayli zaman geçti.
732. Bulamadık.
733. Aklımızdan geçen tek kötü düşünce göle düşmüş olabileceğiydi.
734. Annemin iki dizi üzerine çöküp feryat edişini görünce ben de ağlamaya başladım.
735. Çok korkmuştum.
736. Bu arada bir kalabalığın bize doğru geldiğini gördüm.
737. Baktım ki
738. Abim geliyor.
739. Hemen anneme "İşte abim geliyor." dedim.
740. Annem hemen koşup abime sarılıp ağladı.
741. Biraz da kızdı.
742. Bu yaşadığımız olay kabus gibiydi.
743. Bu olay bir anı olarak kaldı içimde.
744. Bir Pazar günüydü.
745. Gözlerimi açtım.

746. Açmamın sebebi annemin sesiydi.
747. Haydi çocuklar akşamdan kararlaştırdık.
748. Unuttunuz mu?
749. Pikniğe gideceğiz
750. Hazırlanmamız lazım.
751. Gecedен çok yorgundum.
752. Aslında hiç kalkmayı canım istemiyordu.
753. Ama gecedен pikniğe gideceğimizi biliyordum.
754. Bu yüzden heyecanla yatağımdan çıktım.
755. Ablam her zamanki gibi benden önce işe koyulmuştu bile.
756. Topumu ve gerekli eşyaları aldım.
757. Çok mutluydum.
758. Pazar günleri en çok sevdiğim şey ailemle pikniğe gitmektir.
759. Oradan babam: "Haydi biraz hızlı hareket edin, geç kalacağız." dedi.
760. Eşyaları toplayıp arabaya bindik.
761. Kamyonla gideceğimiz için kasaya doluştuk.
762. (ve) yola başladık.
763. Uzun bir süre sonra piknik yerine geldik.
764. Çocuklarla beraber çok eğleniyorduk.
765. Her yer yemyeşildi.
766. Sanki bir çizgi filmin içine girmiş gibiydim.
767. Oyunlar oynadık.
768. O günkü keyfimi kimse bozamaz sanıyordum.
769. Birden hava karardı.
770. (ve) yağmur yağmaya başladı.
771. Önce önemsemedik.
772. Mangal yakmaya devam ettik.
773. Ama dinmedi.
774. (ve) şiddetlendi.
775. (ve) hemen kamyona bindik.
776. Üzerimize pis battaniyeyi örttük.
777. Babam kafasına bir şey bağladı.
778. (ve) "Allah kahretsin!" diye bağırdı.
779. Mahsur kaldık.
780. İki saat yolda yürüdük.
781. (ve) bir traktöre bindik.
782. Oradan köye gittik.
783. Köyde kıyafetlerimiz kuruyuncaya kadar onların kıyafetlerini giydik.

784. Yemek yedik.
785. Hiç unutmuyorum.
786. Ablam çok ağlamıştı o gün
787. “Böyle köylü kızı mı olacağım?” demişti.
788. (ve) sonra babam otobüs ayarladı.
789. (ve) eve döndük
790. O gece eve çok geç dönebildik.
791. Çok yorgunduk.
792. Bu pikniği hiç unutmayacağım.
793. Pazar günleri ne zaman yağmur yağsa, hep o piknik ve ıslanışımız aklıma gelir.
794. Ama yine de o günü hep güzel, tatlı bir anı olarak hatırlarım.
795. Ne zaman pikniğe gitsek içimden tekrar öyle olur mu diye korkarım.
796. Yıl 2003
797. Ben ve ailem pikniğe gitmiştik.
798. (ve) babam bana piknikte salıncak yapmıştı.
799. Ben sallanıyordum ki
800. Hızlandım
801. Yere düştüm.
802. (ve) üzerime dikenler battı.
803. Annem hemen hastaneyi aradı.
804. (ve) ambulansla hastaneye gittik.
805. Düşerken kolumu kırdım.
806. Kolum alçıya alındı.
807. Annem çok telaş etti.
808. Bir hafta hastanede yattım.
809. Annemi seviyorum
810. (ve) anneme yazdığım şiirlerden birini söylemek istiyorum.
811. Ben küçükken bizim oturma odasında uyuyakalmışım.
812. Annem beni yatırmaya götürmüş.
813. Ben de pijamasız yatamam.
814. Odam da dağınık.
815. Tam pijamayı alacağım derken başka bir kazak almışım.
816. Pijamamın altı diye sokmaya çalışmışım.
817. Düz kot pantolonu tersine çevirmişim.
818. Vakit kışa yeni giriyor.
819. O soğukta pijamanın üstü diye kısa kolluyu giymişim.
820. Onunla yatmışım.
821. Aman gece ne bu soğuk diyorum.
822. Sabah kalkınca annem her şeyi anlattı.

823. Herkes gülmeye başladı.
824. O anı bir daha unutamayacağım.
825. Annem benim için dünyada bulunan en değerli varlıktır.
826. Beni dünyaya getiren anneme ne kadar teşekkür etsem azdır.
827. (Ben-G.Ö) Beni büyütüp okula gönderen, derslerime yardım eden annemi her şeyden çok seviyorum.
828. Annem işe gittiğinde onu göremediğim için çok üzülüyorum.
829. Annemi çok özliyorum.
830. Her yanımda bana karşı çıkıyor.
831. Ama biliyorum ki
832. Annem dünyanın en iyi annesi benim için.
833. Sevinçlerini, üzüntülerini benimle paylaşır.
834. Annem birinci sınıfta her ders sonu, her teneffüs yamma gelir(di)
835. Dersin başlangıcına kadar yanımda kalırdı.
836. Annemi kaybetmek benim bütün dünyamı yıkar.
837. Çünkü annemi her şeyden ama her şeyden çok seviyorum.
838. Annemi okul çıkışları akşamdan akşama görüyorum.
839. Tatil günleri annemle işe gitmediği zamanlar birlikte oluyoruz.
840. Annem gerçekten dünyada benim için çok önemli.
841. Bu sözleri bütün dünyaya bağırarak söylemek istiyorum.
842. Her yere “ Annemi çok seviyorum” yazmak istiyorum.
843. Annemi kaybetmemek için her şeyimi verirdim.
844. Sanıyorum ki
845. Annem de benim için aynı şeyleri düşünüyor.
846. Cennet annelerin ayağının altındadır.
847. Biz annem ile İzmir’e gitmiştik.
848. Orada geziyorduk.
849. Sonra Kemeraltı’na gittik.
850. Neyse durağa vardık.
851. Sonra otobüs gelmedi.
852. Yarım saat sonra geldi.
853. Bindik.
854. Garağa gittik.
855. Garağdan otobüse binerek Uşak’a geldik.
856. Eve geldik.
857. Eşyalarımızı bıraktık.
858. Dükkâna gittik.
859. Oraya fare girmiş.
860. Fareyi kovalayamadık.

861. Koltuğun arkasında duruyordu.
862. En sonunda sopayı alıp fareyi öldürdük.
863. Sen de bize bazen kızyorsun.
864. Ama ben de onlara aldırılmıyorum annecim
865. Annecim seni çok seviyorum.
866. Sen olmasaydın ben bu dünyada olamazdım.
867. Bana doğruyu yanlış öğretene sensin annem.
868. Beni besleyen beni büyüten hep sensin annem
869. Benim için canımı feda eden, karnım acıktığı zaman kendine değil bana yediren hep sensin annem.
870. Üzüldüğün bir durum olduğunda bize belli etmezsin.
871. Ama biz senin üzüldüğünü biliyoruz.
872. Karda kışta beni sıcak tutmaya çalışan hep ama hep sensin annem.
873. Senin mutlu olduğun zaman ben de mutlu oluyorum.
874. Ama sen mutsuz olduğun zaman içimden ağlamak geliyor.
875. Ama sana belli etmeden gizlice bir köşede ağlıyorum canım annem.
876. Bize hediyeler alıp bizi mutlu eden sensin annem.
877. Annecim senden ayrı kaldığım zaman senin değerini anlıyorum, sensiz yapamayacağımı, sensiz mutlu olamayacağımı
878. Benim yaşam koşulum sensin anne.
879. Sen hayatımda olmasaydın bu dünyanın en kötü, en üzgün çocuğu ben olurum.
880. Ama sen benim hayatımda olduğun için ben çok mutlu olurum.
881. Biliyorum.
882. Biraz yaramazlık yapıyorum.
883. Ama sen beni sevdiğin için bunların tümüne aldırılmıyorsun bile
884. (Ben-G.Ö) Benim canım annem seni çok seviyorum.
885. Anneler gününde anneyseniz anne olarak ilgi bekliyorsunuz.
886. Çocuksanız annenize yöneliyorsunuz.
887. Hem anne hem çocuksanız en mutlu siz oluyorsunuz.
888. (Ben-G.Ö) Her yeni yaşımı anneler günü ile kutlayan anneciğimin kanatları altında hep onun küçük oğlu olmaktan mutluluk duyuyorum.
889. Çocuklar anneler için kaç yaşında olurlarsa olsunlar çocuk.
890. Anneler de çocukları için kaç yaşında olurlarsa olsunlar sığınacak güvenli bir yer.
891. Bu güzel ilişkinin tadına varmak için bence en önemli olan şey armağandan çok ikili ilişkinin kalitesidir.
892. Çocukluğun kalitesi iyi bakılmış, iyi beslenmiş, iyi yetiştirilmiş, okutulmuş, büyütülmüş özenli anneler sayesinde olur.
893. Hayatımın en güzel insanı annemdir.
894. Beni büyütüp güzel bir hayat yaşamam için elinden geleni hep yapmıştır.
895. İşte bu yüzden sadece ben değil, bütün çocuklar hatta büyükler annelerine bir yaşam borçludur.

896. Ama ne yaparsak yapalım bu borcumuz asla ödenmez.
897. Çünkü anneler hep iyilik için çalışırlar.
898. Benim annem yeri gelir dünyanın en iyi annesi olur, yeri gelir dünyaların en komik insanı.
899. Bu yüzden ben annemi çok seviyorum.
900. Annem benim bu dünyadaki tek varlığımdır.
901. Çok sevdiğim bir atasözünde anneler için şöyle söylüyor.
902. Tanrı her an her yerde olamayacağı için anneleri yaratmıştır.

UĞUR SERDAROĞLU İLKÖĞRETİM OKULU

903. Ailede anne, baba, çocuk vardır.
904. Küçük büyükleri sayar.
905. (ve) sever.
906. Küçükler büyüklere saygılı olmalıdır.
907. Küçükler büyüklere örnek olur.
908. Hepimiz aynı çatı altında büyürüz.
909. Toplumda uymamız gereken kuralları bize ilk kez ailemiz öğretir.
910. Günümüzde aile bir kadınla bir erkeğin karşılıklı anlaşarak evlenmesiyle oluşur.
911. Evlilik nikâh sözleşmesine dayanır.
912. Aile toplum açısından çok önemlidir.
913. Çünkü aile toplumun devamını sağlar.
914. Yasalarımız tek eşle evliliği kabul eder.
915. Toplumun varlığını sürdürebilmesi için ona yeni ürünlerin katılması gerekir.
916. Aile anne, baba, çocuklardan oluşan küçük fakat kuvvetli, bağları sağlam bir topluluktur.
917. Ailede sevgi, saygı; düzen, dayanışmaya dayanan, topluma bağlı olan küçük bir bağlıdır.
918. Ailem; babam, annem, ben ve iki kız kardeşimden oluşan bir ailedir.
919. Annem ise ev işlerini yapmaya yükümlü bir insandır.
920. Büyük ablam hasta olduğundan dolayı devamlı evde bakıma ihtiyacı olan bir kişidir.
921. Ortanca ablam ise lise son sınıfta okumaktadır.
922. Dersleri çok iyidir.
923. Bu sene üniversite imtihanlarına katılacaktır.
924. İnşallah başarmasını bekliyoruz.
925. Ben ise Uğur Serdaroğlu İlköğretim Okulu'nda 4. sınıfta okumaktayım.
926. Aileler her zaman iyidirler.
927. Aile anne, baba ve çocuklardan oluşan küçük toplum birimidir.
928. Ailede babalar sabahtan akşama kadar çalışırlar.
929. Anneler de ev işlerini yaparlar.
930. Çocuklar da okula giderler.

931. Bizim ailemiz beş kişidir.
932. Babamın adı Hayrettin.
933. Annemin adı Nemciye
934. Abimin adı İsmet.
935. Kardeşimin adı Hakan'dır.
936. Annem ev hanımıdır.
937. Abim orta okulda okuyor.
938. Kardeşim okula gitmiyor.
939. Biz üç kardeşiz.
940. Ben ailemi seviyorum.
941. Her insanın ailesini sevmesi gerekir.
942. İnsanlar eğer ailelerini sevmezlerse aileler kötü olurlar.
943. Aile anne, baba ve çocuktan oluşan bir topluluktur.
944. Aile kutsal bir varlıktır.
945. Bunu böylece kabullenmemiz gerekir.
946. Aile vazgeçilmez bir kavramdır.
947. Evimizde beş kişiyiz.
948. Babam teknisyen yardımcısı.
949. Annem ev hanımı.
950. Ablam hemşire
951. Abim muhasebede çalışıyor.
952. Ailemle çok mutluyum.
953. Yeterince hayatımızı sürdürüyoruz.
954. Anne, baba ve çocuklardan oluşan küçük topluluğa aile denir.
955. Aileler birleşerek toplumu oluşturur.
956. Bazı ailelerde anne, baba, evli çocuklar ve torunlar aynı evde otururlar.
957. Böyle ailelere geniş aile denir.
958. Sadece anne, baba ve çocuklardan oluşan ailelere ise çekirdek aile denir.
959. Bir ailenin belirli bir süre için tasarladığı gelir ve giderleri gösteren çizelgeye aile bütçesi denir.
960. Herhangi bir iş plan safhasında iken ciddiyetle ele alınmaz ve sağlam bir mantığa bağlanmazsa da sonraki dönemlerde altından kalkamayacağımız problemlere sebebiyet verebilir.
961. Aile de böyledir.
962. Bir gün ailece hamamlara gittik.
963. Arabalardan indik.
964. Azıcık oturduktan sonra yemek yedik.
965. Sonra da teker teker herkes hamamlara girdi
966. Azıcık hamamın içinde yüzdük.
967. Kızlar, kadınlar havuzuna girdiler
968. Erkekler de erkekler havuzuna girdiler.

969. Bir iki saat yzdkten sonra hepimiz çıktık.
970. Biz havuzdan ıktıımızda yine yemek yedik.
971. Sonra da arabalara bindik.
972. Eve geldik.
973. On birde amcamı askere geçirdik.
974. Sonra da eve geldik.
975. Biraz daha oturduk.
976. Sonra da içeri girip herkes yattı.
977. Sabah oldu.
978. Biz de kalkıp yemeimizi yiyip okulumuza gittik.
979. Biz bir gn geziye gittik.
980. Orada piknik yaptık.
981. Oyun oynadık.
982. Denize girdik.
983. Denizden çıktıktan sonra yemek yedik.
984. Her tarafı gezdik.
985. Sonra retmenleriyle birlikte otobslere herkes bindi.
986. Okula geldik.
987. Herkes evlerine gitti.
988. Ben eve giderken yoldan gelen arabaya az kalsın arpılıyordum.
989. Arabaya arpılacaım diye çok korkmuştum.
990. Sonra eve geldim.
991. stm deiştirdim.
992. Yemeimizi yedik.
993. Biraz televizyona baktık.
994. Sonra da yengemgile oturmaya gittik.
995. Akşam olunca eve geldik.
996. Ailemle ben çok iyiyim.
997. Mutluyum.
998. Annem bana "Kızım derslerinle iyi ol." diyor.
999. Ben okula gidiyorum.
1000. Okuldan geliyorum.
1001. "Derlerin nasıl gidiyor?" diyor.
1002. "Derlerinle iyi ol" diyor.
1003. Onun için biz ailemizle çok mutluyuz.
1004. Bir abim var.
1005. Onunla geçinip gidiyoruz.
1006. Sonra oynuyoruz.

1007. İlkbahar gelince çevre bir hoş olur.
1008. Etraf burcu burcu kokar.
1009. Çocuklar koşup oynamaya başlarlar.
1010. Ağaçlar çiçek açar.
1011. Çocukların en sevdiği mevsim ilkbahardır.
1012. İlkbahar yağmurları toprağa can verir.
1013. En uygun mevsim ilkbahardır.
1014. Bütün meyvelerin anne babalarıdır ilkbahar.
1015. İlkbahar geldiğinde köye gitmek istiyorum.
1016. Çünkü ilkbahar köyde daha güzel oluyor.
1017. Çiçekler açıyor.
1018. İlkbahar yağmuruyla ne güzel oluyor o dağlar.
1019. Sanki üstüne rengârenk örtü örtmüş gibidir.
1020. Bir gün ben köyedeki teyzemin kızları ile saklambaç oynarken ilerideki ayva ağacına gittik.
1021. Yarım saat orada oturduk.
1022. Herkes bizi aramış
1023. Ama kimse bulamamış.
1024. Benim camım erik istedi.
1025. Tam erik ağacına çıkarken iki tane yılan gördük.
1026. Hemen korkudan kaçtık.
1027. Giderken yolda önümüze eniştem geldi.
1028. Avdan geliyormuş.
1029. Eniştem tabancasını çıkardı.
1030. Bir tanesini tabanca ile vurdu.
1031. Biz daha korkuyorduk.
1032. Saklambaç oynarken bir daha çok ileriye gitmeyeceğiz, dedik.
1033. Arkadaşlarımıza söyledik geldiğimizi
1034. Daha bizi arıyorlarmış.
1035. Annemgil bana ve ablalarımaya “Oraya gitmeyin” dediler.
1036. Babam bana kızdı.
1037. “Bilmediğiniz yerlere gitmeyin” dediler.
1038. Bir gün ben, dayımın oğlu Süleyman, Halime teyzem ve ablamlamaya keçi ve koyun gütmeye gittik.
1039. Koyun ve keçi güderken dayımın oğluyula oyun oynuyorduk.
1040. İleriden bir tane akrep geliyormuş.
1041. Halime teyzem akrebi görmeseydi akrep bizi sokuyordu.
1042. Sonra Halime teyzem “Hemen kaçın” dedi.
1043. Ben ve dayımın oğlu Süleyman kaçtık.
1044. Köylümüz Ali abi oğlakları kaybolduğu için yanımıza geldi.

1045. Sonra akrebi öldürdü.
1046. (ve) gitti.
1047. Halime teyzem, ablam, ben ve dayımın oğlu Süleyman çok korktuk.
1048. İnsanların yaşadığı bu dünya çok düzenli olduğu için insanların kattığı kadar bitkiler ve hayvanlar da bu güzel ve hoş dünyaya ayrı bir renk katıyorlar.
1049. Bu güzel hayatta insanların bazıları hayvanları gördükleri yerde yakalayıp bir yere hapseder.
1050. (ya da) onları taşlarlar.
1051. Tüm bunları insanlar yaparlar.
1052. Çünkü bitki ve hayvanların insanlara hiçbir zaman zararı olmaz.
1053. Ama nedense bazı insanlar bitki ve hayvanları gördüklerinde öldürmeye çalışır.
1054. Zaten bitki ve hayvanlar olmasa dünya zevksiz, güzel olmayan, sade bir hayat içinde sürer giderdi.
1055. Hayatın sade ve renksiz sürmemesi için herkesin bitkileri ve hayvanları koruması çok gereklidir.
1056. Bir gün dedem araba almıştı.
1057. Sonra bizi okula götürdüydü.
1058. Geri gelişinde kaza etmiş.
1059. Sonra hastaneye gitmişler.
1060. Bir süre dedemi hastanede bekletmişler.
1061. Sonra dedemi ziyaret etmeye gitmiştik.
1062. Dedem çok sevindi.
1063. Sonra eve geldik.
1064. Dedem teşekkür etti ziyaretine gittiğimiz için.
1065. Sonra akşam oldu.
1066. Uyuduk.
1067. Sabah oldu.
1068. Yine biz okula gittik.
1069. Sonra dedem temelli iyileştiğinde bir piknik yapmaya gittik.
1070. Çok eğlendik.

ATATÜRK İLKÖĞRETİM OKULU

1071. Ben folklordeydim.
1072. Bizim folklor öğretmenimizin ismi Halil Çin.
1073. İlklerde 32 kişiydik.
1074. Sonra öğretmen bizi 16 kişi yaptı.
1075. Sonradan da 12 kişi olduk.
1076. (ve) sonra da biz 12 kişi olarak yarışmaya girdik.
1077. Sonra da yarışmada Eşme Dumlupınar İlköğretim Okulu ile yarıştık.
1078. Daha sonra da sunucu Atatürk İlköğretim Okulu birinci oldu deyince çok sevindik.
1079. Daha sonra burada birinci olduk ya

1080. Denizli'ye gittik.
1081. Oraya varırken bir ağacın altında piknik yaptık.
1082. Oradan Pamukkale'ye gittik.
1083. Orada turistleri gördük.
1084. Onlar ile İngilizce konuşmaya başladık.
1085. Bir de merhaba dedik.
1086. Oradan da eskiden insanların yattıkları mezarları gördük.
1087. Oradan da kapalı spor salonuna gittik.
1088. Bize "Sıra çok. Siz sekizde gelin." dediler.
1089. Biz oradan otele gittik.
1090. Otelimizin ismi de Yıldırım Otel'di.
1091. Bizi odalara ayırdılar.
1092. Ben 4-C'den Özlem Türkmen ile yattım.
1093. Sonra biz yemek yemeye indik.
1094. Sonra da sekize on kala arabaya bindik.
1095. Oraya sekizde vardık.
1096. Tam sıra bize gelmiş.
1097. Hemen hazırlandık.
1098. Biz oynadık.
1099. Hemen arkadan ablalarımız oynadı.
1100. Hemen oradan otele gittik.
1101. Öğretmen, "Sabah yedi buçukta kalkacaksınız." dedi.
1102. Biz hemen uyuduk.
1103. Sonra da öğretmen kalkmış.
1104. Hemen biz de uyandık.
1105. Sonra kahvaltıya indik.
1106. Ondan sonra folklor kıyafetimizi giydik.
1107. Sonra da arabaya binerek stadyuma gittik.
1108. Yarışmada dördüncü olduk.
1109. (ve) ağlayarak evlere döndük.
1110. Bir ülkede üç tane palyaço varmış.
1111. Bu palyaçolar işsizmiş.
1112. Bir iş bulsalar kapı dışarı olurlarmış.
1113. Bir gün sokakta bir gösteri yapmışlar.
1114. Herkes toplanmış.
1115. Gösteriyi izlemişler.
1116. Seyredenler hayran kalmış.
1117. Gösteri bitince seyredenlerden para toplamışlar.

1118. Sonra da üç palyaço kendilerine yiyecekler almışlar.
1119. (ve) güzelce karınlarını doydurmuşlar.
1120. Daha sonra kendilerine güzel bir iş bulmuşlar.
1121. Bu işin adı tiyatroculukmuş.
1122. Birinci palyaço şöyle demiş.
1123. “Allah’a şükür bir iş bulduk” demiş.
1124. İkinci palyaço evlenmiş.
1125. Üç palyaçonun ortak bir işleri varmış.
1126. Daha sonra aylar geçmiş.
1127. (ve) sıra gelmiş.
1128. Üçüncü palyaço gelmiş evlenme sırası.
1129. Bu palyaçonun evlendiği kadın da bir palyaçoymuş.
1130. Daha sonra dört ortak olmuşlar.
1131. Bu palyaçonun çocuğu olmuş.
1132. Adını Mehmet vermişler.
1133. Aylar, yıllar geçmiş.
1134. Palyaçonun çocuğu büyümüş.
1135. Palyaço baba ve palyaço anne yaşlanmışlar.
1136. (ve) daha sonra palyaço anne hasta olmuş.
1137. Daha sonra yüz yıl akıp gitmiş.
1138. Palyaço anne ölmüş.
1139. Palyaço baba eşinin öldüğüne çok üzülmüş.
1140. Oğlu yirmi yaşlarına gelmiş.
1141. Annesi öldüğü için oğlu çalışmış.
1142. Bir zamanlar iyi kalpli güzel bir kral yaşamış.
1143. Mutluluk içindeki yuvalarında uzun yıllar yaşamışlar.
1144. Uzun yıllar sonra güzel bir küçük kızları olmuş.
1145. Uzun zaman yaşamışlar.
1146. Kraliçe ölmüş.
1147. Küçük kız kocaman bir genç kız olmuş.
1148. Uzun zamandır bir mağarada kapalı kalan cinin ağlama sesleri gelmiş.
1149. Bir türlü cini kimse mağaradan çıkaramamış.
1150. O cini oradan çıkarmak için biri seçilmiş.
1151. Bu insan köylü fakir birisiymiş.
1152. Bir gün kötü kralın kötü koruyucusu cini oradan çıkarmak için köydeki fakir Alaattin’i kandırarak şehre getirir.
1153. Alaattin’i mağaraya sokar.
1154. Mağaraya giren Alaattin bir sürü altın, mücevher gibi değerli eşyalarla karşılaşınca çok şaşırır.
1155. Lambayı eline alır.

1156. Lambanın içindeki cin çıkar.
1157. Alaattin, "Sen de kimsin?" der.
1158. Cin, "Ben cinim. Lambanın üstünü sürttüğünüzde ben çıkarım. Benden ne istersen iste yaparım." demiş.
1159. En sonunda Alaattin cini dışarı çıkarmış.
1160. Biz İzmir'e ameliyata gitmiştik.
1161. Orada dört buçuk saat ameliyatta kaldım.
1162. Sonra hiç kalkmadan bir hafta yattım.
1163. Sonra hastaneden çıktık.
1164. İbrahim dedemgile gittik.
1165. Orada bir gün kaldık.
1166. Sonra Uşak'a geldik.
1167. Beni annemgil karşıladı.
1168. Ben annemi çok özlemiştim.
1169. O da beni özlemiş.
1170. Ben geldiğime çok sevindim.
1171. (ve) sonra okuluma gittim.
1172. Arkadaşlarımı çok özlemiştim.
1173. (ve) onlarla sonunda görüşmüştük.
1174. Ayrılık günü Karahallı'da iki arkadaşım yanıma geldi.
1175. Cemil ve Kemal benim en iyi arkadaşlarım.
1176. Onları çok seviyorum.
1177. Cemil bana, "Gel okula gidelim" dedi.
1178. Okula gittiğimizde her yerden bir arkadaşım çıkmaya başladı.
1179. Bunların hepsi benim en çok sevdiğim arkadaşlarımdır.
1180. Onları ve öğretmenlerimi çok özliyorum.
1181. Bir yaz günüydü.
1182. Temmuz ayının on dokuzuydu.
1183. Ailece arabamızla İstanbul'a tatile gidiyorduk.
1184. Yola çıktığımız zaman hava günlük güneşlikti.
1185. (Biz-G.Ö) İstanbul'a yaklaştığımızda aniden doluya tutulduk.
1186. Doluların her birisi yumruk büyüklüğündeydi.
1187. Arabamızın her yerine adeta taşa tutulmuşçasına çarpıyordu.
1188. Hepimiz çok korkmuştuk.
1189. Olduğumuz yerde durduk.
1190. Dolunun yavaşlamasını bekledik.
1191. Bir müddet sonra dolu yavaşladı.
1192. Arabamızdan indik.
1193. Arabamıza baktık.

1194. Arabamızın farları kırılmıştı.
1195. Cammıza bir şey olmadığına şükrettik.
1196. Bu olayı ömrüm boyunca unutmayacağım.
1197. Biz folklor arkadaşlarımla Denizli'ye gittik.
1198. Orada otelde kaldık.
1199. Otelde yemek yedikten sonra yatmaya çıktık.
1200. Ama bir türlü uyuyamadık.
1201. Çünkü birileri bizim kapımıza vurup vurup kaçıyordu.
1202. Biz de oteldekilere şikâyet ettik.
1203. Onlar kapıda beklediler.
1204. Biz de rahatça uyuduk.
1205. Sabah olunca kalkıp aşağıya kahvaltı yapmaya indik.
1206. Kahvaltımızı yaptıktan sonra yukarıya çıkıp folklor elbisemizi giydik.
1207. (ve) stadyuma gittik.
1208. Orası çok kalabalıktı.
1209. Sıra bize geldi.
1210. Biz de çıkıp folklor oynadık.
1211. Sonra büyükler oynadı.
1212. Biz dördüncü olarak Uşak'a döndük.
1213. Gelirken çok üzüldük.
1214. Uşak'a gelince eve gidip annemize ve babamıza dördüncü olduğumuzu söyledik.
1215. Arkadaşlarımla beraber geçirdiğim güzel bir anımdır.
1216. Biz bir gün bağa giderken babaannemin ayağına çalı takıldı.
1217. Babaannem düştü.
1218. Ben babaannemi ayağa kaldırdım.
1219. (ve) amcama babaannem düştü diye haber verdim.
1220. Amcam dayımın taksisini alıp Uşak'a hastaneye getirdi.
1221. Babaannem üç gün hastanede yattı.
1222. Sonra bizim evde iki gün kaldıktan sonra halamlarda kalmaya başladı.
1223. Üç gün de halamlarda kalınca geri köye gitti.
1224. Köyde işleri bazen o yapardı.
1225. Ama yapamadı.
1226. Babaannem iyileştikten beş on gün sonra amcam, dedem ve babam odun sarmaya gittiler.
1227. Traktörü amcam sürüyordu.
1228. Gelirken amcam bira içmiş.
1229. Koyunbelli köyünden çıkarken amcam traktörü hızlı kullandığından motor şarapole yuvarlandı.
1230. (ve) kasa devrildi.

1231. Dedem odunların altında kaldı.
1232. Babam da kasadaydı.
1233. Babamın da ayağı incinmişti.
1234. Dedemi odunların altından kaldırıp eve getirdiler.
1235. Odunları da beş on motor getirmek için gitti.
1236. Odunları getirip harmana döktüler.
1237. Dedemi yatağa yatırdılar.
1238. Bir gün sonra dedemin kardeşleri ve akrabaları geldi.
1239. Dedemin durumunu sordular.
1240. Dedemin belini alçıldılar.
1241. Doktor amcama bir sene sonra gelin çıkartalım, demiş
1242. Bir sene geçince alçıyı çıkarttılar.
1243. Dedem önceden hiçbir şey kaldıramıyordu.
1244. Ama şimdi her şeyi kaldırıyor.
1245. Teyzemler Uşak'a geliyoruz diye telefon açtılar.
1246. Ben de çok sevindim.
1247. Annem hazırlık yaptı.
1248. Eniştem yolda gelirken balık almış.
1249. Geldiklerinde onları karşıladık.
1250. Oturup güzel sohbet ettik.
1251. Teyzemin kızı Ayşe ve Mevlüt ile oyunlar oynadık.
1252. Güzel iki gün geçirdik.
1253. Teyzem anneme dedi ki
1254. "Abla balığı pişirelim, hep beraber yiyelim." dedi.
1255. Annem balığı pişirdi.
1256. Sofraya oturduk.
1257. Yemeye başladık.
1258. Ben acele acele yiyordum.
1259. Annemler bize kılçığı temizliyorlardı.
1260. Annem de fark edememiş.
1261. (ve) ben de balığı yedim.
1262. Kılçığı boğazıma takıldı.
1263. Ağladım.
1264. Eniştem, babam, annem beni taksiye bindirip doktora götürürken yolda kustum.
1265. (ve) kılçık çıktı.
1266. Biz gene doktora gittik.
1267. Doktor baktı.
1268. "Çıkmış ama gene boğazına takılan bir şey olursa ameliyat edelim."

dedi.

1269. Ben çok korktum.

1270. Ben henüz beş yaşlarında idim.

1271. Babamın görevi ile ilgili olarak Diyarbakır ili Bismil ilçesinde bulunuyorduk.

1272. Bir gün evde oynarken canım çok sıkılmıştı.

1273. Evde bulunan aynaların karşısına geçip değişik hareketler yapıyordum.

1274. Yine bir gün yatak odasında bulunan gardırobun aynasında bir çocuk gördüm.

1275. O çocuk bendim.

1276. Dilimi çıkardım.

1277. El salladım.

1278. Bir anda yumruk attım.

1279. Daha sonra aynanın kırılmış olduğunu gördüm.

1280. Annem ve babamı gördüğümde ayna kırıldı.

1281. Hep beraber güldük.

1282. Bu olayı bir türlü unutamıyorum.

1283. Kitap okumak istiyorum.

1284. Tatile gitmek istiyorum.

1285. Babamla tatile gitmek istiyorum.

1286. Dedemle tatile gitmek istiyorum.

1287. Güzel bir yaz tatili yapmak istiyorum.

1288. Karnemin iyi gelmesini istiyorum.

1289. Okulların kapanmasını istemiyorum.

1290. Tatilde bol bol hikâye kitabı okuyacağım.

1291. Öğretmenim size söz veriyorum.

1292. Yaz tatilinde yazılarımı güzel yazacağım.

1293. Yaz tatili olmasını hiç istemiyorum.

1294. Yaz tatilinde arkadaşlarımı özleyeceğim.

1295. Yaz tatilinde denize gitmek istiyorum.

1296. Oradan gelince köye gitmek istiyorum.

1297. Orada arkadaşlarımla oynamak istiyorum.

1298. Köyde dayımın eşeğine binmek istiyorum.

1299. Uşak'a gelip Migros'a gitmek istiyorum.

1300. (ve) teyzemgilin gelmesini istiyorum.

1301. Bir gece saat 01.00 gibi ev sahibi banyo yaparken banyodan çıktığında tüpü açık unutmuş.

1302. (ve) ev sahibi yatarken tüp, gaz kaçıyordu.

1303. Elektrikler kesildi.

1304. Ev sahibi mutfığa su içmeye gittiğinde kibriti yakınca tüp patladı.

1305. Her yer dumandı.
1306. Biz de telaşla aşağıya indik.
1307. Ev sahibinin evinin her yeri yanmıştı.
1308. Camlar kırılmıştı.
1309. Ev sahibi evini yeniden boyatmaya, yaptırmaya başladı.
1310. Yaptırdıktan sonra yaşamaya devam ettik.
1311. İstanbul'da yaşıyorduk.
1312. Ben üç dört arası yaştaydım.
1313. Alt komşumuz geceleyin yatarken kapıyı çaldı.
1314. Ben de kapıyı açtım.
1315. Bir de ne göreyim.
1316. Elinde silah gördüm.
1317. Bana şöyle dedi.
1318. Baban nerde diye sordu.
1319. Ben de "işte" dedim.
1320. Silahı olan amcalar geri evlerine gittiler.
1321. Sabah olunca bu olayı babama anlattım.
1322. Sonra tayinini Hakkari'ye çıkarmak istedi.
1323. Biz Banaz'a bağlı Kızılcasöğüt Kasabası'nda oturuyorduk.
1324. Babamı okutamadılar.
1325. İlkokuldan çıkınca babamı çalıştırdılar.
1326. Babam çok küçük yaşta çalışmaya başlamış.
1327. Sonra annesi ve babası öldüler.
1328. Babamın durumu daha da kötü oldu.
1329. Köyde ne evimiz var ne de tarlamız
1330. O yüzden Uşak'a geldik.
1331. Sonra bir sene babam bir fabrikaya girdi.
1332. Babamı işten çıkardılar.
1333. Babamın şimdi işi yok.
1334. Evimiz kira
1335. Kiramız yüz milyon.
1336. Durumumuz çok kötü.
1337. Babam eve gelirken ekmek bile bazen alamıyor.
1338. Bizim okul masraflarını karşılayamıyor.
1339. Bu duruma babam, annem ve kardeşlerim çok üzülüyor.

GANİME ÖZADAM İLKÖĞRETİM OKULU

1340. Benim Çıtır adında bir kedim vardı.
1341. Hastalanmıştı.

1342. Onu veterinere götürdük.
1343. Veteriner hamile olduğunu söyledi.
1344. Veteriner bütün ilaçları denedi
1345. Ama hiçbir işe yaramadı.
1346. Annem bir tanesini doğurtturdu.
1347. Ama ne yazık ki yavrusu öldü.
1348. Annem çok ağladı.
1349. Kedimiz annemi yalamaya başladı.
1350. Çıtır'ın daha yavrusu vardı.
1351. Onu da sezeryanla doğurdu.
1352. O iki yavrusu da öldü.
1353. Biraz zaman geçti.
1354. Sabahleyin Çıtır ölmüş.
1355. Ben bilmiyordum.
1356. Okuldan geldim.
1357. Anneme "Çıtır nerede?" diye sordum.
1358. Annem "Öldü." dedi.
1359. Hepimiz çok ağladık.
1360. Annemgil kendi çocuğu gibi sevdi.
1361. Ama Çıtır öldü.
1362. Arkadaşlarımla top oynuyordum.
1363. Ortada oyununu oynuyorduk.
1364. Ben yolun ortasındaydım.
1365. Arkadaşlarım yolun kenarındaydı.
1366. Sesini duymadığım beyaz bir araba hızla geliyordu.
1367. Ben beyaz arabayı görmemiştim.
1368. Hızla gelen beyaz araba çok az bir mesafe kala durdu.
1369. (ve) ben ölümden zor kurtuldum.
1370. Bir gün köpek ısırıldı.
1371. Eve geldim.
1372. Ayran içtim.
1373. Annem iyi davrandı.
1374. Ben küçükken top oynardım.
1375. Ben hayatımı çok iyi sürdürürdüm.
1376. Benim çok iyi arkadaşlarım var.
1377. Ben arkadaşlarımı iyi seçerim.
1378. Ben yoldan geçiyordum.
1379. Sağma, soluma baktım.
1380. Tam yolu geçiyordum.

1381. Arabanın biri geliyormuş.
1382. Arabayı görmedim.
1383. Araba hızla geliyordu.
1384. Araba az bir mesafeyle durdu.
1385. Arabanın rengi griydi.
1386. Araba beni görerek ani fren yaptı.
1387. (ve) karşıya geçebildim.
1388. Sonra arabanın şoförü bana kızdı.
1389. Ben daha bir buçuk yaşındayken babam keçiye giderken annem ona soğuk bir kola vermiş.
1390. (ve) babam dağdayken kalbi sıkıştığından hemen eve geldi.
1391. Sonra babaannem, dedem ve halalarım İzmir'e, Sivas'a gittiler.
1392. Bir akşam babam ölmüş.
1393. Bir yıl sonra annem başka biriyle evlendi.
1394. Annem beni geri istiyor.
1395. (ve) dedem, babaannem vermiyorlar.
1396. Bir gün küçükken elimi makinenin kayışı kapmıştı.
1397. Bunun için doktora gittik.
1398. Annem çok ağlamıştı.
1399. Köydeyken canım çok sıkılıyordu.
1400. Dereye dedem ve kardeşimle gittim.
1401. Kardeşim derenin kenarına yaklaştı.
1402. Kardeşimi tutmasaydım belki düşebilirdi.
1403. Bir keresinde bisiklete biniyordum.
1404. Bayır aşağı giderken durayım diye bir fren sıktım.
1405. (ve) takla atmaya başladım.
1406. Durduktan sonra kemiklerim kırıldı gibiydi.
1407. Bir gün gidiyordum.
1408. Önüme yılan çıktı.
1409. Çok korktum.
1410. Kaçmaya başladım.
1411. Yılan benim arkamdan beni kovalamaya başladı.
1412. Yılan gitmiş.
1413. Ben yoluma devam ederken cebime taş koydum.
1414. Yolda yılan önüme çıktı.
1415. Cebimdeki taşları yılan attım.
1416. Yılan üstüme saldırdı.
1417. Ben de kaçtım.
1418. Yılan yaralanmış.

1419. Benim peşimden gelemedi.
1420. Ben taşı aldım.
1421. Yılana attım.
1422. Yılan kaçtı.
1423. Ben de yoluma gittim.
1424. Yaz tatili gelince bol bol dinleneceğim.
1425. Bol bol televizyona bakacağım.
1426. Bol bol oynayıp eğleneceğim.
1427. Eğlendikten, dinlendikten sonra ara sıra artık kitap okuma zamanı gelirdi.
1428. Biraz da ders çalışırdım.
1429. Çalıştıktan sonra biz her zaman yaz tatilinde köye giderdik.
1430. Oralarda ben bol bol ve güzel güzel oynardım.
1431. Köyde pikniğe giderdik.
1432. Ben Gonca, Gamze, Şule ile oynardım.
1433. Köyden gelince biraz kitap okur(um)
1434. Ders çalışırım.
1435. (ve) arkadaşlarımla oynarım.
1436. Ben tatili çok seviyorum.
1437. Ben tatilde köye giderim.
1438. Orada teyzemgile yardım ederim.
1439. Zaten bütün yaz tatillerimi köyde geçiririm.
1440. Bu sene köyde fazla kalmam.
1441. Köyde çünkü amcalarımı, dayılarımı, enişterimi ziyaret ederim.
1442. Köydeki ölen dedelerimi, ebelerimi ziyaret edeceğim.
1443. Yanımda da kırmızı güller götüreceğim.
1444. Marlık'a, Bölme'ye, Kalpaklar Köyü'ne giderim.
1445. (ve) Karahasan Köyü'nü de ziyaret edeceğim.
1446. Biz bu yaz tatilimizi Antalya'da geçireceğiz.
1447. Antalya'ya tek başımıza gitmeyeceğiz.
1448. İlyas amcamgille gideceğiz.
1449. Orada bir hafta tatil yapacağız.
1450. Ben yaz tatilinde ders de çalışacağım.
1451. Bazı çocuklar yaz tatilinde derslerine çalışmayıp tembel oluyorlar.
1452. Yaz tatilinden dönerken Hamam Boğazı, İkizler, Oruçoğlu gibi yerleri gezeceğiz.
1453. Ben tatilimi böyle geçireceğim.
1454. Ben yaz tatilinde köye gidip biraz orada kalacağım.
1455. Sonra eve gelince dersimi yapıp çalışacağım.
1456. Boş olan yerleri yapacağım kitaptan

1457. Babam, ben, abim ve annem pikniğe gideceğiz.
1458. (ve) gelince halamgile gideriz.
1459. Ben tatili kendi memleketimde geçirmek istiyorum.
1460. Burada kendi ağacımdan meyvemi toplamak ve yemek istiyorum.
1461. Tatilde arkadaşlarımı ve öğretmenimi görmek, eğlenmek, oynamak istiyorum.
1462. Akrabalarımınla birlikte olmak istiyorum.
1463. Özellikle dayımın, babaannemin, dedemin vb. yakınlarımla mezarlarımı ziyaret edip, dualar etmek istiyorum.
1464. Babaannemin mevlidini okutmak için insanları çağırmak istiyorum.
1465. Mevlidden birkaç gün sonra oturup ders çalışmak istiyorum.
1466. Benim tek istediğim şey ailemle birlikte memleketimize gitmek.
1467. Meyvelerimizi ağacımdan toplamak istiyorum.
1468. Benim bu sene gezmede, eğlenmede, parada gözüm yok.
1469. Ben sadece memleketime gitmek istiyorum
1470. Ben tatilimi böyle şeylerle ilgilenerek geçirmek istiyorum.
1471. Ben tatilimi köyde geçireceğim.
1472. Orda dedemgil var.
1473. Tatilimi eğlenerek, derslerime çalışarak geçireceğim.
1474. İstanbul'a gideceğim.
1475. Orada abimin düğünü var.
1476. Bir iki gün durur geliriz.
1477. Oradan Karahallı'ya gideceğiz.
1478. Annemin akrabaları var orada
1479. (ve) tatilin geri kalanını da Uşak'ta geçirirdim.
1480. Ben bu yaz tatilimi önce İstanbul'da dayımlarım yanında geçirmek istiyorum.
1481. Orada İstanbul'u gezip tozmak, kitap okumak, ders çalışmak istiyorum.
1482. Orada dayımın çocuklarıyla oynamak istiyorum.
1483. Bir zaman sonra evimize geri dönüp İstanbul yorgunluğunu atıp, kitap okuyup, ödev yapıp, mahalle arkadaşlarımla oynamak istiyorum.(Gökhan Parlu)
1484. Sonra da İzmir'deki halamın yanına gitmek istiyorum.
1485. Oradaki güzel yerlerde gezip dinleneceğim.
1486. Kitap okuyacağım.
1487. Ben bu tatilimi böyle geçirmiş olacağım.
1488. Bir gün okula gidiyordum.
1489. Din kültürü kitabımı evde unuttum.
1490. Eve döndüğümde annemi yerde baygın gördüm.
1491. Kolonyayı yüzüne sürdüm.
1492. Sonra annem uyandı.
1493. Annem dedemin sigaradan dolayı hasta olduğunu söyledi.

1494. Okul saati bitince hemen eve döndüm.
1495. (ve) amcamın arabaya binip hastaneye gittik.
1496. Dedeme doktor bir daha sigara içmemesini söyledi.
1497. Dedem içeceğim diye ısrar etti.
1498. En sonunda doktor sigara içenlerin nasıl hale düştüklerini gösterdi.
1499. (ve) en sonunda dedem kararımı değiştirdi.
1500. Artık dedem sigara içmiyor.

